1954
HUZOT Ürske

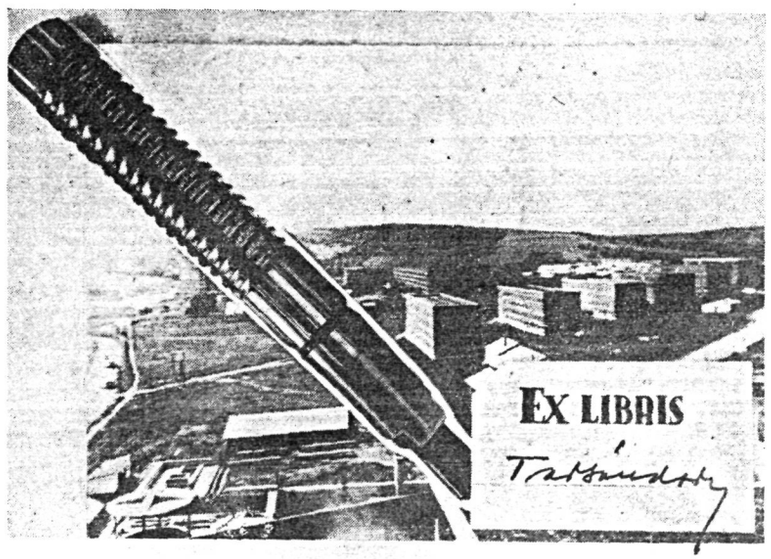

766 sz.

A HÚZÓTÜSKÉBŐL a MEO 800 számozott példányt tart nyilván

A néphez, aki ezt olvassa

Jó barátim, kik ezt olvassátok,
Harag lelke ne szálljon reátok,
Botránkozás bennetek ne légyen,
Nincs ez könyvben fertezet, se szégyen.

(RABELAIS)

E kiadványt a Rákosi Mátyás Nehézipari Műszaki Egyetem 1954-ben végzett hallgatói adták ki
A kiadásért felelős: Peternák Gusztáv
A kiadvány ábráinak nyomódúcait a Kliségyár (Budapest, VII. Péterffy Sándor u. 45.)
dolgozói készitették
A kiadvány szines mellékleteit a Tervnyomda (Budapest, V. Balassi Bálint u. 21–23.)
géptermi dolgozói készitették
A kiadvány nyomdai munkáját a Borsodmegyei Nyomdaipari Vállalat
(Miskolc, I. Széchenyi u. 103.) dolgozói készitették
Felelős: Szendrői Imréné
Tördelő: Pócs Imre — Gépmester: Gombos János
Megrendelve: 1954. XI. 10. — Imprimálva: 1954. XII. 31. — Papiros alakja 70x100 cm
A kiadvány azonossági száma: 8575 — Ivek száma: 8,4 A/5 — Ábrák száma: 146
és 9 db szines melléklet — Példányszám: 800

Ez a kiadvány az MNOSZ 5601–54 szabvány szerint készült

Beköszöntő.

Mivel kezedbe vettél - Kívánçsi Olvasó - illő bemutatkoznom. Nevem a címlapról olvashatod: HÚZÓTÜSKE. Ha nem vagy műszaki ember, ebből már rendeltetésem és karakterem is sejted.

Szülőföldem a Bors nemzetségből származó Miskócz nevű nagyúr volt rezidenciája. Szüleim - nagyobbrészt munkás - és parasztszármazású mérnökjelöltek - hosszas keresgélés után 1949-ben telepedtek ide. Értekezletmentes téli estéken visszaemlékeznek az első napok keserveire. Elmesélik, hogy a kilakoltatott Fráter és Földes-család kúriájában kaptak ideiglenes lakást. Ez a lakás hamarosan szűknek bizonyult úgy annyira, hogy szellemi táplálkozásuk egyes mozzanatait a Kossuth-mozi, továbbá egy szomszédos elemi iskola helyiségeiben kényszerültek elvégezni. Ez, meg a kemény tél, egészségüket aláásta, aminek következtében a második évben a "Zsidó-kórházba" jártak diétás étkezésre.

Egyetlen vigaszuk, reményük abban volt, hogy időközben megkezdődött új otthonuk a "Középeurópa legkorszerűbb egyeteme" nevű villalakás építése. Ennek tervezésénél, építésénél már erősen érvényesült szüleim műszaki érdeklődése. A házhely kijelölése pl. Thales, Pythagoras és más tételek alapján történt. Így esett a választás a "Dudujka-Környéke" nevű üres telekre, amely tudvalévően annak az egyenlőszárú háromszögnek súlypontjában fekszik, amelynek csúcsai: a diósgyőri Vasgyár, Tapolcafürdő és Miskolc város Szabadság tere

Születésem gondolata már ebben az új otthonban fogamzott, méghozzá ütemes tapsok közepette. A világrajövetelemet megelőző "terhes állapot"-ot ellenben igen kevesen akarták vállalni. Már-már úgy látszott "halva született ötlet" leszek, amikor néhány lelkes szülő és nagyszülő összefogott és hatalmas munkával biztosították életben maradásomat.

Megszerezték a "kelengyét", helyet biztosítottak a "kórház"-ban, színes köntöskékről gondoskodtak, stb. stb.

Ezalatt a "nagybácsik" és "nagynénik" horoszkópomat vizsgálgatták. Egyik szerint harcos jelleműnek, másik szerint tiszta l'art pour l'art humorúnak kell lennem. Voltak, akik a "tekintélyt" féltették tüskéimtől. Mások az "erkölcsösség" kérdését feszegették. Végül is kettős életcél mellett döntöttem. Szorgos munkával összegyűjtöm az elmult öt év egyetemi humorát. A multat és jelent "húzótüskéimmel" forgácsolom, hogy ezáltal irányt mutassak a hibátlan jövőre.

Ezzel párhuzamosan egy-egy "húzás" művelete közben akarva, nem akarva, a történetíró dokumentáló feladatát is elvégzem.

Tüskéim jóhiszeműségét ismételten hangoztatva bízom abban, hogy a kohászok jó anyagból készítettek, a gépészek pontosan és jól munkáltak meg s így Te - Kedves Olvasó - minőségi ellenőrzésem során nem nyilvánítasz selejtnek.

Miskolc, 1954. júniusában

Húzótüske

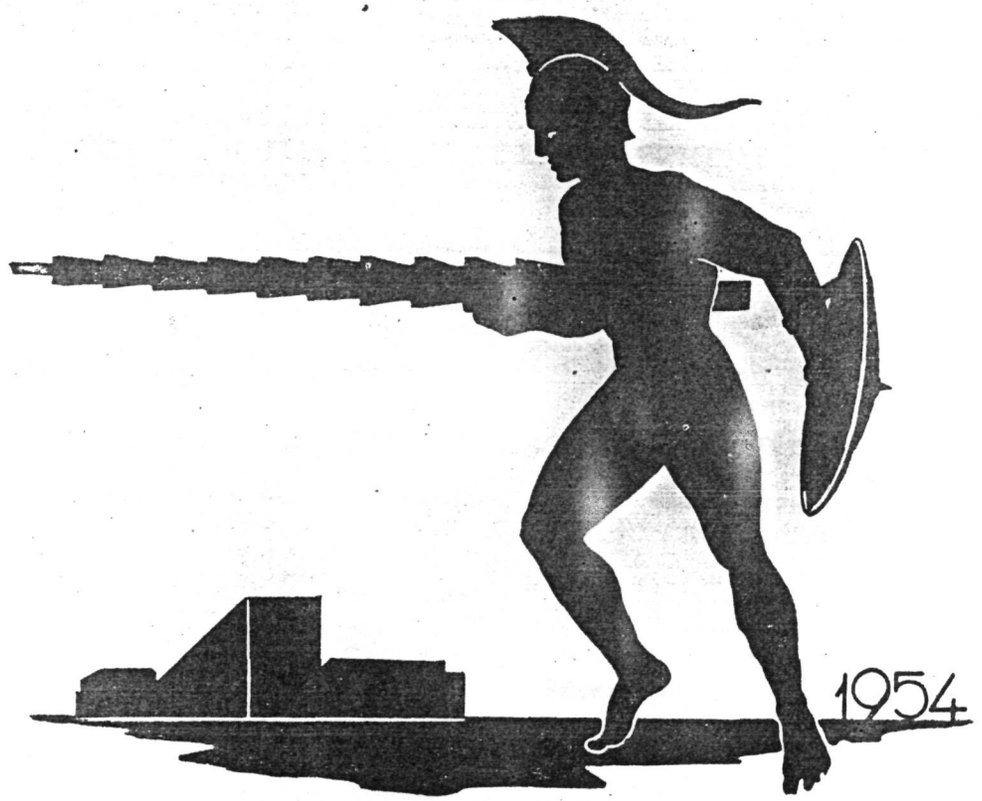

HUZOTÜSKE

A szerkesztőség

Szeretett elnökünk:
Dr. SÁLYI ISTVÁN
Kossuth-díjas (költőnk)

Szeretett védnökünk:
CSEPANYI SÁNDOR
Partjelző

Főszempontnok:
Dr. TERPLÁN ZÉNÓ
lektor-helyettes

Szerkesztők:

PETERNÁK GUSZTÁV
főkoreográfus

BARTUS GUSZTÁV
főinspirátor

Műuzlettecuezők:

Béres Lajos
(mimoza)

Fan-csalijó-zsef
(asz-szisz-tens)

Istvánffy Lóránt
(agytröszt-vezér)

Kovács Gáber
(Kacagó Szem)

Könczey Gábor
(futó-riporter)

Kun Zoltán
(fő-kohász)

Nagy Ilonka
(masinyisztka)

Nagy Miklós
(DISZ-pécser)

Szabó Miklós
(barvográfus)

Szentiványi Ede
(piktor)

Tarrr Sándor
(erkölcs-csősz)

Veláczky Péter
(bürokrata)

Közreműködők:

Hadfi Imre

Nagy Károly

Sodró László

Szluka Emil

Wenczel Gottfried

Főmuzsa:

Téglássy Tata
nyelvmester

Katalizátor:

Kulcsár József
főradírozó

A NEHÉZ SZÜLÉS

(Fényképek a szerkesztőség munkájából)

A kohászok mesterkedései a HÚZÓTÜSKE ügyében

A történelem előtt vala egykoron az bronzkorszak, az vaskorszak, mikoron is őskohászok koholták az fibulákat, ősanyáinkon csüngő-csengő bongó etvaszokat, lándzsát és miegymás múzeumi, keltári tárgyakat.

De hol vala még akkoron az HÚZÓTÜSKE?

Volt ugyan TÜSKE, amit lábból, kézből húztak, ez igaz. Mezítlábas, tövises vidékeken bizonyára virágzó szakma volt a tüskehúzás. Az illetékesek nem nyilatkoztak, hogy eme őskori tevékenység tekinthető-e a gépészkedés kezdetének. Hagyjuk tehát a historiákat és térjünk a tárgyra.

A cél világos! Alapanyagot kellett produkálni, amiből holmi HÚZÓTÜSKE megjelölésű, MNOSZ szerint kivitelezett szerszám készülhetne.

Nem vitás egy percig sem, hogy az alapmateriát össze kell kotyvasztani, kohászkodó huncutságokkal főzni, csapolni, önteni, ütni, verni, húzni, vágni, kaparni, melegíteni, hűteni, olajban főzni, pihentetni és végkikészíteni.

A kohászkodás, mint azt bizonyára minden laikus is jól tudja, holmi érceknél kezdődik. Évek alatt a Dudujkabánya mélyéről frontfejtéssel kibányászott élc érc-hegyekbe tornyosult. Falánk, harapós exkavátorok gyakorta veszélyeztették az értékes készleteket, de a veszély elmúlt és a kibányászott érc nemesiszap formájában bokádon felül becsorgott a cipődbe. Ezt a kohász tolvajnyelv hidrometallurgiának nevezi.

Az ércelőkészítés megszervezése társadalmi munkával történt

Az érc porítását az MGK (Miskolci Gépkocsiközlekedési Vállalat) Rázó- és Tömörítőtröszt minden felelősség nélkül vállalta. A nedves ércelőkészítésben a MÉLYÉP Iszaposító és Feltúró Vállalat utólagos lehengerlés nélkül ősztől tavaszig élenjárt. A nedves szérák és Dorr-sűrítők jó munkát végeztek a Dudujka-bánya egész környékén. Ilyeténkép biztosították a jó ércanyagot, tökéletes alapját a további mesterkedéseknek. Fő a jó alapanyag, mert rossz lógebéből nem leszen jó rostélyos.

A kokszellátás körül kezdeti nehézségek mutatkoztak. Az I-es és IV-es kokszolóművek selejtes barnaszénnel járatták kemencéiket. A koksz szegényes és nagy káposztatartalmú volt. Helyes kooperációval sikerült a kokszolómű felelőtlen gyárvezetőségét elprofilírozni, így a minőségi kokszgyártás felé falánk nagyolvasztóink bizalommal tekintenek.

A többszörösen porított és iszapolt ércet koksszal és a T. O. mészégetőjében előállított elsalakosító pótlékkal keverve folyamatosan adagolják buktatóvedrekben öreg olvasztáraink. A szükséges fúvószelet a DISZ turbófúvó nyomja a kohóba.

A kohó termékei: nyersvas (nyers kézirat), ezt továbbfeldolgozás végett folyékony állapotban a Szerk. Biz. Acélműbe szállítják. Salak, amit papírkosárba csapolnak és továbbfeldolgozás végett a MÉH salakgranuláló üzemének adnak át. Szállópor, amely szájról-szájra száll, de nyersvas sosem lesz belőle. Torokgáz, amit a légbe bocsátanak, időnként meggyujtják, nehogy felettébb rontsa a közeli konkurrens vasgyár ózondús atmoszféráját. A nyersvasat íróasztalfiókba csapolják folyékony állapotban.

A nyersvas még nem rendelkezik azon MNOSZ erényekkel, amelyek HÚZÓTÜSKE anyagául predesztinálnák, így utólagos ötvözésre, kezelésre van szükség.

Következő lépés az acélgyártás, amely közeli rokonságban áll a szakácsok gyomoremelő ténykedésével. A több-

fajta eljárás közül a választás a közismert Martin-eljárást tüntette ki. A nyersvasat kemencébe öntik. Évfoly. Fel. típusú berakodódaruk temérdek ócskavassal tömik meg a kemence gyomrát. Elsalakosítópótlékként különféle szempontokat is beadagolnak. A tüzelés ugyebár regeneratív, a láng megy ide és oda. Hőmérséklet 1600 °C, amit kizárólag a Műsz. Csop. mozdonyhűtő kollektíva megkerülésével lehetett biztosítani. Az adag kikészítésének helyes menetét módszertani útmutatók figyelembevételével a HÚZÓTÜSKE Szerk. Biz. irányítja. Segédolvasztárok lapáttal kezükben lesik az öles szabványfóliákról diktált irányvonalat. Néhány lapát humort adagolnak, lelkesítő, nevelő, bíráló pedagógiai ötvözőelemeket lapátolnak be segédötvözetek alakjában. A kiváló minőségű segédötvözeteket a DE KANATUSI ötvözetgyár állítja elő nagy mennyiségben, megbízhatatlan összetételben. Az önkritika, mint könnyen illó ötvözőelem, különösen gondos beadagolást igényel. Míg az adag végkikészül, az öntőcsarnokban építő bírálatokkal kifalazzák a közel száz oldal ürtartalmú öntőüstöt, azt a csapolónyílás alá állítják.

Közeledik a csapolás pillanata. Több napirendi pont nem lévén, az adagolónyílásokat bezárják, próbavételt eszközöl az üzemvezetőség. Félmikro- és mikro analízisekkel, színképelemzéssel és 9 hurkos oszcillográffal vizsgálják az anyag jellemét. A vizsgálat kész! Az MNOSZ-jelű szabványok főpapja kiértékelve az analíziseket, úgy dönt, hogy az ISA szabványtűrések „akadó illesztéssel" betartattak és sokpecsétes körlevélben rövid úton megadja a jelt a csapolásra.

Felhangzik az ősi magyar kohászkiáltás: „Stanga fel! Csapolás!"

Bő, ízzó sugárban ömlik az üstbe az acélanyag. Álszemérmüket leküzdve, leplezetlenül örvendeznek a sziporkázó acélfolyamnak. Néhány szikra ugyan lyukat éget vaskalapjukon. De sebaj, fő, hogy lemorzsolódás nem volt, a minőség kifogástalan. Az üstben egyre emelkedik az izzó acélfolyam szakmai színvonala. A csapolás kész.

A Szerk. Biz. megjelölésű öntőbrigád most nekigyűrkőzik a leöntésnek. 16 oldal ürtartalmú kokillákba öntik le az acélt. Megmerevedés közben gondosan ügyelnek, nehogy bármely értékes ötvözőelem veszendőbe menjen, vagy netán — horribile auditu — szennyező szempontok keveredjenek a legnagyobb gonddal kifőzőcskézett acélba. Még izzik az acél, szorgos Stripper-daruk máris lehúzzák róla a kokillákat, azok mehetnek a sufniba. Ott egy évig, a következő csapolásig békésen elheverésznek lokomobilóriások, turbinák és Hortobágy-szivattyúk illusztris társaságában.

Lektorok kara piromérőekkel méricskéli a kellő hőmérsékletet. A mechanikai anyagvizsgálat a vérmesebb lektori kar kötelessége. Próbapálcákat készítenek, azt húzzák (halasztják), csavarják (csűrik), nyomják, szakítják, koptatják, nyírják és fárasztják. Megmérik a Rockwell-, a Vickers- és a Brinell-keménységét. Csiszolatot készítenek és a főlektor mikroszkóp alatt vizsgálja a zárványokat. Az anyagvizsgáló intézet kiértékel, húzószilárdság 1954 kg/cm², nyírószilárdsága szerény, keménysége meghaladja a keményfejek Brinell-jeit, szívóssága becsületre méltó, kopásálló és talán korrózióméntes is. Az anyagvizsgálók metallográfiailag jól képzett kara vizsgálati jegyzőkönyvet ad ki. Eszerint alkalmas az anyag a továbbfeldolgozó mesterkedésekre, csak a lunkeres fejet kell lefűrészelni a salakzárványokat felületéről kivésni és egyáltalán az egész tuskó lehántolandó.

Ezen tortúrák után a kovácsmühelybe léphet. Izzítás után ütik, verik, nyujtják, zömítik, hajlítják. Mindezt az anyag zúgolódás és repedés nélkül tűri, sőt készséggel engedelmeskedik alakítás során a vonatkozó elméleteknek. A kikovácsolt darabot Mihala hőkezelő brigádja veszi kezelésbe. Felmelegítés idegen üzemben, lehűtés, sőt mélyhűtés a helybeli fűtőberendezés segítségével.

Sok-sok gondos kohászkodási tényked és után elkészült az alapanyag, ki is kovácsolták. A kohász-gépész kooperációban most a gépészeken a sor, hogy a Mech. Tech. I. és II. ritusai szerint a lemorzsolódás elleni küzdelem irányvonalán haladva, gyorsvágással megforgácsolják a HÚZÓTÜSKE megjelölésű szerszámot.

Jó munkájuk jutalma lesz a HÚZÓTÜSKE pajzán vándorlása szerte az országban számos új, régi és felújított kerekagyban.

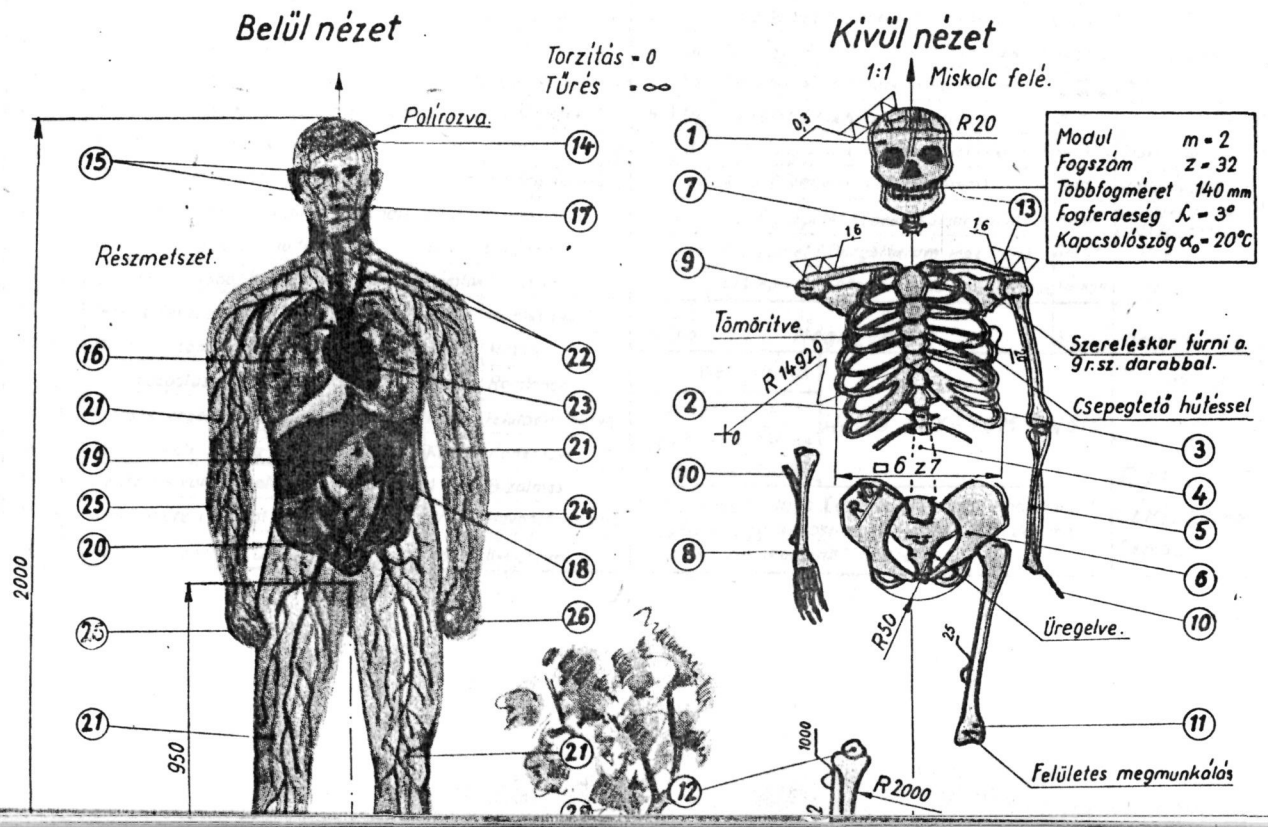
Belül nézet
Torzítás = 0
Tűrés = ∞
Polírozva.
Részmetszet.
2000
950
Kivül nézet
1:1
Miskolc felé.
R20
0,3
1,6
1,6
Tömörítve.
R 14920
Szereléskor fúrni a 9r.sz. darabbal.
Csepegtető hűtéssel
□ 6 z 7
Üregelve.
R50
25
1000
R2000
Felületes megmunkálás
Modul m = 2
Fogszám z = 32
Többfogméret 140 mm
Fogferdeség λ = 3°
Kapcsolószög α₀ = 20°C

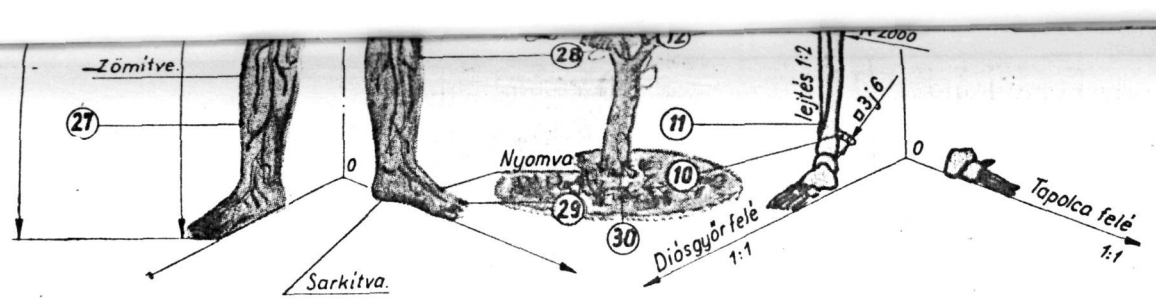

30	0	Park (Menza animalis)	Fű	Megmunkálás nélkül
29	0,8	Rektori kocsi (Luxus mindenci)	Pléh	Sérült
28	≫1	Villamos közlekedés (Humor Miskolci)	Fa	Évente 1x használandó
27	2	Autóbuszközlekedés (Navigatio scatuli)	Por	Soha nem áll meg
26	25	Tanszék (Pater studiorum)	Alumin.	Gyakran olajozandó
25	1,5	Bányász Kohász Kar (Tradicio Selmeci)	Gyémánt	Két részes.
24	1	Gépész Kar (Gesus Motori)	Acél.	Ujítás
23	1	MDP. (Primus inter partes)	Szikla	Rozsda mentes
22	2	Tanulmányi Osztály (Causa bucendi)	Nád	Gyülékony
21	1,1	DISz. (Gaudeamus igitur)	Tus	Érzékeny
20	x	Beruházási csop. (Investatio minima)	Kámfor	Préselve
19	2x2=5	Terv és Pénzügyi csop. (Organisatio santa)	Papír	Hitelesítve
18	$\frac{1}{100}$	Műszaki csop. (Mihala omnimpotens)	Cső	Húzva
17	1^1	GH. igazgatás (Filius Peteri)	Gyanta	Romlandó
16	3	Szagszervezet (Sidol Teis)	Nylon	Felülbélyegezve
15	1	Személyzeti Osztály (Mult cutati)	Karton	Káderezve
14	1	Rektori Hivatal (Centrum administracionis)	K.V.	Bizalmas.
13	≈1	Közélelmezési Vállalat (Menza)	Víz	Havonta cserélni
12	$\sqrt{-1}$	Autóbusz megálló (Causa tumulti)	Pala.	Üvegezve.

11	$\frac{100}{\infty}$	Út (Spiralis Archimedesi)	Agyag	Nedvességtől óvni
10	∞	Sufni (Original Lancsari)	Deszka	Festés mellőzve
9	?	28/2 Vállalatt! (Status desorganizacii)	Gumi	Nem működik
8	sin 1	A/3 épület (Coter militari et maschini)	Ócskavas	MNOSZ menet
7	0,1	Napközi otthon (Chanaan bacillorum)	Füst és Korom	Működik
6	1/2	C épület (Cochedo Dudujcani)	Molter	Utánmunkálandó
5	π	A/2 épület (Rezidencia phisici chemici techn)	Atom	Szoros illesztés
4	0	Aula (Templum congressorum)	Föld	Gyalulás alatt
3	4+1	E/1 - E/6 épület (Locus sundicorum)	Műkő	Emeletes-(csapnivaló) ágyakkal.
2	1,00	A/1 épület (Purgatorium ingenieri)	Grafit	Hűtve.
1	1/1	E/3 épület (Collegium sine iuventutibus)	Fúrnyír.	Átmeneti szabvány
Tétel	Db.	Megnevezés	Anyag	Megjegyzés

	Kelt	Aláírás
Tervező	54.IV.31	[illegible]
Rajzoló	54.V.30	[illegible]
Ellenőr	54.VI.31	[illegible]

HOMO EGYETEMIENSIS

Avagy hogyan látja Egyetemünk egy ember-kénti egységét egy orvosnak jelentkezett, de mérnöknek „beiskolázott" hallgató.

Méretarány **1 : 10,5**

R.M.N.M.E. GÉPELEMEK TANSZÉKE.

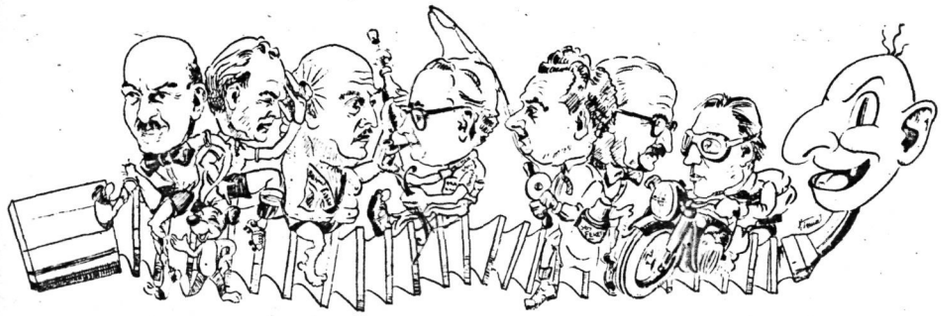

Profok a 'TÜSKE élén

A felületes szemlélő, amikor például „Matematika tanszéke" felírással találkozik, nem is tud mást elképzelni, mint azt, hogy ez olyan tudományos gócpont, ahol országos koponyák éjjel-nappal tárgyuk szellemében élnek. Ha házasok is, az csak a népi tradíciók tiszteletbentartása miatt áll fenn. Egyetlen ideáljuk, élettársuk az a tudományág, „akivel" forró fejjel valamikor eljegyezték magukat — egyesek ugyan erőszakkal, mint Buttler a „Különös házasság"-ban — és ennek rejtelmeit igyekeznek éjjel-nappal felfedni. Ezekután kézenfekvő, hogy az egyes tanszékek vezetői a legtudományosabb tudósok és a legműszakibb mű-szakik. Én is ebben a hitben kóválygogtam egy ideig az egyetem tudományoktól terhes és a nagykohótól füstös levegőjében, amig a Kohógéptani tanszékre betévedve valami meg nem ingatta a hitemet.

A tanszék vezetője dr. **GELEJI SÁNDOR** Kossuth-díjas egyetemi tanár, akadémikus éppen azt magyarázta az értelmes arccal figyelő docensei, adjunktusai és tanársegédjének, hogy mennyire nélkülözhetetlen az „Ezeregyéjszaka meséi"-nek tudása és erősen hangsúlyozta:

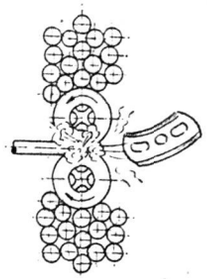

— Apuskám, én ezt meg is követelem minden tanszéki tagtól.

Meghökkentem azon, amit hallottam, hiszen nekik elképzelésem szerint állandóan a fenti kohófüstre könyökölve pl. azon a „32" támasztóhengeres duóhengeren kellene gondolkodni, amelyikkel a Mech. techn. I. tanszéke által kikísérletezett újtípusú zsilettpengét el lehet készíteni. Mondom, meghökkentem, s hogy megbizonyosodjak, jobban utánanéztem a dolgoknak. A következő igen értékes megállapításokat sikerült kihámoznom.

Dr. phil. dr. ing. **SÁLYI ISTVÁN** rektor, egyetemi tanár, a Mechanikai tanszék vezetője a diplomáciai kérdések szakértője. Munkaidőn túl előszere-

tettel foglalkozik még a tarokk nevű „műszaki alapszigorlati tárggyal". Időnkint behatóan tanulmányozza az „ebbetegségek" című nem kötelező tantárgyat. Ő egyben egyetemünk Kossuth-díjas „költője" is, ilyen irányú munkáját reggel 7 óra körül végzi a diákotthonokban.

ZSÁK VIKTOR (Unser Victor = U. V.) egyetemi tanár, a Vaskohászati tanszék vezetője, a spanyol bikaviadalok kiváló ismerője, a fenti tárgykörbe vágó nagyobbszabású előadás összeállításán dolgozik. Jelenleg a „Stahl und Eisen" című szaklapban megjelent idevonatkozó legfontosabb szakcikkek feldolgozásánál tart. Orvosi rendeletre naponta Tapolcán kell öblögetnie a torkát, hogy az előadás idejére hangszálai rendbejöjjenek. Ezt a kényszerutazást össze szokta állítólag kötni egy 1 dm^3-es üveg „tankolásá"-val.

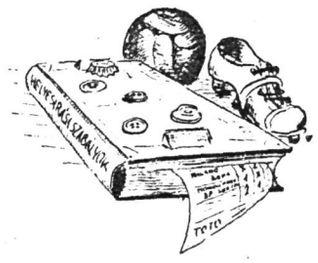

Dr. **TERPLÁN ZÉNÓ** egyetemi tanár, kandidátus, rektorhelyettes, a Gépelemek tanszéke vezetője ... stb. (ahogy egy Schrodt Istvántól kapott levél címzéséről ellestük) sporttörténeti szaktekintély, külön Totó-fogadási konzultációkat iktatott az órarendjébe. Esténkint a fiával gombfocizik. A napokban sikerült végre egy „Kinizsi" sörösüveg kupakja személyében megfelelő kapust találni csapatába. Országoshírű még a helyesírás terén végzett kutató- és nevelőmunkája. Rossz nyelvek szerint a HÚZÓTÜSKE szerkesztőbizottságába is emiatt választották.

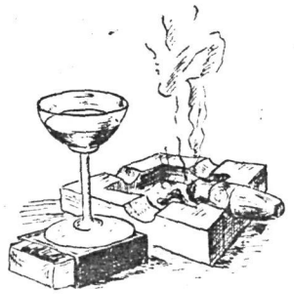

Dr. ing. **BORBÉLY SAMU** egyetemi tanár, akadémikus, a Matematikai tanszék vezetője beható tanulmányokat végez a nagy koncentrációjú hűsítő folyadékok áramlástana tárgykörben. Kiváló ismerője és művelője a szivarozásnak (szivar alatt nem I. éves hallgatókat kell érteni!). Egyesek szerint ilyen irányú ténykedései egészen a „Batár" korszakot megelőző időkig nyúlnak vissza.

Dr. **MILASOVSZKY BÉLA** egyetemi tanár, a Geodéziai (magyarul Földméréstani) tanszék vezetője titokban csillag-specialista. Önteljesítményét Windt-féle műszerrel méri tánc és székpárna keresés közben

KORDOSS JÓZSEF egyetemi tanár, a Felsőoktatás kiváló dolgozója, a Mech. techn. II. tanszék vezetője, a „Stilisztika" című tudomány terén végez kutatómunkát. A fenti tárgykörhöz kapcsolódóan „A körmondatok mibenléte, szerkezete, kialakulása, uralkodása és hanyatlása, valamint az egy tárgykörrel kapcsolatban használható összes szavak tudományos rendszerezése a maximális kihasználhatóság szellemében" címmel rövid disszertáció megírásán dolgozik. Foglalkozik még a „Sörfogyasztás technológiájá"-val is, különös tekintettel az együttőhelyben lehetséges optimális fogyasztásra.

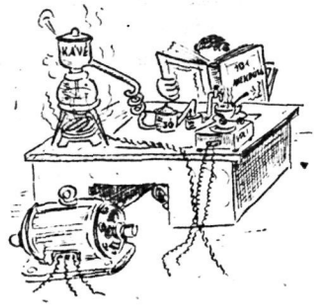

URAY VILMOS, a Villamosgépek tanszékének vezetője, egyébirányú elfoglaltságai miatt (Ő ugyanis a megszünt Oktatási Osztály volt vezetője) jelenleg csupán a sózott feketekávé elkészítési lehetőségeit vizsgálja, miközben a 101 magyar anekdótát olvasgatja, hogy a másnapi előadásra legyen „anyaga". Jól értesült körök szerint az első kísérleti kávézást többen túlélték. Az anekdótákat pedig a „HUZÓTÜSKÉ"-ben kell sokaknak átszenvedniök.

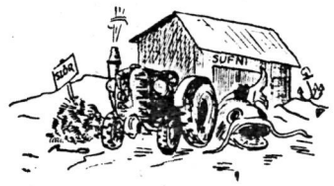

LANCSARICS ALAJOS a Gépüzemtani tanszék („Mädchen für Alles") vezetője. Kereskedelmi utazói minőségben ismert személyiség. Legutolsó nagyobb arányú vásárlása alkalmával 40,5 kg ló- és disznószőrt sikerült neki beszerezni (... hátha kell valamire!). Kézszaft (handlé) előadóvá való kinevezését várják. Szabadidejében horgászás után is érdeklődik. Állítólag csak mázsán felüli halakat sikerül megfogni, a traktort ezek kihúzására vásárolta a tanszéke.

ZORKÓCZY BÉLA egyetemi tanár, a műszaki tudományok kandidátusa, a Mech. techn. I. tanszék vezetője, a Vaskutató Intézet hegesztési osztályának vezetője, mint a konyha és egyéb kertészeti tudományok művelője ismert. Jelenleg az egyetemi menza megbízásából „A hazai bab és borsófélieségek szemcséinek perlitessé tétele" című munkáján dolgozik. Eredményei máris öntudatosak. „Angyalkám" nevű babafajtáját már termesztik.

PATTANTYUS Á. IMRE egyetemi tanár, a műszaki tudományok kandidátusa, dékán, az Általános géptani tanszék vezetője. „A méhrnök önfegyelmezése" című értekezéséhez szükséges gyakorlatokat végzi. Jólértesült körök szerint disszertációjának „Hogy lehet egész nap kimenés nélkül egyhelyben vizsgáztatni" című fejezete új felfogásban világítja meg ezt a sokat vitatott problémát. 1946 október 12-én a Győhri Vagonban kiadott illemkódexének 38-ik kiadása is elfogyott.

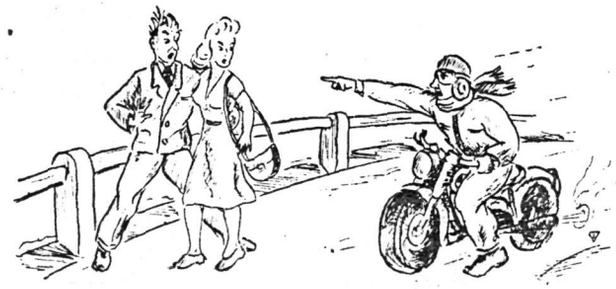

Dr. **PETRICH GÉZA** egyetemi tanár, dékán, az Ábrázoló geometriai tanszék vezetője szenvedélyes motorkerékpártudós, bár az utóbbi időben szigorú elvonókúra alá van vetve. Országosan is kiemelkedők a „Beszéd- és értelemgyakorlat", valamint a magasabb „Erkölcsrendészet" című szaktárgyak oktatásában elért eredményei. A „nevelés"-sel egy idő óta otthon foglalkozik.

Ezek után magambaroskadva döbbentem rá, hogy mennyire helytelen elképzeléseim voltak. Viszont megnyugtatott, hogy mérnökeink nevelése jó kezekben van, hiszen valamennyi egyetemi tanárunk, amikor nem tanszéke tárgyait ápolja, olyan „tudományágakkal" foglalkozik, amelyekre minden sokoldalúan képzett mérnöknek feltétlen szüksége van.

Gólya.

Az egy-hallgatós megh. előadó fej-címeivel

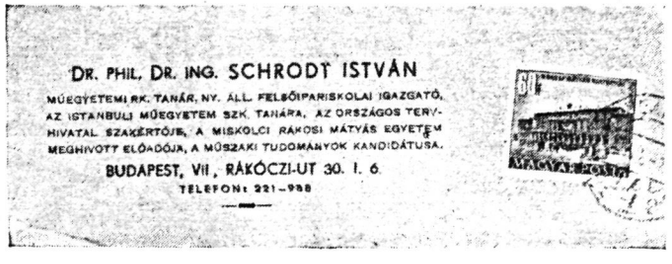

Úttörő életünk

Napló töredék.

A Diákotthonok szept. 1.-ét megelőző éjtszakai nagytakaritásakor az egyik szemetkosárban összegyürt füzetet találtunk. Első pillantásra semmiben sem különbözött a szokásos matematika, vagy fizika füzetektől. Fedőlapján azonban az ismerős egyetemi tantárgyak neve helyett ez állott: N A P L Ó . A kiváncsiság és indiszkréció azonnal felébredt csatáját az döntötte el, hogy megálapitottuk; a szerző egy juniusban már végzett hallgató, akinek igy nincs módja megsértődni az intim feljegyzéseibe való illetéktelen betekintés miatt. Az első sorok elolvasása után még tovább merészkedtünk, amennyiben elhatároztuk, hogy a szerző szigoru névtelenségét megőrizve, a Napló egyetemünk története szempontjából érdekes részleteit az alábbiakban közkinccsé tesszük.

1950 szept 4 A tegnap kézhez kapott értesítés alapján (mely szerint a zeneművészeti főiskolára helyhiány miatt nem vettek fel, s így átirányítottak a szakmailag legközelebb fekvő pályára a nehézipari gépészmérnökre) ma megérkeztem Miskolcra. Hatalmas csomagjaimmal lassan, de villamoson, eljutottam új lakhelyem középpontjába, az országos hírű „villanyrendőrhöz" Itt hosszas kérdezősködés után a kétirányú útbaigazítások közül a többszöri előforduló mellett döntöttem, s balra fordulva autóbuszon folytattam utam. Szerencsére az autóbusz kalauz már mestere volt szakmájának, s így pontosan az Egyetemnél figyelmeztetett leszállásra. Csomagjaim számbavétele után minden célbaérést jellemző örömmel néztem körül. Hatalmas földhányások, félig kész téglafalak meredtek elém. Eltévedtem? Vagy talán a műszaki egyetemek berendezkedése mind ilyen és csak nekem az átirányított karmesterjelöltnek szokatlan?.. Egy primhegedűs kinézésű munkás végül felvilágosított. Autóbusz vissza.. villanyrendőr. nagy vörös épület, homlokán: Nehézipari Műszaki Egyetem..

1950 szept 6 Tizenkét másodévessel lakom egy zongorányi szobában. Megnyugtattak, hogy ők sem erre a pályára készültek, mégis megszokták. Elmesélték, hogy a tanárok nagyrésze is más szakmabeli. Pl. dr. Petrich, aki ma két órát beszelt a pontról, nem régen motorversenyző, dr. Teplén futballista, dr. Szarvas hozzám hasonlóan zenész volt, sőt akad olyan is, aki előzőleg mérnökként dolgozott valahol.

1950. szept. 10. Már kezdek beléjönni a szakmába. Már tudom mi a különbség a körző és hangvilla, a logarléc és a hegedű, továbbá az ábrázoló rajz és a kapálás között. Mai nap térszemléletem tágítása céljából várost nézni voltam az Avason. A kislány azt kérdezte, mikor leszek mérnök és mennyit fogok keresni.

1950 szept. 12. Csak ma tűnt fel, hogy ezen az egyetemen tornaóra helyett mindig matematika órát tartanak. Első alkalommal még a bordás falakat orgonának, a mászóköteleket harangköteleknek, a svéd szekrényt karmesteri dobogónak néztem, ma viszont már azt is tudom, hogy az integrál jel nem elfuserált violin kulcs és a $\vec{b}$ vektor nem egyenlő B. Hektorral, a Rákóczi induló komponistájával. Azt azonban, hogy mindehhez miért kell a tornaterem-környezet, még nem sikerült felfedeznem...

1950. szept. 30. Meg kellene már kezdeni a tanulást. Matematika zárthelyi dolgozat 1-es, Ábrázoló 1,5-ös, Ált. géptan 1-es. Állítólag egyik sem igen jó. De az is érthető, hogy nincs lelkiereje az embernek ilyen szép időben beülni a sötét szobába. Elhatároztam, összekötöm a kellemest a hasznossal, a napozást a tanulással, a tanulókört a Deák-téri padokkal. Kiderült, más is rájött már erre. Vajjon azok tudtak-e tanulni is?

1950. nov. 13. A profok állandóan hangoztatják, a jó mérnöknek sokoldalúnak, tárgyalóképesnek és társasági lénynek kell lennie. Ezt gyakorlandó tegnap este a haverokkal csörögni voltunk a „Sörözőben". Szerencsére ma Általános géptanból tanultunk egy jó titkos írási módszert, így a történteket azzal írom, nehogy anyám rosszra gondoljon, ha naplóm véletlenül kezébe kerül. Κλασς σπινηκ υολτακ. Εγγυετ ἄξα κισηρτεμ Ταπολξάρα α Νηπκερτεν ἀτ. Ρεγγελ ηρτεμ ἄξα καλαπ ης σάλ νηλκυλ. Υαλακι βεμονδτα αξ εγησετ, μεγτ μα α ΔΙΣ-βεν μάρ λε ις ταλτακ ματτα! Μεγιγηρτεμ, μεγυάλτοξτατομ α τανυλάσόξ υαλω υισουνομ.

1951. szept. 15. Végre utolértem magam. Előző feljegyzésem óta még naplót írni sem volt időm. Folyton a lemaradásokat pótoltam. Tegnap aztán sikerült a harmadik Ábris U.V.-n is átcsúszni, s makulátlan másodéves vagyok. Jelenleg a Selyemréten egy príma, középiskolásoknak készült kollégiumban lakunk. Reggelenként vonaton utazunk a Budujkára. A pályaudvari dolgozók azóta jobban várják az egyetemi szünnapokat, mint mi. Ma találkoztam egy volt középiskolás osztálytársammal. A szerencsétlen zeneakadémista. Gondolkoztam, visszategezzem-e

1952. febr. 20. Már az Egyetemvárosban lakunk, 35-en egy tanköri helyiségben. A hőmérsékletet létszámszabályozással változtatjuk. A nagy előadóban ez sem segít. Ott pl. hegesztőpisztollyal kellett a táblát letörölni. Közben azt is megtudtuk, hogy ha megérjük a tavaszt, vagyis addig nem fagyunk meg éhen, akkor évvégén a három-tárgyas szigorlat végez mindannyiunkkal.

1952. nov. 2. Esik az eső, feneketlen a sár, rossz a menza, stb. stb., viszont megvan a szigorlat. Neki írt levélre feladóként már azt írtam: N.N. szigorló gépészmérnök. Használatba vettem az utolsó cipőm.

1953. márc. 21. Egy idősebb mérnök ismerősömmel vitatkoztam műszaki problémákról. Fantasztikus, mennyire elmaradottak elméletileg. No, de majd mi megmutatjuk nekik, mi a modern technika. Délután a „Szigorlati dombon" sétálgattam „Vele". Különös, hogy bár kis gyermekkorom óta csak a természettudományok érdekeltek, mégis az első tavaszi napok valami furcsa szakmamentes érzést váltanak ki bennem. Hasonló tünetekről panaszkodott „Ő" is, mégpedig természettudományos alap nélkül. A diploma kézhezvételét követő órában nősülök!

1954. június 2. A közben eltelt idő alatt még lélekzetet is csak rajzolás, tanulás közben értem rá venni. Ma végre utoljára jöttünk „iskolába". Este a Kossuth-ba készülünk a búcsúvacsorára. Úgy hírlik, ott lesznek teljes létszámmal új kollegáink, a volt tanáraink is, sőt több mint 100 menyasszony is megjelenik. Az első fizetésemből rádiót és motorkerékpárt veszek, de legelőször megadom Pistának a 200 Ft-ot, amit a ma esti murira kölcsön kértem tőle. Jóska barátommal elhatároztuk, hogy a muri után hazatérve józanságunk bizonyításaként ebbe a két körbe beírjuk a diplomatervünk megvédésének elhatározott pontos határidejét. A határidő megtartásáért szerencséinkkel felelünk.

EGYETEMÜNK OKTATÁSÁBÓL...

ÁBRIS RAJZBEADÁSNÁL

A tanulókörben 3—4 rajzot nem adtak még be. Az utolsó óra alatt mindenkit segítenek, hogy beadhassák a rajzokat, amin már csak a tisztítás van hátra. Egyik hallgatónő rajzát egy páciens nekivetkőzve radírozza. Ezt meglátja a tanársegéd és így szól:

— Mondja „tata", maga a viceházmester?

ÁBRISRAJZ HANGSZERELVE

A TATA nézi, nézi a rajzot. (Szegény páciens kékül, zöldül, jó lesz-e vagy nem? Beveszi-e? Nem veszi be? Vajjon mi lesz?) Egyszercsak megszólal:

— Ez a rajz olyan, mint a tárogató hangja.

PÁCIENS: ? ? ?

TATA: Csak este szép és messziről.

TÉGLÁSSY ÁBRISBÓL KONZULTÁCIÓT TART:

A táblához kihívott hallgató a feladatot nem tudja megoldani. Téglássy úgy segít neki, hogy rajzol és magyaráz, a szenvedő delikvens pedig buzgón helyesel. Erre Téglássy megjegyzi:

— Papa, maga olyan, mint a légy, amely rászáll az ökör szarvára és azt mondja, hogy „szántunk"!

A CITROM

Egyik hallgató abban az időben, mikor nem lehetett Miskolcon citromot kapni, óra közben erősen szívta magába a C-vitamindús citromlevet.

TATA, aki az órát tartotta, rászól: Mi az apafej, maga eszik?

HALLGATÓ: Nem, csak citromot szopok.

TATA: Jé, magának ültetvénye, vagy lova van?!

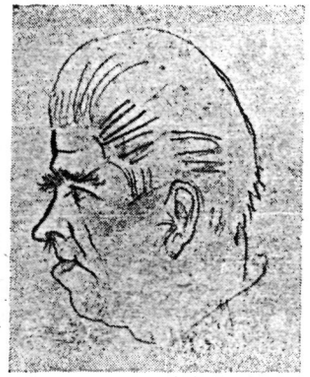

HÉTFŐN ÁBRIS ÓRÁN RAJZBEADÁS

Egy hallgató nem készítette még el a rajzát, mire a tanársegéd megjegyzi:

— Látja „tata", ha a tegnapi napját nem a „hejőcsabai jósnőnél" tölti, akkor ma kész a rajza.

HALLGATÓ (szomorúan): Bár csak ott lettem volna.

TANÁRSEGÉD: Na tessék, még el is ment volna!

ÁBRÁZOLÓ GYAKORLATON

HALLGATÓ: Tanársegéd elvtárs! Lesz szíves egy „beadható" aláírást adni a rajzomra, már készen van!

TANÁRSEGÉD: Na-na, én úgy látom, hogy ez még nincs készen! — És az ábrára mutat.

HALLGATÓ (észreveszi, hogy az árnyékszerkesztésnél valami valóban nincs rendben és meggyőzően mondja): De hiszen az mindegy, hogy az egyenes hol jön ki, elől vagy hátul.

TANÁRSEGÉD: Nézze „tata". El tudja képzelni, hogy mi lett volna magából, ha mindegy lett volna, hogy hol jön ki?

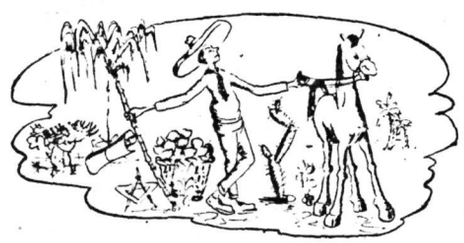

Mese-mese mátka . . . (Uray előadásaiból)

...A billenő nyomatékot fogjuk matematikailag levezetni, mert eddig csak elhitték, de hinni csak a hittanórán kell...
...Most rajzoljuk fel a Móricka-ábrát.

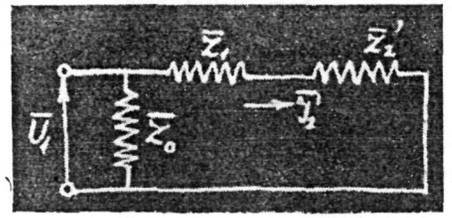

Az a bizonyos Móricka-ábra

Hol volt, hol nem volt, volt egyszer Ohm nevű bácsi, aki felírta törvényét, amelyet itt is alkalmazunk:

$$I'_2 = \frac{U_1}{Z_1 + Z'_2}$$

Kirchoff atya törvénye szerint Z_0-n is folyik áram, de ezt elhanyagolhatjuk, mert nem változtat semmit a leányzó fekvésén.

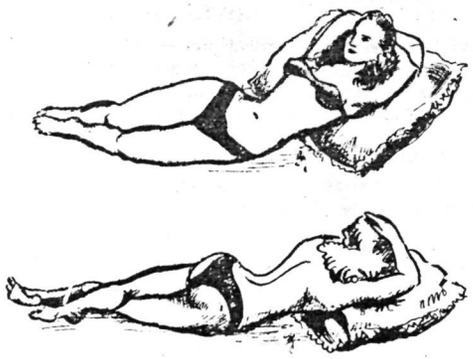

Az Uray-féle leányzó két fekvő helyzete

Z_1 és Z'_2 értékét ismerve tüstént írhatjuk:

$$I'_2 = \frac{U_1}{r_1 + \frac{r'_2}{s} + j\left(x_1 + x'_2\right)}$$

Itt van a kiskutyus elhantolva! . . .

(Majd az összefüggés tovább bonyolítása után)

..... $0 = r'^2_2 - s^2 r_1^2 - s^2 X^2$, most az r'^2_2-őt átrúgom a túlpartra

$$r'^2_2 = s^2 r_1^2 + s^2 X^2.$$

Igy most már a lovagiasság szabályai szerint ezt elintézve, s-et kifejezve, tüstént írhatjuk:

$$s = \frac{r'_2}{\sqrt{r_1^2 + X^2}}$$

S most már kész a kocsi, csak húzni kell!!!

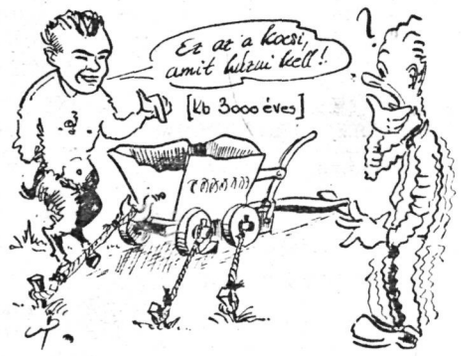

Fő az értelmes fogalmazás!

Fazekas István gmh. már több. mint 2 éve betegsége miatt nem hallgathatja az előadásokat. Orvosi kezelés alatt áll. Elmaradt fizika szigorlatának letételére ez év januárjáig kapott haladékot. Betegsége miatt azonban ezen sem jelenhetett meg és újabb haladékot kért a Dékántól.

A Dékán véleménye szerint a hallgató felgyógyulása után ismételje meg kérését.

A Tanulmányi Osztály erre a következőkről értesíti a hallgatót:

„Kérvényére értesítem, hogy Petrich Géza dr. dékán elvtárs felgyógyulása után kíván érdemben foglalkozni kérésével, ezért felgyógyulása után ismételje meg.

FARKAS SÁNDOR s. k."

SCHEY-CHAT...

SCHEY DOCENS kissé késve érkezik „képlékeny megmunkálások" előadásakor:

— Senkit se ejtsen búskomorságba, ha véletlenül negyedórát kések. Nem elég fejlett még a tolakodási technikám, lemaradtam a buszról.

MÁSKOR:

— Akik nincsenek itt, azok betegek, vagy arra számítanak, hogy én vagyok beteg? — Valaki menjen el és hordozza körül a véres kardot — mondja meg, hogy itt vagyok!

CÉL

... Szeretném elérni, hogy hallgatóim logikusan gondolkozzanak...

(Valaki a hátsó padokból megjegyzi): Nehéz lesz!

EGYES SZERKESZTŐK „ANYAGISMERETI TUDÁSÁRÓL":

— Vannak olyan szerkesztők, akik a weekendház fedésére elsőrendű autókarosszéria lemezt írnak elő.

KÉSŐBB:

— Az átvevők rendszerint szakmában vannak: jogászok és közgazdászok, akik ugyebár „megfelelően" értenek a gépgyártáshoz.

AZ ÜZEMI VISZONYOKRÓL.

Minden üzemi szokástól mentes ember feltesz egy „Móricka kérdést" és a végén kiderül, hogy igaza van.

A KOVÁCSOLT DARABOK HŐMÉRSÉKLET-MÉRÉSEIRŐL:

— Óvatosabb emberek ráköpnek egy darabra és így állapítják meg a hőmérsékletét, ez azonban fárasztó mérési módszer.

AZ ÜLÉSRENDRŐL:

Az ülésrendet vizsgálva megkérdezi:

— Miért változtatják periódikusan a sorokat?

VÁLASZ: Hátul rosszabbak a látási viszonyok.

— Értem, tehát felváltva mindenkinek hiányozzon a jegyzetében az a rész, amikor hátul ül.

LÁNYI ADJUNKTUS A VILLANYOSZLOPOK ANYAGAIRÓL MAGYARÁZ:

— A villanyoszlop készülhet fából, betonból, lehet vasszerkezet stb... stb. A fa-oszlopok anyaga lehet: fenyő, tölgy és akácfa. — Mindegyiknek megvan a maga előnye és hátránya. — Az akácfa például néha olyan görbe, hogy a villanyszerelők csak térkép segítségével találnak fel a tetejére...

ÓH SZEGÉNY MAGYAR NYELV!

Egy készülékezés-óra alatt P. Sanyi és B. Béla „késhegyig" menő vitát folytat arról, hogy a magyar nyelv fejlődik-e gyorsabban vagy a technika?

Már majdnem „párbajra" kerül a sor, amikor Bálint docens nyomatékosan megjegyzi: „Tehát tisztelt hallgatóim, ezt a felvázolt készülék elemet csak kellő „judiciummal kell applikálni!"

— Győztél! — mondja lemondóan Sanyi.

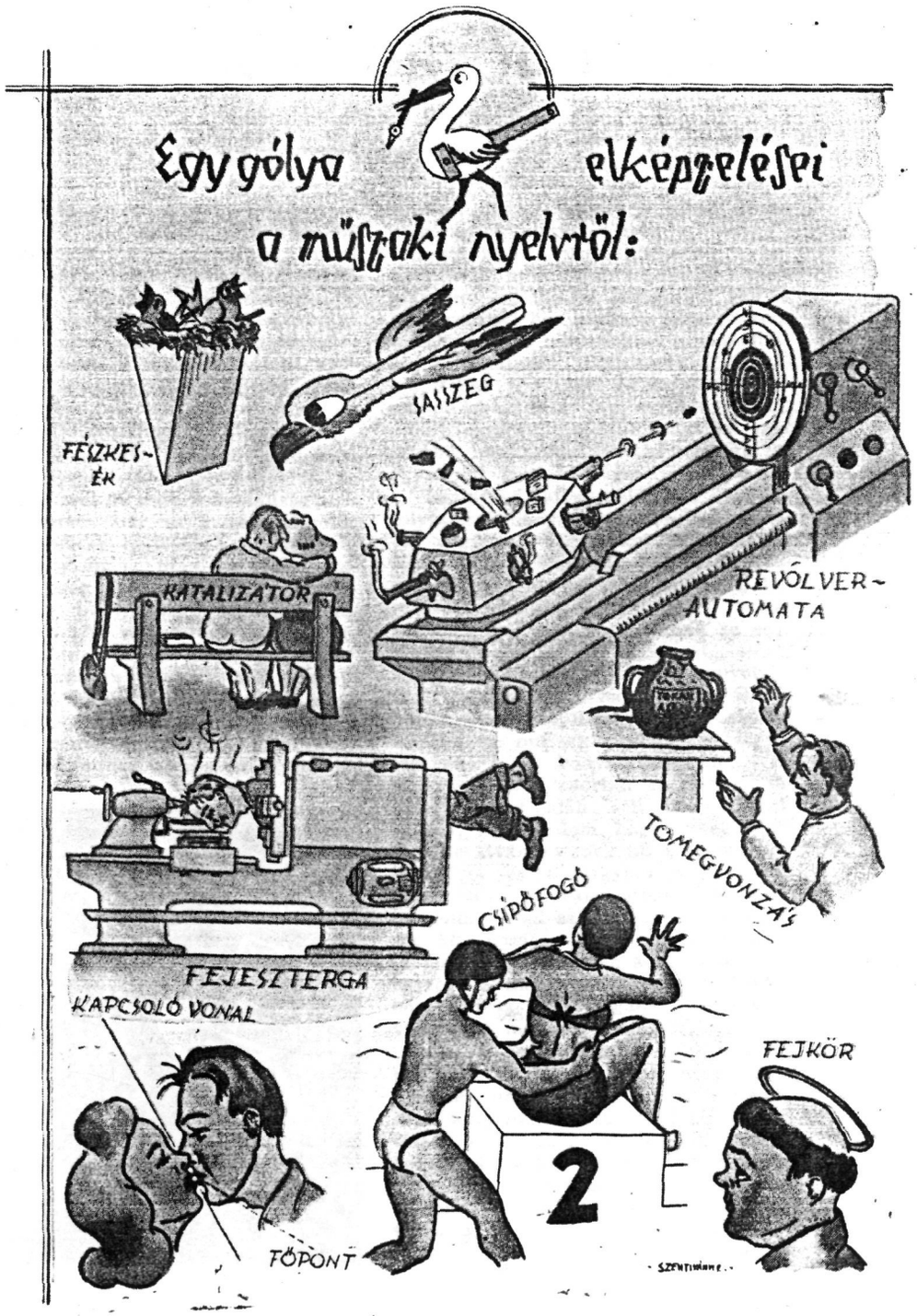
Egy gólya elképzelései a műszaki nyelvtől:
FÉLKES-ÉK
SASZEG
KATALIZÁTOR
REVÓLVER-AUTOMATA
TÖMEGVONZÁS
CSIPŐFOGÓ
FEJESZTERGA
KAPCSOLÓ VONAL
FŐPONT
FEJKÖR
2

EGYSÉGNYI BONYOLULTSÁG

(Egy előadásmód tükrében)

A kérdés egyszerűsége teljes bonyolultságában is világos. Megértéséhez mindenekelőtt a bonyolultság, mint olyan, vagyis mint fogalommeghatározás elvi lényegét kell tisztáznunk, aminek elvi vázlatos megoldásával úgy köznapi, mint szakmánkba vágó, tehát műszaki téren is világossá válik előttünk az egységnyi bonyolultság fogalma, lényege, s műszaki elméleti és gyakorlati használata, alkalmazása.

Tehát bonyolult az, ami nem egyszerű, helyesebben, vagyis bonyolult az, ami egyszerű, de csak bonyolultság nélkül egyszerű. Bár ez a meghatározás többrendbelileg helytelen, s sok kívánnivalót hagy maga után, mégsem akarom teljesen konrét formában meghatározni a bonyolultság fogalmát, hanem csak elvi vázlatszerű gondolatmenet kapcsán kívánom megértetni e kérdés lényegének alapját, tulajdonképpen tehát e kérdés megértésének alapfeltételeit, ami ha nem is teljesen, illetve nem nem is, hanem egészen teljesen hozzájárul fentiek alapos, előző előadásomban már részletesen vázolt, s ott megértettek megértéséhez.

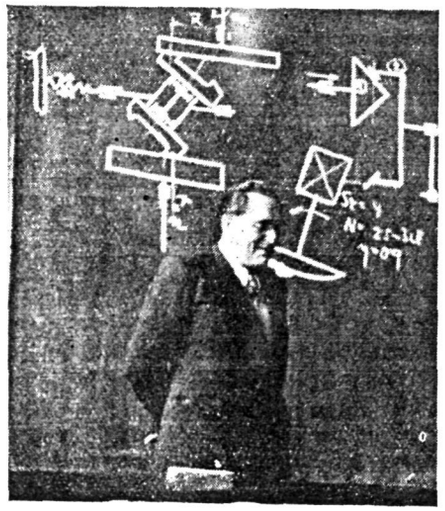

Tehát kérem, tisztáztuk eddig a bonyolultság, mint olyan fogalmát, s most már ennek kapcsán önmagából adódik az egységnyi bonyolultság lényege, tudniillik, hogya ha a fentiekből a bonyolultságra vonatkozó meghatározás tárgyából, tehát egy adott bonyolult problémából kiragadunk egy egységnyi részt, amely egységnyi bonyolultságában már tovább nem redukálható, nyerjük az egységnyi bonyolultságot.

Visszatérve alapproblémánk fentiek folytatásaként való további tárgyalására, vagyis az egységnyi bonyolultság többrendbeli bonyolult meghatározásának teljes kitárgyalására, ami még korántsem jelenti a kérdés teljes lezárását, meg kell még határoznunk az egységnyi bonyolultság egységét, amely lehetővé teszi az egységnyi bonyolultság matematikai meghatározását, s amely összehasonlítási alapul szolgál a mindenkori műszaki problémák tárgyalásában rejlő bonyolultságoknak. Ez az egység a gyakorlati mérések s tapasztalatok alapján kell, hogy jelentkezzék, s kívánalom, hogy ennek kezelése ne kívánjon meg túl alapos felkészültséget és a tárgyhoz való alapos hozzáértést, a gyakorlatban előforduló bonyolultságból az egységnyi bonyolultság kihámozására, de mégis elfogadható legyen a fentiekben körülírt mértékegység, a mennyiségileg mérni kívánt bonyolultság nagyságának méreteire vonatkozó mérések mérésére.

A fenti egység elnevezésére, gyakorlati alkalmazására, annak nem könnyű kezelhetőségére, valamint matematikai alapjainak tisztázására és megértésére a következő előadásom keretében kívánok kitérni, melynek kapcsán majd még világosabbá válik fentieknek a műszaki témakörökben való létjogosultsága, s annak nélkülözhetetlen, s jelenleg még megkövetelt alkalmazása.

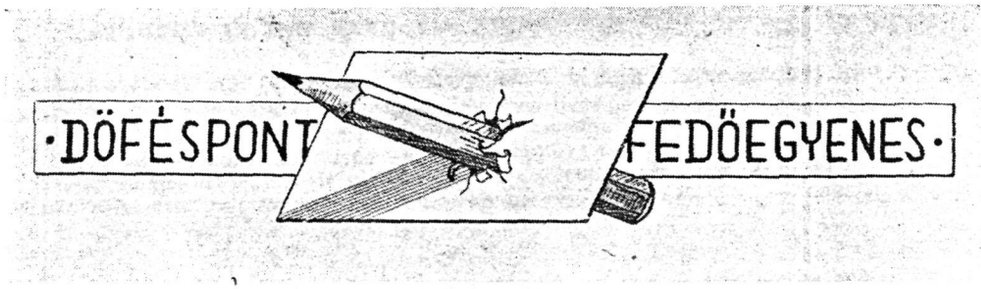

Epizódok - gondolatok

Irta: Kacagó Szem

Négy és fél évre visszaemlékezni egy rövid cikk keretében, amikor minden nap, hónap, esztendő történelmi időket jelent, nem látszik egyszerű feladatnak. A fejlődés szédületes arányait és iramát követni — nem tollforgató ember számára — vakmerő feladat, még ha olyan aránylagosan szűk területről is legyen szó, mint a Mi Egyetemünk élete.

Mégis, amikor Téglássy Ferenc kartársammal e cikk létrehozásáról beszélgettem, hatalmába kerített egy gondolat, amelyet — úgy éreztem — érzékeltetni tudnék, s amely egyúttal négy és fél évünk munkálkodásainak is egyik keresztmetszetét adhatná.

Egymásután törtek fel a népszerü Ferkó barátunkból a gondolatok. „Tudod Ecsém, — mondotta — amikor 8 és fél évi üzemi gyakorlat után az Ábrázoló geometriai tanszékre kerültem, egészen meg voltam döbbenve. Nem tudtam erre a tényre az első pillanatban semmi magyarázatot találni és tudom, hogy Ti sem. A válasz pedig ma már igen egyszerű és világos. A régi ábrázoló oktatás elszakadva a gyakorlattól, száraz, elvont tárgy volt. Ma már igyekszünk a tárgyat a gyakorlati élethez egyre közelebb hozni. Másrészt szükség volt arra, hogy az ifjúsággal már tanulmányai kezdetén gyakorlati emberek foglalkozzanak, akik az elmélet-gyakorlat egységét saját élményeiken keresztül meg is tudják valósítani.

Uj viszonynak kellett hallgató és tanár között kialakulnia, mely magán hordja a gyakorlati élet, a közös, új célokért való küzdelem levegőjét. Egyszóval újtípusú parancsnoki kar nevelését kellett megvalósítanunk.

Hogy ezután ez mennyiben sikerült, arra az első választ negyedéveseink fogják megadni. De gondolj csak arra a szeretetre, azokra a csillogó szemekre, amellyel ma is ránk tekintenek, ha találkozunk, akkor nem kell jósnak lenned a jövőt illetően. Van ebben a csillogásban egy szin, amit részben mi adtunk, mi ábrázolósok, és ez a jó kedély, a mindent legyőző optimizmus fénye."

Itt egy pillanatra elhallgatott Ferkó Barátom, de már szőttem is gondolataimat, mert megkaptam tőle azt az alaphangulatot, amellyel talán sikerül életünkről egy kis képet adnom.

Emlékek, epizódok rohantak meg. Ugy éreztem, talán ezen élményeken át tudnám érzékeltetni az elmult félévek küzdelmeit, Tanszékünk életét és azt a viszonyt, amelynek kimélyítésén Egyetemünk minden hallgatójával és dolgozójával kölcsönösen munkálkodtunk.

Álljanak itt hát ezen kis karcolatok emlékül

„ÁBRÁZOLÁS AZ ÉLET MEGRONTÓJA" — hallatszik, egy sóhajtás kíséretében, Fiedler Pista bátyám ajkáról, amikor megjelenek a Jegyzetkészítő Iroda ajtajában, s mielőtt méltó választ adhatnék, már mondja is: „Mi baj van?"

— Apróság — nyugtatom meg —, csak a betűzés került más helyre.

Ismét sóhajt, de most már vidámabban, s kijelenti, cudar egy tárgy ez az „ábrázoló geometria". — Pedig a legkönnyebb az első évfolyamon... — vágok vissza, de Pista bátyám csak kacag, azt hiszi tréfálok.

*

Minden, ami első vetítősíkban van, annak első képe hol látszik? — tettem fel egy alkalommal a segítő kérdést.

— Nem tudom — hallatszott a felelet —, bevallom őszintén, még sohasem foglalkoztam ábrázoló geometriával,... kereskedelmit végeztem.

Nagyszerű! Végre egy hallgató, akit tanítani lehet, — zökkentettem ki az illetőt gondolatmenetéből.

Volna-e szükség egyetemre, ha minden hallgató kész tudással érkezne ide?... A válasz egy mosoly volt, amelyben az optimizmus fényét láttam felcsillanni.

*

Debreczeni Gábor kartársammal történt. Az egyik hallgató aláírás nélkül akarta rajzát beadni.

Gábor barátom figyelmeztette: a rajz okmány, amelyért felelősséget is kell vállalnunk, s ezt jelzi az aláírás. Üzemi példát említett, hogy sok ezer forintos kárt okozhat egy hibás rajz, s ilyenkor a szerkesztőt felelősségre vonják. A hallgató erre ijedten kijelentette, ő sohasem fog rajzot aláírni. Később elismerve az aláírás fontosságát, váratlan kérdést intézett hozzá. Most már mindent ért, csak azt nem, hol fog ő majd az üzemben, a negyedik térnegyedben, pontot ábrázolni?

*

Szívesen fogadtak az újonnan alapított egyetemen. Sok volt az ismerősöm. Még nagyobb volt az öröm, mikor kiderült, hogy ábrázolósnak is mernék vállalkozni. Későn érkeztél,... ide kellene még főképp tanársegéd,... mindenki fél ettől a tárgytól,... — magyarázgatták..

*

Kezdett kialakulni egy kép előttem a modern babonaságról, s hogy nem estem bele, elsősorban tanszékvezetőmnek, másodsorban első kartársaimnak köszönhettem. Még fel sem ocsudhattam a bemutatkozás és az első tanszéki értekezlet benyomásaiból, már ábriskönyvet nyomtak a markomba. Nyolc évi távlatból újból igen vastagnak tűnt fel, de lehetett is ezen akkor töprengeni, amikor már csak két hét hiányzott a tanévkezdéshez.

*

„Pionir munka",... „Uj módszer a tanításban",... „Nevelnünk is kell", rajzanak a fejemben még ma is Petrich Géza szavai, ha egy-egy váratlan probléma elé kerülök. Az ő lendülete, példája mindannyiunkat magával ragadott, sohasem torpant meg egy percre sem. A modellkészítések, a késő estékbe nyuló jegyzetírások és jegyzetrajzolások mindenkit teljes erőkifejtésre késztettek. Nem volt időnk tétovázásra, kétségbeesésre, vitt minket tanszékvezetőnk lendülete, valami helyzetünkből fakadó önkénytelen derű és egy titkos ambíció, hogy e „mumus" tárgyból „csak egy tárgy a többi között" csináljunk, s ha ez nem is sikerülne, legalább személyünkön keresztül tegyük kedveltté az ábris órákat.

*

Hárman is a Ganz Vagon- és Gépgyárból kerültünk a tanszékre. A barátság igen gyorsan kifejlődött közöttünk. A közös sors, amelyet Téglássy Ferenc pompásan és mindig zamatosan tudott ecsetelni, nagyszerű hangulatot alakított.

Egyszer valami ostobaságot mondtam, s ő azonnal kész volt egy megjegyzéssel: „Na Ecsém, most már tudom, miért kerültél te is az ábris tanszékre!"

*

Géza bátyánk lendületét néhányan félreértették. Első miskolci útja is egy nekilendülés volt. Budapesti ember, aki először érkezik Miskolcra — kiváltképp, ha motoron — a mai villanyrendőrnél véli elérni a várost. Nyugodtan motorozik tovább, gondolva, most már nincs messze a város közepe, amikor a Tetemvár dombjai néhány száz méterrel arrább, visszafordulásra késztetik. Lineáris város, ötlik fel önkénytelenül is a gondolat.

*

Ponttá zsugorodott tanszék, folytathatnám emlékezéseimet a gimnáziumbeli kétszobás elhelyezésünkre gondolva. Mintha egy dörzs-csiszoló gépben lettünk volna elhelyezve. Minden, mindenki, mindenben együtt volt. Fejlődtünk, csiszolódtunk is egymás problémáin. Szinte egy folyamatos tanszéki értekezlet volt akkori életünk.

*

Gondolataink olykor a Dudujka-puszta lankáin terültek szét, öltöttek térben és időben testet. S ma, amikor már az új egyetem kézzelfogható valóság, megállunk egy percre, hogy rekonstruáljuk az elmult idők eseményeit, kedves, intim emlékeinket, küzdelmeinket.

*

Nem szabad, hogy e tárgy mumus maradjon, volt mindig vezérgondolatunk, nem varázslat ez, kézzelfogható valóság.

*

A geometria törvényei természettudományos törvények, mint a fizikáé, kémiáé. Eljön az idő, amikor a gyermekmesék másodfokú egyenletekről, döféspontszerkesztésről fognak szólni, tréfáltam egy alkalommal. A kérdőn és csillogóan felvillanó szemek, a jó mulatság ingere és a tény, hogy este 8 óra felé járt az idő, egy „Andersen mesében" késztettek állításom igazolására.

*

Egyszer volt, hol nem volt, talán igaz se volt, élt az első térnegyedben egy szelid, jámbor sík, ami még a légynek sem ártott soha. Élt pedig ugyanakkor egy gonosz egyenes, amely annyira gonosz volt, hogy a vasorru bába kívánságára egy alkalommal átdöfte a szelid síkot. A vasorru bábának ez nem volt elég, hanem azzal kezdte kínozni a hozzá került hallgatókat, hogy ők — két képsíkon ábrázolva — szerkesszék meg a döfésnek a helyét. A hallgatók nagy izgalomban voltak, hiszen ettől függött jövendő létük. Már-már kétségbeestek, amikor jött egy tanársegéd, varázsigéket mormolva: „alkalmazzunk fedőegyenest", „alkalmazzunk fedőegyenest"! S csodák-csodája, megleit a döféspont!

*

Később az ú. n. „minta-tanulókör" meghallgatása és annak apró részletekbe menő vitája után bizonytalansági érzeteim támadtak. Maguk a hallgatók oldották fel ezt az érzést. Ma is, ha új erőre akarok kapni, arra az Andersen meséskönyvre és öngyujtóra gondolok, amivel a félév végén a G/101. tankör hallgatói megleptek.

*

Lehet-e kedvetlen az, aki ifjúsággal foglalkozik, ötlött fel bennem többször is a gondolat, avagy lehet-e képzelni unalmas órát, töprengtem olyankor. A választ még ma sem tudnám megfogalmazni, de akkor sem volt erre időm, mert újabb problémák vetődtek fel.

— Hova lett a rajza? — szólítottam meg gyakorlati órán az egyik szorgalmas hallgatómat megdöbbenve, amikor láttam, hogy új rajzlapon dolgozik. — A tuskihúzásnál elrontottam,... megugrott a kihúzó,... meg aztán a tus is ráfolyt... — tört fel belőle a vallomás. — Csak rajzolni ne kéne — sóhajtotta egy másik tag,... bizony én is másodszor kezdek hozzá. — Mikor az arcomat meglátta, még hozzátette: Van, aki harmadszor kezdte el,... tanár elvtárs.

*

Éreztem, valamit tennem kell. Erőteljesebben, élesebben kellene a rajztechnikai kérdésekkel foglalkoznom. Kisérletezni kezdtem s az eredmény meglepő volt.

*

A szerkesztést 3H-nál jóval „keményebb" kúposra hegyezett irónnal, erősen „bevésett" vonalakkal végezzük. Ennek a módszernek igen nagy előnye, hogy a rajzlapon barázdák maradnak, amelyekben a tuskihuzó igen jól vezetődik. A keresztező vonalak barázdái „kissé" megzökkentik a tuskihuzót, amelyből ekkor több tus pöttyen ki a szokottnál. Ezáltal mindjárt domborművü rajzokat kapunk, feltéve, ha be hagyjuk száradni ezeket a csomópontokat. Más haszna is van ezen pöttyöknek. Belőlük pompásan lehet új vonalakat húzni, anélkül, hogy a kihúzót újra kellene tölteni. Vannak, akik vonalzójukat szeretik ráhelyezni az ilyen csomópontokra, hogy azt elkenjék. Ugyanezt az eredményt még egyszerübben is el lehet érni, elég csak a tusos üveget mindig a rajzlapon tartani,... — folytattam éppen... amikor egy kevésbbé figyelmes hallgató kétségbeesetten felállt. De hiszen tanár elvtárs, én nem így tanultam erről!

Harsány kacaj volt a válasz társai részéről. Magam sem tudtam tovább komoly arcot vágni, de valahogy mégis más volt a nevetésem, a tudat, hogy egy lépéssel ismét előrejutottam, kissé öregebbé tett.

*

Igy alakultak ki azután később, többek között a különböző „ellipszis-szabadalmaink" is, a szilvamagalak-, a kazánalaku-, a körívekből összeállított, a szögletes- és a terhes ellipszis.

*

A hallgatók igen hálásak voltak az ilyen kitérésekért. Eredmény tekintetében pedig kétségtelenül meg lehetett állapítani a nagyobb fejlődést. A humort a nevelés szolgálatába állítottuk a szó szoros értelmében.

*

Téglássy Ferenccel történt. Egyik hallgatója rajzával kapcsolatban megjegyezte: Mester! Mától kezdve már kevesebbet foglalkozzon nőkkel, mert amint látja, ezen körülmény károsan befolyásolja rajzkészségét.

De tanár elvtárs! Én nem is foglakozom nőkkel, — volt a válasz... Nem is érdekelnek engem!

Egyáltalán nem érdeklik a nők... — csóválta fejét Téglássy Ferenc. — Akkor bizony legjobb, ha orvoshoz megy, mert itt már más bajok is vannak!

Még csak annyit, hogy az eset után alig két hétre Téglássy Ferenc is és jómagam is csinos leányzó kiséretében láttuk az illetőt. Hogy az esetnek folytatása is lett, az csak természetes, de a lényeg az, hogy a rajzmunka megjavult, s ma is mosolyogva üdvözöljük egymást, ha találkozunk.

*

Voltak nehéz pillanatok is, amikor úgy látszott „kenyértörésig" kell vinnem a dolgokat. Talán egy esetben tudtam csak — megítélésem szerint — 50 százalékos eredményt elérni. Igaz, ebben az esetben majd egy egész osztály állott szemben velem, valami téves elképzelés által vezetve. Ez az eset majdnem letört akkoriban, csak az nyugtatott meg, hogy a fiúk nem ismertek eléggé. No, de nem akarok hangulatrontó lenni, lássunk inkább egy vidámabb esetet.

Ezt a vastag vonalat vékonyítsa le 0,1-esre, t. i. ez csak szerkesztési vonal, — magyaráztam egyik hallgatómnak többek között. Az illető csak hallgatott, de szavaimnál méltatlankodni kezdett és gondolatainak „velős", „zamatos" dialektusban adott kifejezést. Nem tudott belenyugodni abba, hogy vakarás legyen a rajzán.

Nyugodtan végighallgatva, csendesen megjegyeztem: Nézze Mester! Ha úgy véli, hogy az ügy nincs „megfelelően" elintézve, akkor óra után nyugodtan megvárhat a Színháznál, ott szállok u. i. fel a villamosra. Arra azonban figyelmeztetem, hogy nemrég MHK-áztam síkfutásból. A hallgató meghökkent, elcsendesedett.

Az óra vége felé odajött hozzám s megkérdezte: Tanár elvtárs, aztán menynyit fut 100-on? — 13,5-öt, — feleltem. Ő megvakarta a fejét, huncut mosollyal dörmögte: Hüha, akkor bizony még sokat kell tréningeznie, hogy utolérjen.

*

Fegyelmezéseinknél, bírálatainknál is, ha ez célszerűnek látszott, igyekeztünk a tréfás hangot megütni. Nem mintha a figyelmeztető szót nem vették volna hallgatóink komolyan, de valljuk be őszintén, majdnem mindig jobban esik az olyan bírálat, amelyen saját magunk is derülhetünk.

*

Téglássy Ferenccel történt, hogy nem volt letörölve a tábla a tanulócsoportban. Nem szólt semmit, csak megkérdezte, ki a hetes. Mikor jelentkezett, megkérte, legyen szíves menjen le a rektori hivatalba s kérje meg a rektort, jöjjön fel letörölni a táblát, mert a tanulócsoportból senkinek sincs kedve hozzá, egyúttal rajzlapot is hozzon, mert úgy látszik, az sincs. Tulajdonképpen mit gondoltak, tette hozzá, azt, hogy ping-pongozni fogunk?

*

Téglássy Ferenc rajzokat szedett be egy alkalommal. Mint ahogy már az kezdetben lenni szokott, egy-két csúnyább rajz is elékerült. Az egyik rajz azonban még ezek közül is kivált külalak tekintetében, amit nem lehetett szó nélkül hagyni.

— Mester! Maga is jobb lenne tengerésznek! — jegyezte meg.

— Tengerésznek? Hogy érti ezt, Téglássy elvtárs? — csodálkozott az illető rajz tulajdonosa.

— Hát úgy kérem, hogy aki hányinger nélkül ilyen rajzot tud csinálni, az a tengerészeknél legalább kapitány lenne.

*

Nehézségeink kezdettől fogva szép számmal voltak. Sokszor ki is zökkentettek hangulatunkból, de mindig akadt közülünk valaki, aki a kellő kerékvágásba terelte.

*

Volt egy időszak, amikor napokon át moziba jártunk. Igaz, hogy csak átmeneti szükségből és előadási célzattal, de Téglássy Ferenc csak úgy említette mindig: Gyerünk, fiúkák, kezdődik a mozielőadás!

Az ilyenkor szokásos felvonulásunk az ú. n. reklámemberekére emlékeztetett Elől Petrich Géza ment, a gazdasági hivatal jóvoltából beszerzett 6 méteres és kb. 12 kg-os ú. n. „léniával". (Kár, hogy nem tarthattuk meg emlékbe!) Utána a Téglássy Ferenc—Török József-pár következett 2 m-es átfogójú, kb. 5—5 kg-os háromszögekkel (ezek is a gazdasági hivatal beszerzései voltak!), krétával, pálcákkal és egyéb csecsebecsékkel felszerelve. Majd Debreczeni Gábor és Molnár Béla ballagtak kettesben, óvatosan utánuk, „képsíkrendszert" és különböző testek halmazát egyensúlyozva. Legvégül baktattam jómagam, gyanus színű vödröt cipelve. A vödör oldalára elegánsan rávetett táblatörlőrongyok lógtak, a fenekén víz lötyögött egy szivacsot himbálva. A másik kezembe valami testet adtak vígasztalásul, megjegyezve, így legalább nem gondolja senki, hogy nem tartozol a tanszékhez.

A jegyzetkészítés, jegyzetlehúzás, összeállítás munkája jónéhány esti és egy-két éjjeli műszakot is megkívánt. Ezeken a műszakokon kitűnő hangulat uralkodott. Egyszer azonban majdnem meglepetéssel végződött a hazamenetel.

Petrich Géza, Terplán Zénó és Téglássy éjfél után hazaindulva, az egyetemi kaput zárva, a kapust pedig seholsem találták. Nem volt mit tenni, át kellett mászni az udvari kapun. Az elsőnek leugró Petrich Gézát azonban elkapta egy rendőr „mi történik itt?" jelszóval.

Mondanom sem kell, hogy pillanatok alatt meg lett magyarázva és mutatva minden, csak akkor képedt el a rendőr bajtárs, amikor Téglássy Ferenc feje is óvatosan felbukkant — látva a helyzet jobbrafordulását —, a negyedik térnegyedből, a kerítés tetején.

*

A hallgatóság lépten-nyomon megmutatta rokonszenvét. Nem egy esetben az utca tulsó oldaláról is átköszöntek. Igaz, hogy kezdetben szinte névszerint ismertem a hallgatók zömét. Barátságuk, nyiltságuk még olyan esetekben is megnyilvánult, amikor ők egy-egy eset szenvedő alanyaiként szerepeltek.

*

Ki ne ismerné Molnár Béla hivatalsegédünket, akiből a bányamérnök-hallgatók humora előbb Molnár adjunktust, majd Molnár professzort kreált. Ez a népszerűség különösen megnőtt akkor, amikor egy üvegajtón keresztül, vállán a képsíkrendszerrel, hatolt be az előadóterembe. Molnár professzor külön eseménnyel ki is érdemelte címét.

*

Egy kohómérnök-hallgató mesélte a következő történetet.

Az első ábrázoló előadást várták, amikor megjelent egy magas, nyugodt járású „professzor-köpenyes" (fehér) férfi. Biztos, határozott léptekkel ment a katedra felé. Mire felment rá és szembefordult az évfolyammal, mindenki felállt, ahogy ez már szokás. Molnár prof. intett, tessék leülni.

Az évfolyam csak akkor ocsudott fel, amikor Molnár prof. a kréta helyett a szivacsot fogta meg és elkezdte a táblát törölni.

*

Az emberek egyrésze szívesen biggyeszt a neve után vagy elé egy rövidebb-hosszabb címet, mellyel tudtul adja, akit érint, foglalkozását, viselt funkcióit, életrajzát, ínyenc ételeinek rövid felsorolásával.

Vagy ki ne hallott volna a rövidítési mániáról?

Nos, e két betegség egy elkorcsosult terméke a III. sz. diákotthon (ma főépület) ajtaján röviden és tömören megtalálható volt:

X Y

KÜL. KIK. HIV. SEG.

Akit a nehezebb rejtvényszámbamenő cím és rövidítéskomplexum netán bővebben érdekelne (sose lehet tudni!?), részletes felvilágosítást kaphat Molnár Bélától, a Különleges Képesítésű Hivatal „Segédtől".

Igen közvetlenül nyilvánult meg hallgatóink együttérzése az Egyetem dolgozóinak, tanárainak sportmegmozdulásain. Csak azt sajnálom, hogy ilyen esetek alkalmával nem lehettem egyszerre néző is. Bár egyik kartársunk megjegyzése szerint, egyik legnagyobb mérkőzésünkön, a Budapest—Miskolc Egyetemközi baráti találkozón, „közelről" néztem a meccset. Mindenesetre az a fergeteges „hajrá Miskolc" örökre emlékezetes marad számomra. Emlékül a sporteseményekre álljon itt e két levél.

*

Tévedés volna azt hinni, hogy tanszéki életünk a leggördülékenyebb, legharmónikusabb volt mindenben. Nem egyszer bizony még tanszékvezetőnkkel is „éles" vitákban csaptunk össze. Régi időkben egy-egy ilyen „vita" állásomba kerülhetett volna. Magam legalább egy tucatszor voltam úgy, hogy azt mondtam, ha ezek után tanszékvezetőm még barátságos tud maradni, akkor nőtlenségi fogadalmat teszek. Egyszer nagyon, de nagyon sikerült összetűznünk. Aznap még szólni sem tudtunk egymáshoz. Másnap megkérdezte, hogy van a fiam? És minden ment a maga módján.

GÉPELEMEK TANSZÉK

Miskolc, 1951. október 17.

Kovács Gábor
szakszervezeti Labdarugó szakosztály vezetője,

Helyben.

A Gépelemek tanszék közismert szerénységével bejelenti, fentnevezett nagyrabecsült ügybuzgalmárnak, hogy tagjaiban felhalmozódott hatalmas erőnlét levezetése céljából, barátságos labdarugó mérkőzésre hívja ki Műegyetemünk többi erőszakos intézményét. E lépésével a lebonyolítás munkájának oroszlán részét is elvégezve, kéri t. Címet a maradék apróbb intézkedések, névszerint a Népkerti-pálya elkérése, rendőrségi engedély megszerzése, hírverés megszervezése, felszerelés biztosítása, pártatlan bíró és ervas felkérése stb., megtételére.

A mérkőzés időpontjára vonatkozó javaslatunk az lenne, hogy azt a még pillanatnyilag érvényben lévő Gergely-féle naptár 1951. okt. 25-el jelzett napján, közép európai időszámítás szerint a naplementét megelőző napszakban bonyolítanánk le. Amennyiben előre nem látott események miatt századunkból ez a nap kimaradna, pótjavaslatunk az 1951. nov. 1. jelzésű.

Nagyrabecsülésünk maradéktalan hangoztatása közben, kívánunk ép sípcsontokat és daganatmentes bokákat.

Gépelemek tanszék.

Szombathy Emil

NEHÉZIPARI MŰSZAKI EGYETEM
ÁBRÁZOLÓGEOMETRIAI TANSZÉK
MISKOLC, SZENT FERENC-UTCA 3.
TELEFON: 11-06.

Miskolc, 1951.október 22.

Torplán Zénó

A "Gép és Egyéb Elemek" törzsének sápadtarcu főnöke,
Kis-Egyetemtábor, Főnök sor, 4.Wigwam.

Örömmel vettük, hogy a sápadtarcuak kiásták a harci csukákat és közös "Bőrvadászaton" szeretnének egy-két skalphoz jutni. A sápadt arcok közismert szerénységét ez az összecsapás előrelátnatólag még növelni fogja. Amennyiben a Nagy-főnök és törzse squawjaik engedélyét megszerezte, semmi akadálya nem lesz annak, hogy 2 x 35 percig férfi módra viselkedhessenek a népkerti kinzó-cölöpöknél. A hulladék sipcsontokért és skalpokért a "MEH" hulladékértékesitő vállalat kiküldöttje jó árat fog fizetni, és egyuttal térd-, boka- és egyéb ficamok kiigazitását is ellátja. Howgh!

Az egész sápadtarcu Tanszéket a nagy Vadászmezőkre kivánják:

Erős Kéz

Hosszu Láb — Kacagó Szem — Szelid Medve

Bölényszív — Csendes Farkas

Nagy Varázsló — Fürge Szarvas

Tüzes Nyil — Bivalyölő — Furfangos Nyil

Így edződtünk, alakulgattunk. A bocsánatkérés nálunk ismeretlen fogalom lett. Egy-két vidám szó minden problémát megoldott. Igaz, minden alkalmat megragadtunk, hogy egymást megtréfáljuk. Senki sem fukarkodott egy-két megjegyzéssel, ha erre lehetőség kínálkozott.

Emlékszem jól első tanszéki évzáró értekezletünk „vígpohár" részében Téglássy Ferenc is önmagát múlta felül. Géza bátyánk kedvenc kifejezéseit összeszedve, „Ami a forgási hiperboloid gyakorlati alkalmazásából kimaradt" címmel tartott „ábrázoló előadást", az erre a célra készített modellekkel illusztrálva. Itt többek között egy kalitkának elkészített forgási hiperboloid is szerepelt, stiglinccel ellátva, a „térszemlélet" megsegítésére.

*

A többi dolgozókkal kialakult viszonyunk is egyre javult. Egy-egy „ismerkedési estén" a tanári kar, a fizikai és szellemi dolgozók, egyetemünk ifjúsági képviselői, a humor és jókedv mindenkit egybeolvasztó melegével fokozta egyetemünk életének belső harmóniáját.

S hogy mennyire nem sértődtünk meg egy-egy ilyen tréfás alkalomból, annak illusztrálására magamról mondanék el egy esetet.

Egyszer Mihalovich Gyula kartársammal fürdőbe menve, igen szépszámú vendégre találtunk. A pénztárosnő elnyult arcunkat látva, azt ajánlotta, menjünk mind a ketten egy kádba, akkor soronkívül bejuthatunk. Mondanom sem kell, rögtön elfogadtuk az ajánlatot, megjegyezve: „Nem félünk mi egymástól!" A tanszék tagjainak roppant tetszett az eset. Több héten keresztül a célzások keresztttüzét kellett kiállanunk. Különösen egy szakács esetét emlegették párhuzamként.

Már mindent elfelejtettünk volna, amikor Gyula barátom újabb olajat öntött a tűzre. Egyik alkalommal valahogy előbb indult el és felírta a tanszéki táblára krétával: „Gábor, elmentem a fürdőbe, gyere utánam." Valaki más, — látszott az íráson — odaírta: „A szokott kádunkban várlak!" „Gyula."

Azóta is, ha valaki túl bizalmas próbál lenni, csak annyit szoktam mondani: „Öregem, csak semmi bizalom, te még nem fürödtél velem egy kádban!"

*

S ha nem akarok öncélúvá válni, pontot kell tennem ezen epizódok végére is.

Emlékek egész sora rohan meg így írás közben. Ismét bizonytalanság fog el, vajjon nem öntöttem-e ki a lényeget is e sok epizóddal. Bevallom, ahhoz, hogy egyetemi vonatkozásban történelmet írjak, nem éreztem képességet magamban és ezt úgyis lényegében mindannyian ismerjük. Belső intimitásokon keresztül szerettem volna életünket ábrázolni, egyéniségünk egy részének elhagyásával, hogy azt mindenki azzal a benyomással egészítse ki, amely számára a legkedvesebb.

*

Nem tudom, talán érzékenyebb pillanataimban értem el ezen befejező sorokhoz, de valami bánatos érzés fog el. Eszembe jut e cikk célja, emlékeket adni az első fecskék kezébe. Lehet, talán saját öregedésem jele ez inkább amelyhez még a bizonyítékot is magamnak kell megírni, hiszen négy esztendőre kell visszagondolnom. Ilyenszerű érzés talán akkor fogott el utoljára, amikor a végszigorlatot követő dékáni kézfogás tett pontott egyetemi pályafutásomra.

Az öregebb fecske jogán még egyet szeretnék kérni a fiatalabbaktól. Vigyék magukkal útravalóul azt a kedélyt, azt a lendületet, amit tanusítottak az „Ábrázoló geometria" órákon, akkor az élet tengerén sohasem válnak hajótöröttekké. S ha majd úgy adódik, hogy más öreg fecskékkel találkoznak, akiknek egyetemi éveikben „ábrázolás volt az élet megrontója", állítsák velük szembe az emlékeket, s nagyszerű fiatalságuk mindent elsöprő optimizmusát.*

MATEMATIKA gyakorlaton az volt a szokás, hogy felelet előtt mindenki bemondta a nevét. Bable Györgyre mutat a tanársegéd s ő bizony nem figyelt oda. A tanársegéd be akarja írni noteszébe s ezért megkérdi tőle:

— Hogy is hívják magát?

Mire Gyuri rávágja: Éppen azon gondolkozom.

---

*A HÚZÓTÜSKE szerkesztősége bizalmasan értesült arról, hogy Kacagó Szem „gondolatai" a soha el nem készült egyetemi Évkönyv számára készültek.

MADÁCH: Az ember tragédiája

XV. szín

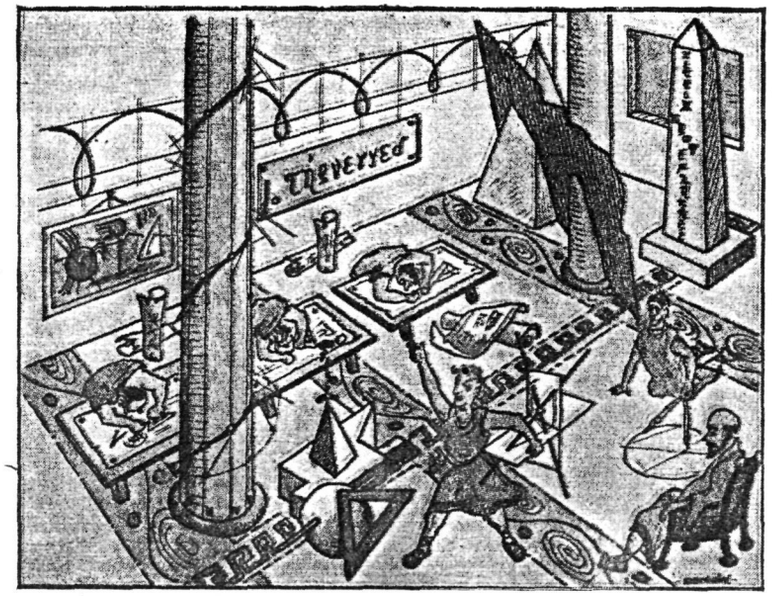

Képzeljuk magunkat az első térnegyedbe, jobbra-balra piramisok, gúlák, oszlopok, hasábok, obeliszkek, odaliszkok. Nagy asztalok mellett famulusok rajzolnak

Szereplők Professzor, Lelkes ts, Csendes ts, Feledékeny ts és Kaján ts

Az előadásnak vége, a professzor pihen. A dőféspont szerkesztés elve évmilliókon át jár az agyvelőkben, míg egyszer is azt ismételni kéne

PROF: Fel hát tudományom segédi, kezdjétek munkátokat! Hadd gyönyörködjem bennetek, amint könnyedén szerkesztitek a dőféspontokat.

LELKES TS: Mily végtelen egyszerű az elv, óh professzorom és mily végtelen gondolat van benne, a tudomány lángja mily csodásan vetett fényt e szerkesztésre. Mily csodás összhang ez, e sokszerű szó és egy értelem!

PROF: És te Kaján tanársegéd, önhitten állsz, nem tetszik tán, amit előadék?

KAJÁN TS: Mi tessék rajta? Hogy egy egyenes a síkot áthatolta, hogy hitvány D-pontról egy egész regény beszél? Bármelyik hallgató, aki ezt meglesi a tankörí órán, ugyanezt megteszi. Nem méltó egy professzorhoz ily dőre játék

PROF: Csak építő kritika illet meg ilyen tudományt

CSENDES TS: Ah mily vonzó e vita, D-pontot szerkeszteni, mily édes, mi szép!

LELKES TS: És a térben látni, mint ez létrejövend!

KAJÁN TS: Ugyan mi vonzó van ebben, a recept mindig ugyanaz: Gyomorégés, Shipszóda. D-pont,... fedőegyenes

LELKES TS [Csendes ts-hez]: Óh jer, kövessük a szót, gyakoroljunk egy kis ábrázolót... Itt van a tér, mely minket övel, íme a sík, mit egyenes dől el. kérdés csupán az, hogy hol metszi el? [Rajzolnak].

FELEDÉKENY TS: Pajtikáim arra ügyeljetek, hogy síkban vegyétek fel a fedőegyenest. Én is most veletek szerkesztenék, de vonalzóimat s ceruzám nem lelém. Hü az ántiját,... most jut eszembe, hogy még nem fizettem elő az új bélyegekre, egy pillanat fiúkák, mindjárt visszajövök, addig nézzetek szét ceruzátok között! [Elmegy]

CSENDES TS: Valami nem stimmel, nem jön ki a fedőegyenes.

LELKES TS: Kétségbeejtő, én sem találom, speciális esetben a megoldást nem látom.

CSENDES TS: Mily kényszerű e cél, gyötrelmes gondolat, egész pontsort hajszolni egy D-pont miatt.

KAJÁN TS: Tán csak nem csüggedtek barátim? Hová lett a lelkesedésetek?

LELKES TS: Ah űrt érzek, nagy űrt, hol eltéved a józan értelem, vezess új útra Kaján barátom, hol látom, miként szerzem meg a térszemléletet, vagy porbasujtom hitvány létemet!

PROF szava a szomszéd szobából: Fiam, ne csüggedj, bár az út az nehéz, térgörbéken át, képsikok közt visz, tudományunknak az a lényege, hogy a logikának egyik fegyvere. A példák ereje nem is a probléma, hanem a munka, a küzdés maga!

—— . ——

2x4=8, ennyit még én is tudok . . . (Borbély)

GÁSPÁR GYULA úgy hullatja humoros beköpéseit, mint tyúk a tollát.

Egyik előadás közben megjegyzi:

— Hát kérem ez ugye az összeg. Látható, hogy sok benne a fiú és lány, no akkor mit fogunk kapni?

*

Differenciálegyenlet megoldásánál:

— No ugye ez az egyenlet hiperbola sereget ad, de a jobbak feltehetik a kérdést, hogyan lehet ezt megálmodni?

*

Ugyancsak a differenciálegyenlet megoldásának vizsgálatakor:

— Hogy a megoldásnak milyen görbe felel meg, azt még a legrosszabb álmunkban sem láttuk, s nem is gondoltuk, hogy a kutya harapós. No, ezzel kicsontoztuk a diff. egyenletet.

*

Egy újabb diff. egyenlettel kapcsolatban:

— Ez a tag itt az úgynevezett zavarótag, de nehogy azt mondja valaki: „de kérem engem minden tag zavar"!

*

Egy kétváltozós totális diff. egyenlet képletének felírása után felhívást intéz a hallgatósághoz:

— Hát kérem, tessék ezt jól megügyelni, mert ilyen a szakácskönyvben a recept, ahol a tyúkhúsleves úgy kezdődik: „kell hozzá 2 kg marhahús"!

*

A vizsgáról beszélve megjegyzi:

— Hát kérem lehet választani: kaphatnak kérdést, de aki akar húzhat s rögtön bevehet két aszpirint.

MATEMATIKUSOK ÉRVELNEK ! ! !

1. A vektormező olyan sündisznó, amely belül is tüskés. (dr. Ing. BORBÉLY Samu).

2. E teremnek a hőmérsékletét egy skalármezővel tudjuk leírni. Minden ponthoz tartozik egy adott hőmérséklet; a férfiak és nők között természetesen ez magasabb. (BORBÉLY.)

3. Hogy tánczenét hallgathassunk, szükség volt a komplex számokra. (GÁSPÁR.)

4. Az 1. sz. előadóban a tábla mögött van a takarítónők helyisége, ahol hangosan beszélgetnek. Gáspár a tagság felé fordul és megkérdezi: „Van valami?" „Nincs!" — hangzik a tábla mögül. Erre Gáspár a hallgatók felé megjegyzi: „El tudják maguk azt képzelni, hogy mi folyik a tábla mögött?!"

*

SAMU BÁ: (Egyik előadása közben.)

— Mert vizsgáljuk meg a görbét π-nál és 2π-nál.

*

BORBÉLY SAMU MEGJEGYZÉSE A „FELSŐBB MATEMATIKA" ELŐADÁSA KÖZBEN:

. . . mert ugyanis, kérném, köztudomású, hogy a simulás és érintkezés között nemcsak a matematikusoknál van különbség . . .

Részletek a MECHANIKAI KÖRKÉP*-ből*

... ω szögsebességgel kacsalábon forgó korongra egy kis kocka van helyezve. A kis kockán Pista bácsi ül, feje körül Mohr-körök aranylanak. Alatta egy pocsolya, a pocsolyában virtuális munkaképletek, vektorok, görög betűk halmaza. A horogra éppen a statika alapjait képező $\Sigma \mathbf{F}_i$ és $\Sigma \mathbf{M}_i$ kifejezések akaszkodnak, azokat halássza verejtékezve.

A pocsolyában $\mathbf{b}_k$-k és $\mathbf{B}_k$-k kurutyolnak. A háttérben úttörőkórus a „Tanuljunk énekszóra statikát" c. új statikajegyzetből pajzán dalocskát énekel.

... A pocsolya partján őserdő látható, amelynek fáin majmok a perdülettételt gyakorolják. Az egyik majom a ferde hajítást demonstrálva, anyagi pontnak tekinthető kókuszt hajít a pocsolyába. Az egyik fán szabványos merev test krumplik csüngenek ...

... Az erdő mélyén $\vec{\varrho}_k$-k leselkednek áldozataikra ...

... Egy másik tisztáson vidám-park részletet látunk. Többen a munkatételt gyakorolják a „Lökjük meg a kecskét" című szórakozó-állomáson ...

Furfangos gólya-elképzelések

egyes műszaki fogalmakról

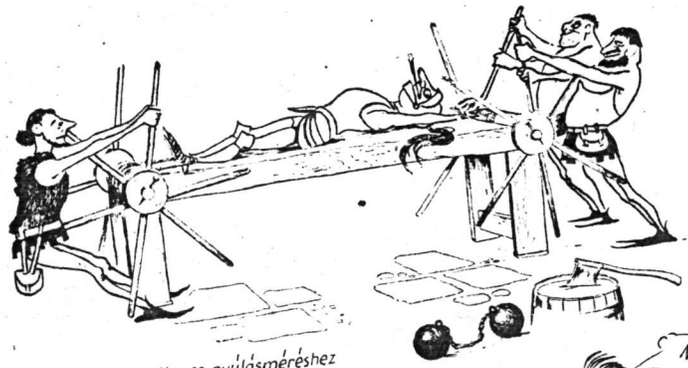

Próbatest fajlagos nyúlásméréshez

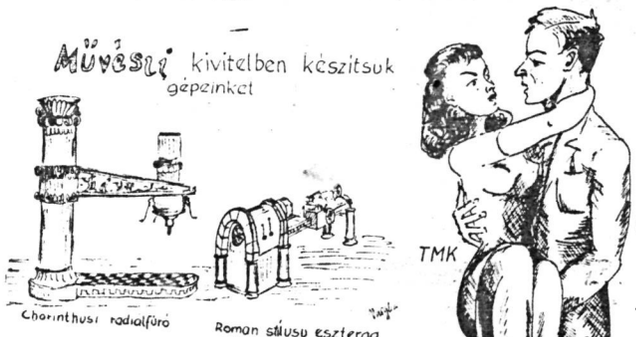

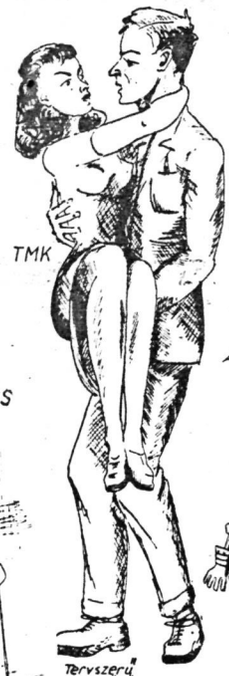

Ahogy egy ábris-zárthelyi készül.

Ki mit mond, amikor megakad!?

BÁLINT: ...Fizikó — Mekanikó... Bázis... Izé... — Menjünk egy lépéssel tovább...
BORBÉLY: Elpallott idő...
DIÓSZEGHY: ...roppant — ugyebár — kérem — fontos...
FEKETE LACI BÁ: ...csak ám hogy!!!...
GÁSPÁR: ...tessék engem most jól megügyelni,...
GELEJI: „Apuskám!"
KORDOSS: ...hogyismondjam... hm ...hm... említettem...
LANCSA: „Tisztelt elvtársak, ...de azonban..."
PATYI BÁ: „Náchunk Győchött a Vagonban..."
PETRICH: Előző órán említettük volt,...
PISTA BÁCSI: (nem akad meg, de legkedveltebb jelzője): ...ragyogó...
SCHEY: ...tehát kérem...
SUSÁNSZKY: Faviccet mond (amin olykor nevetni is lehet).
TERPLÁN: — kéremszépen — ...eme...
URAY: ...és itt ugrik a majom a vízbe...
ZORKÓCZY: ...végkifejletben tehát...
ZSÁK: ...a Stahl und Eisenben ...olvastam...

ÓDA A TUSKIHÚZÓHOZ

Csokonai Vitéz Mihály után egy tuskihúzó által halálra **dühített hallgatótól.**

Drága kincsem, galambocskám,
Krómozott tuskihúzócskám!
Érted halok, érted élek,
Érted öl meg majd a méreg.

Két szép lapos pofácskádat,
Melyből tusnak árja árad,
Ha a papírhoz szorítom,
Azon menten káromkodom.

Ha szép vékony vonal kéne,
Nem lehet kihúzni véle,
De ha vastagabbal húzom,
Tus paca lesz a tus úton.

Egyetlenegy drágaságom,
Te vagy az én életpárom,
S ezt írják majd a fejfámra,
Tuskihúzó vitte sírba.

SUSÁNSZKY MEG A HÚZÓTÜSKE

Susi nagyon megfázott, az előadásközben folyton zsebkendője után kapkod és megjegyzi: Egy elefántnak is több esze van, mint nekem! Az ha ilyen beteg, elmegy a dzsungelben egy elhagyott helyre s megdöglik, én még itt előadást tartok... (magában): az istenit neki! (Mindenki nevet, majd Susi észreveszi az egyik H. T. szerkesztőt, s felé fordulva megszólal): De ezt bele ne vegyék abba az IZÉBE! — persze azt nem veszik észre, hogy a multkor az egyik hallgató táblatörlés ürügye alatt hatszor a cipőmre lépett?!

IPARVÁLLALATOK TERVEZÉSE ÓRÁN:

...tegyük fel kérem szépen most már a következőket:

1-es	művelet	2	percig tart
2	„	3	„
3	„	1	„
4	„	6	„
5	„	3	„

Ha most ezeket az időket összeadjuk, megkapjuk azt, hogy a műveletek összesen 14 percig tartanak.

Egy hang a hallgatóságból: Rossz az összeadás! 15 percig...

SUSI: Lőccsel van!

DISSZONÁNS HANGOK

Első év II. félév ábrisgyakorlat szünetében Nili kirakja az asztalra az ennivalót és hozzá akar fogni az evéshez.

Téglássy rászól: Mester ne egyen, mert böfögni fog és zavarja az órát.

IGAZ TÖRTÉNET

avagy MINDENKIT ÉRHET BALESET

TÁNC

KÖNYVTÁR

FEJFÁJÁS

ELÉGTELEN

Lancsa csokréta

ÓRÁN (a tüzelőanyagokról magyaráz):

— Kérem t'sztelt elvtársak, sok mindennel lehet tüzelni: fával, szénnel, gázzal, de lehet zongorával is, de azonban ez nem kifizető. Lehet gyémánttal is, de azonban ez sem kifizető...

LANCSARICS ELSŐ ELŐADÁSA A MAI HŐERŐGÉPEK ŐSEIRŐL

— Az első turbina volt, a második szintén szivattyú, mely tulajdonképpen nem más, mint egy kazán... ...Igen t'sztelt kedves elvtársaim!...

MIUTÁN egy ábrát felidegeskedett a táblára:

— Az a furcsa ezen a rajzon először-is, — hogy nem érthető...

LANCSA ELŐADÁST TART.
(Avagy nehéz átmenni az egyik témából a másikba.)

Hallgatók az egyik óraközi szünetben próbálják meggyőzni „L"-bácsit, hogy hagyja már abba a kazánok tárgyalását s részletesebben adja elő a robbanómotorokat.

L.: T'sztelt elvtársak! A következő előadáson rátérünk a robbanómotorok tárgyalására.

L. (a következő órán könyörgő arccal): T'sztelt elvtársak! Csak még egy kazánt hadd rajzoljak fel, s ígérem...

MÉRETÖSSZEFÜGGÉS AZ ÉLŐVILÁG ÉS A GÉPEK KÖZÖTT...

A gépszíjak szélességének megválasztásáról szólva kijelentette, hogy 70 cm-nél szélesebbet nem gyártanak, majd a következőkkel magyarázta: „...mert egy marha se' nőhet akármilyen nagyra..."

ANEKDÓTÁK LANCSARICS BUDAPESTI ÚTJÁRÓL

1952. Bp. R. M. Művek (ahol egyszer ő is tévedett):

Lancsa bácsi odamegy az egyik dolgozóhoz, aki valami hosszúmenetes dolgot gyártott esztergapadján és megkérdezi:

— Mondja csak — t'sztelt elvtárs — mi ez, HÚZÓTÜSKE?

— Áh, dehogy, egy vezérorsó — feleli a dolgozó.

Lancsa bácsi csendesen morfondírozva elballag a következő munkacsoporthoz, majd meglátja, hogy ott ismét olyasvalamit gyártanak.

L. (a hallgatókhoz): T'sztelt elvtársak! Jöjjenek csak közelebb! Ez itt, látják, egy esztergapad vezérorsója. (Mindenki szájtátva bámul, mire megszólal az egyik dolgozó):

— Nem vezérorsó ez kérem — hanem HÚZÓTÜSKE!

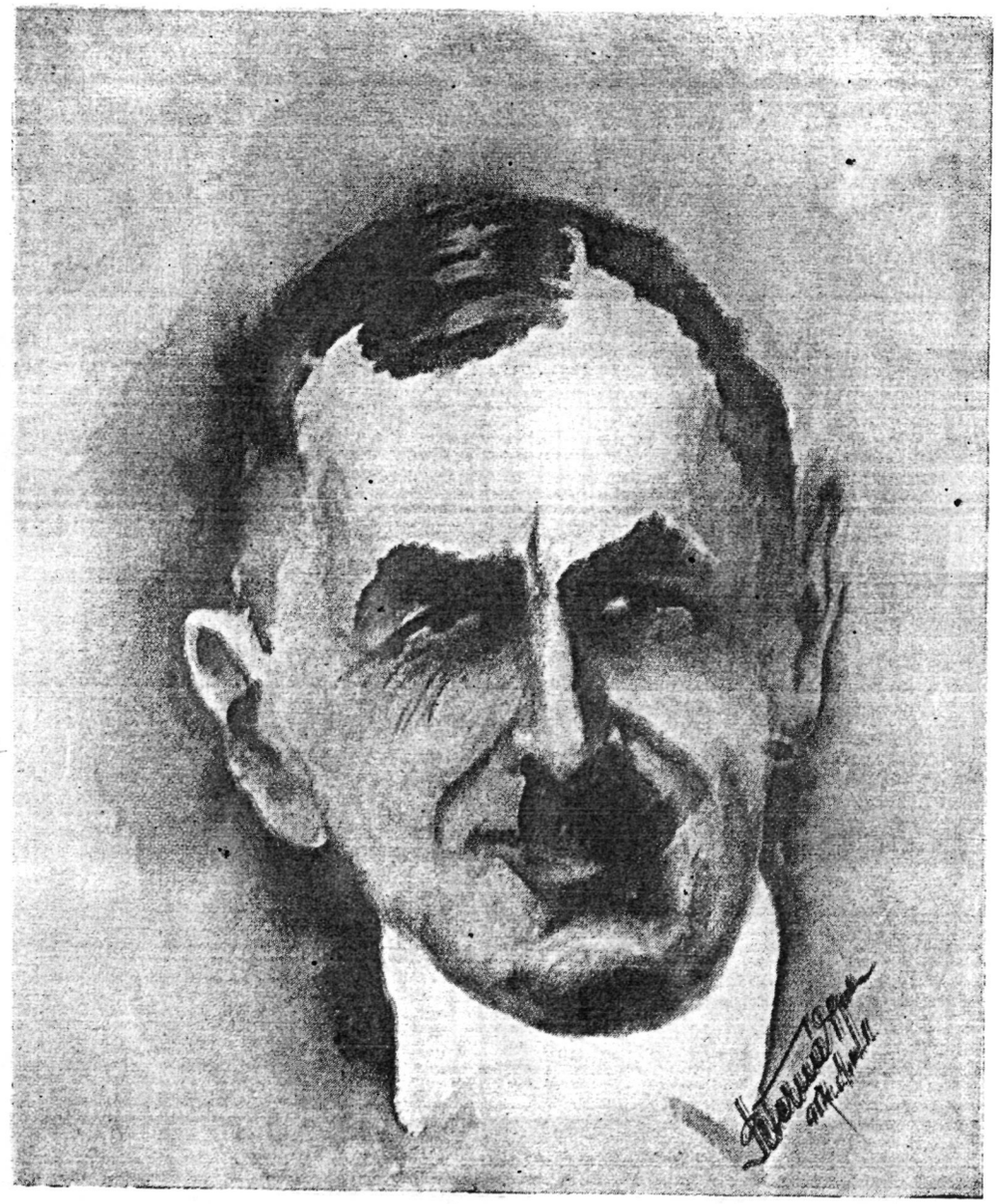

Mindnyájunk szeretett Lancsa bácsija.

Arccal az állattenyésztés felé

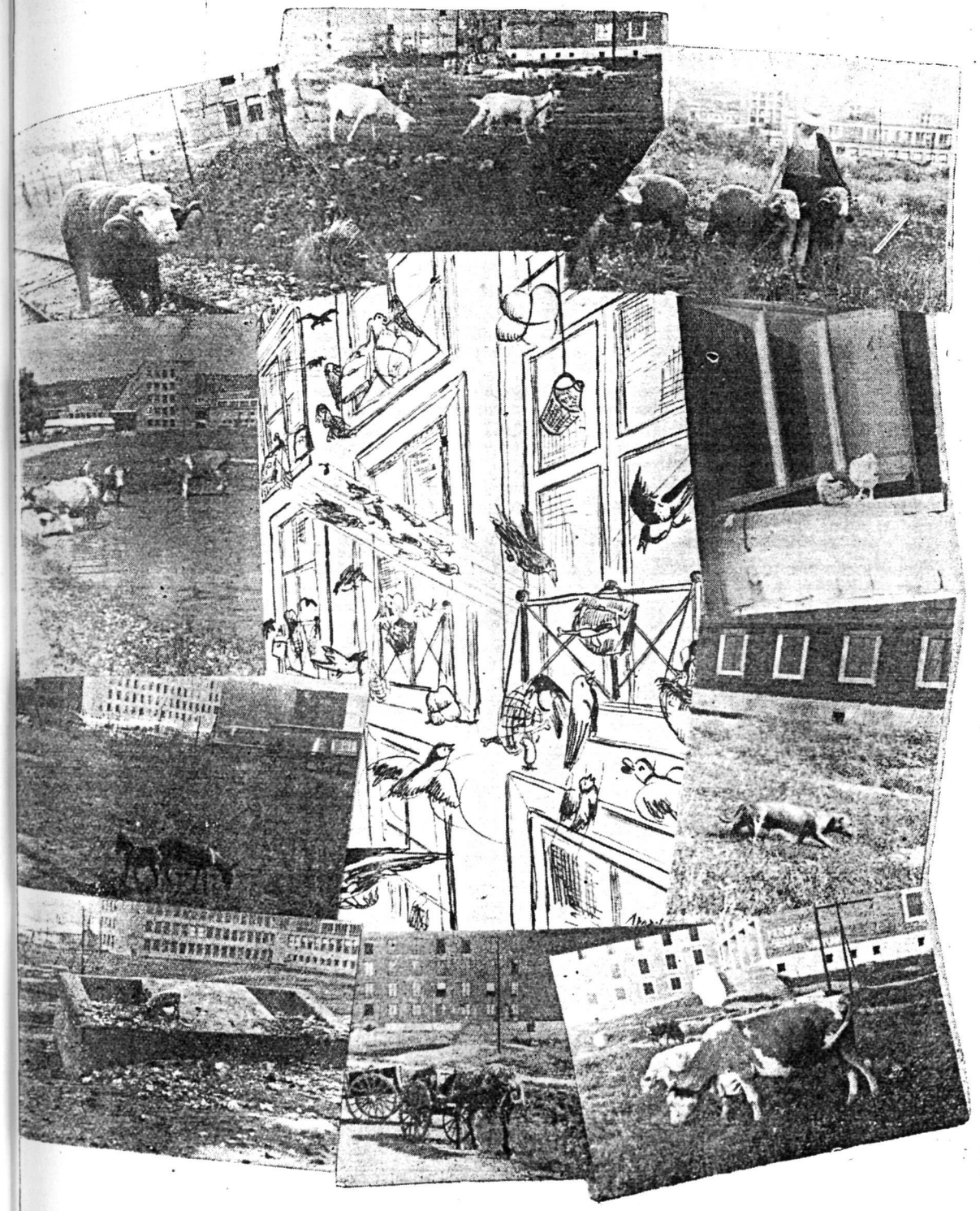

furfangos COSINUS

Hol volt, hol nem volt, túl az x y koordinátarendszeren, túl a valós számokon, az egységsugarú körben élt egyszer egy öreg háromszög. Annak a háromszögnek volt 180°-a és három szöge: α-onzó, β-más és γ-tyi.

Történt pedig, hogy egy szép egységsugaras őszi napon az öreg háromszög így szólt szögeihez: — Édes szögeim, én már nemsokára áttranszformálok a túlvilágra. Menjetek hát el szerencsét próbálni a nagy trigonometriába. Azután sütött nekik egy kis hamubasült logaritmust és útnak indította őket.

Mentek, mendegéltek, egyszerre nagy sűrű sötét koordináta-rendszerbe értek. Ott érte őket az este. Bizony nagyon megijedtek, amikor távolról hallották, hogy üvöltenek a szinuszok. Letelepedtek egy terebélyes egyenlet alá és jóízűen integráltak.

Hát amint ott javában integrálnak, egyszercsak megjelenik egy kis pirossapkás gonosz cosinus. Szalonnát kért. Mivel nem adtak neki, el akarta fújni tűzüket. De nem fújta el. Nem is tudott fújni. Ekkor rimánkodásra fogta a dolgot. — Adjatok egy kis szalonnát, meglátjátok, meghálálom nektek. Mivel nem kapott, iszonyú dühbe gurult és egyenlővé lett nullával. Bezzeg γ-tyi se volt rest, zérusra redukálta magát, s cosinus után lopakodott.

Hát látja ám egyszercsak, hogy az erdő közepén egy tisztáson hatalmas kacsalábon forgó emeletes tört áll. Erre tartott cosinus, γ-tyi követte a tört számlálójába. Abban a percben a cosinus észrevette őt, s hatalmas differencia támadt köztük. Cosinus menekülni próbált, s egy cotangens függvény mögé rejtőzött, de γ-tyi ott is rátalált. Kirántotta h magasságát és lesujtott vele.

Amikor így megszabadult a gonosz cosinustól, megindult, hogy körülnézzen a számlálóban. Megcsodálta a pompás ismeretleneket, a fényes, csillogó együtthatókat, sőt még a zárójelbe is benyitott. Miután a számlálót már végigjárta, lement a nevezőbe is. Hullámzókeblű sinusgörbék és bársonyos biborszínű brokádfüggvények közt ment végig. Még a gyökjel alá is benézett. Hát uramfia, mit lát? A gyökjel alatt megkötözött, őszhajú tangens feküdt. γ-tyi megoldotta kötelékeit. Tangens végigsimította ősz szakállát és így szólt: Édes fiam, tudod-e ki vagyok én? Én vagyok a tangens király, akinek országát elfoglalta a gonosz cosinus. Engem rabságba vetett, s bedugott a gyökjel alá. Amiért most kiszabadítottál engem, neked adom fele királyságomat, 45°-at és három oldalamat, A-máliát, B-eátát és C-eciliát. γ-tyi pedig így válaszolt: Felséges királyatyám, a 45°-ot elfogadom, de három oldal sok nekem. Van azonban két testvérem, ha megengeded, elhívom őket is. Azzal elővette bűvös π-jét és belefújt, mire ott teremtek testvérei. Három nap és három éjjel folyt a négyzetreemelés, a gyökvonás, míg végre közös nevezőre hozták egymást a fiatalok. α-onzó arányolott A-máliához, akárcsak β-más B-eátához, valamint γ-tyi C-eciliához. Az öreg tangens mosolyogva nézte az ifjú párokat. Azok pedig boldogan arányolottak, míg meg nem haltak.

GÉPELEMEK

Gép- És Pót- Elemek Létét Emelő Melósok Elmés Kara

VIZGÉPEK ELŐADÁSON:

...kérem szépen, részben amiatt kell ismertessem ezeket a megoldásokat, mert ha kihagynám, még valaki feltalálná...

FOGASKERÉK ELŐADÁSON:

...kérem szépen, a hallgatóság rám figyeljen, ne pedig a falitáblára! Úgy néznek a falitáblára, mint egy Máriaképre...

SZIVATTYÚKBAN:

...kérem szépen, a vízmennyiség egy része kibújik a felelősség alól, ezért **eme** képletet η_v-vel meg kell szorozzuk...

ÁLTALÁNOS GÉPTAN VIZSGÁN TÖRTÉNT 1950. FEBR. 10-ÉN:

T.: Hogyan szállítana, kérem szépen, mondjuk Tiszalökről Miskolcra villamosáramot?

SÓVÁRI VERA (nagy lelkinyugalommal): Mondjuk! — Szállítószalaggal.

MÁSKOR:

T.: Mi az eleven rostély-felület, kérem szépen?

H.: Eleven rostélyfelületnek nevezzük mindazon rostélyfelületeket, melyek futószalagként forognak.

Tétel szám	Db.	MEGNEVEZÉS	Méret	Szabvány	Anyag minőség	Db súly	Rajzszám	Egyéb
10	25	Nyomólap	290x320	Házi 1954	Acél	100t	G201-210	Nyomva.
9	1	Simulógyűrű	ϕ 18x4	"	Arany	0,005kg	"	Nemesítve
8	∞	Közgyűrű	ϕ 19x3	"	Dublé	0,003kg	"	Futtatva
7	1	Műszerprofil	□ 40	"	Al.	1kg	"	Sminkolni
6	8	Kupak	ϕ 24x56	"	Sárgaréz	0,04kg	"	Pipához
5	7	Rögzítőbizgentyű	120x45	"	Ytötvözet	2 kg	"	Heftelni
4	6	Szorítóanya	1650xϕ900	"	Vörös Réz-i	120kg	"	Normalizálva
3	10	Letolólap	201x240	"	Papír	0,002kg	"	Villámra.
2	3	Fedő	ϕ 120	"	Pléh.	0,1kg	"	Fazékra.
1	n+1	Közhüvely	ϕ20x180	Különleges	B.Ö.R.3	0,3kg	"	Edzve.

Ismeret	Törés
ϕ 18 S7	tűrhető
ϕ 19 J7	nem sokáig
ϕ 24 J7	füstre jó
ϕ 120 a11	≈ 0,3
ϕ 20 K7	∞

Olvasható

	Kelt	Aláírás
Tervező		
Rajzoló	cs 1 ko	
Másoló		
Ellenőr		
Szabv. ell.		

EXCENTRIKUS GÉPI ELEMEK

Méretarány: Megnevezés 1:1 Egyéb 2:1

Súly:

PÁKOSI MÁTYÁS NEHÉZIPARI MŰSZAKI EGYETEM MISKOLC GÉPELEMEK TANSZÉK

Rajzszám: 54-G-II-ÉV.

Lapok száma: 10 1 sz.

◄ BÁLINTIÁDAK... ►

BÁLINT (elbeszélése, hogy t. i. hogyan lett belőle mérnök):

— Édesapám azt szerette volna, ha festő leszek. — Nagybátyám, aki anyagiakban segítségemre volt, azt ajánlotta, hogy irodalommal foglalkozzam. Igy lettem mérnök.

— S a Felszabadulás után? — Mi volt a súlyponti kérdés? A kohászat. Igy kerültem a kohászathoz. Később súlyponti kérdés a közlekedés, így kerültem a közlekedési gépekhez. Még később fontossá vált a szervezés, így a Minisztériumba kerültem, majd a káderképzés, az oktatás vált szükséges, elsőrendű kérdéssé, így jöttem az egyetemre.

(A HUZOTÜSKE reméli, hogy szeretett Bálint docense a mezőgazdaság fejlesztése terén is hasznosan kiveszi részét a munkából.)

GYÁRTÁSTECHNOLÓGIA VIZSGÁN

(Az egyik hallgató, aki hosszabb faggatás után semmit sem tud, végül egy alkatrész megmunkálásáról felel.)

H. (magabiztosan): Esztergálom.
B.: Neem...!
H. (bizonytalanul): Gyalulom.
B.: Nee gyalulja!!
H. (félénken): Marom.
B.: Neemarrja!!!
H. (elkeseredve): Köszörülöm.
B.: Iigeen! — Mieert?
H. (hallgat).
B.: Feelelete műszakilag heelytelen, — eelégtelen!!

BÁLINT ÓRÁN (kop-kop-kop!):

— Hátvédek figyelem! — Könnyen gólt kapnak.

AKINEK CIPŐJE, HŰZZA FEL...

(azaz az absztrakt cipő fogalma)

Miként határoznak meg a precíz emberek precízen egyes fogalmakat.

A cipő olyan kisipari termelőszövetkezetben vagy cipőgyárban, egyedi, tömeg, kis, közép, vagy nagysorozatban, kezdetleges technológiával dolgozó suszter vagy a fejlett technológiát ismerő és alkalmazni tudó cipőgyári dolgozó (János bácsi) által, kézzel vagy forgácsoló, esetleg nem forgácsoló cipőmegmunkáló gépeken előállított, szimpla, dupla vagy tripla, varrott vagy szegelt talppal, lapos vagy magas, francia vagy trottőr sarokkal, szegelt vagy varrott branzollal, felsőrésszel, közönséges vagy békanyelvvel rendelkező, fekete, barna, sárga, fehér vagy más meg nem nevezhető színű, borjúbőrből, disznóbőrből vagy más egyéb műanyagból készített nyeles vagy nem nyeles, lampi, vagy nem lampi, azaz sima vagy nem sima kivitelű munkadarab, amelynek rendeltetése az ember lábnak nevezett végtagját fagytól és melegtől, hótól és sártól, kavicstól és homoktól, valamint egyéb kémiai és fizikomekanikai behatásoktól a lehetőséghez mérten legjobban megvédeni, az alakos és áramvonalas női futóműveket célszerűen és arányosan kiemelni, alátámasztani, közeledő embert nyikorgás által elárulni, lehetővé tenni a műszaki mértékegységekkel ki nem fejezhető, enyhén szólva „szagos" lábbal rendelkező emberi egyedek normális társadalmi, sőt kulturális érintkezését, a lúd, kacsa és egyéb állati talpakról elhitetni, hogy a szóban forgó láb egy α formatényezővel beszorozva az „emenoesz" 00.00 R ajánlott szabványokban lefektetett feltételeknek elvileg eleget tesz, és végül, de nem utolsó sorban, hogy a kérdést kellő judíciummal applikálhassuk, meg kell még említenem, hogy ezen munkadarab elvégre alkalmas a szappant, mint közszükségleti cikket nem ismerő emberi alkatrész ezen ismerethiányából származó következmények szigorú titokbantartására.

Az itt közölt és általam rendszerezett feltételek, tulajdonságok, lehetőségek és valóságok még korántsem ölelik fel az irodalomban, a különböző tudományok által összehordott, de nem rendszerezett ismereteket és elvégre, ha nem is fedik teljes egészében az absztrakt cipő fogalmát, azért mégis, a kérdés e helyen való részletes tárgyalását az elvi lényeg kiemelése érdekében mellőzve, az egyes szavakat alaposan, tudományosan analizálva, mindenki világosan láthatja, ha az alaptudományokban kellő jártasságra tett szert, hogy ami az adott problémát illeti, amiről itt röviden szó volt, az mégis csak a CIPŐ.

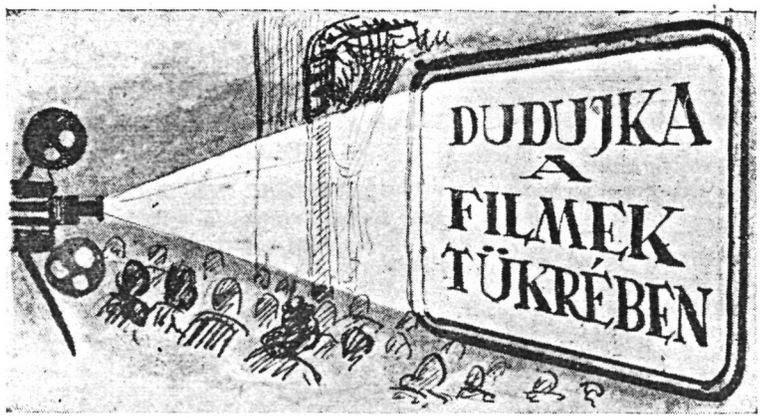

(Filmparódia egyetemünk életéből)

(Böröndel be.) Phü! Hogyismondjam csak . . . bocsánat? (Megemeli a kalapját.)

Rettegett Iván vagyok . . . rohanok mert lekésem a vonatomat . . . de azért magukat . . . elmesélem . . . hogy örüljenek . . . hogy **hol volt, hol nem volt,** volt egyszer **egy igaz ember** — hát szeretek utazni és ide is eljöttem, képzeljék el, **teljes gőzzel** szalad már velem a busz a **helyes úton,** s a távolban, mint egy **rejtelmes sziget** tünnek fel a tapolcai dombok . . . és **felkel a nap,** mire az egyetemhez érek. Itt, **távol Moszkvától,** mint egy **orsai csomópont** emelkedik ki a **vadvízországból** az E. V. Nicsak! . . . itt mindenütt ásnak . . . **gyöngyvirágtól lombhullásig** túrják a terepet. Hm. Biztosan azt nézik, hol van **gyarmat a föld alatt,** vagy talán utat építenek a **város alatt?** . . . Távolabb még felpöfög egy **traktorista lány,** mikor belépek az E. kapuján. Mint egy **utolsó puskalövés** csattan mögöttem az ajtó. Belépek egy előadóba, helyetfoglalok az **utolsó padban,** s javában áll a **vidám vásár,** mikor a **cirkusz porondján** megjelenik valaki és elkezd kiabálni . . . én pedig szerényen megállapítom: **ez a bátrak arénája.**

De eljött a dél, s **feltámadott a tenger!** Irány a menza. Ez egy **találkozás az Elbán,** ahol most nincsen szabadon egy **talpalatnyi föld** sem. Az **első fecskék** már ülnek, de a többi zsibong, mint egy **állami áruház.**

Becsület és dicsőség! Ez a jelszó a délutáni zárthelyin, sokaknak ez bizony **tűzkeresztség.** Mondják is, hogy jó lenne egy **bűvös sapka** . . . és ha jót írnék! De sajnos, vannak bent, akik ügyelnek a **szempillád zizzenésére** . . . s ha „eltolod", az lesz neked **a harmadik csapás** . . összeül feletted a **becsületbíróság.**

Van, aki Miskolcra is belátogat, bár a hónap közepetáján már a **kiskrajcár**-nak is nagy becse van, ez pedig nem nagy **kincs.** Nem sok, ki ilyenkor **legény a talpán** . . . inkább arról álmodoznak, hogy . . . **királylány a feleségem** . . . nahát, ez lenne aztán a **péntek 13!**

A társalgókban bömböl a rádió . . . **Halló Moszkva! . . . Halló, itt Helsinki! . . .** majd egy közvetítés hangjai szürődnek ki: Most éppen leíut a **centercsatár** . . . de megáll . . . megál! . . . aha . . . **civil a pályán.** Ujabb támadás, a **Puskás ember** lő . . . Góóóól!

Estefelé hazamennek a legények, kiüldögélnek az ablakba és kezdetét veszi a **nagy koncert.** Itt egy **trubadur** gyakorol, amott a **bajazzók** . . . s mind-mind azt vallják, hogy **dalolva szép az élet** . . . s hogy nincsenek még **elveszett melódiák** . . .

Mindez csak jó idő esetén . . . Ilyenkor (amikor) elmúlt már a **boldog nyár** . . . köd és jég lepi a tájat. Ilyenkor bemenni az E.-re . . . az **veszélyes őrjárat.** Most kéne ide **Aladdin** és a **csodalámpa,** olyan köd van. Hatalmas feketeség imbolyog felém, mit tegyek? . . . Félrehúzódom s ijedten rebegem . . **.jónapot elefánt!**

Na, de itt az E.-en is elmúlnak a **békés napok,** jön a vizsgaidőszak. Ide pedig nem szükséges más, mint tudás, és . . .**két krajcár reménység.** Ilyenkor dől el, mi övezi majd a delikvens fejét: **tövis vagy borostyán** . . . Egy valódi **ütközet békében** . . . sokaknak itt jön a **leszámolás** és sajnos gyakran előfordul, hogy **senki nem tud semmit** . . . s aki üres fejjel áll a **revizor** előtt és u. v.-t szed fel, az bizony a **selejt bosszúja** . . . Mondhatja is az magában: **Csak a papa meg ne tudja!** . . .

Volt olyan is, hogy mint a **tűz a Marica partján,** úgy terjedt el egy-két rémhír — ezeknek **szerzője ismeretlen** . . . azt hirdették, hogy a **póruljárt kereszteslovagok** száma eléri a 30 százalékot . . . Az előadók csöndesek . . . azért van itt is valaki . . . egy helyen **dupla vagy semmi** jelszóval tippelnek az eredményekre . . . párocskák is vannak . . . Ők buzgón készülnek . . . de azért néha elcsattan egy **csók a stadionban** . . . Bizony, ifjak s lányok közt gyakran ébred egy-egy **expressz szerelem.**

(Megnézi az órát.) Phü! Most már rohanhatok . . . kicsit sokat beszéltem, de . . . menynyi is az idő? Ajvé . . . hiszen akkor már a **sorompó lezárult!** Na nem baj, azért megyek . . . nem zavarok . . . a nevemet megmondtam . . . mostmár maguk is mondhatják . . . ahá . . . az volt az az alak, aki

cím nélkül távozott! (Böröndel el.)

Egyetemünk oktatásából . . .

ESZTERGÁLYOS GUSZTI BÁCSI
(az ipahból).

RÉSZLETEK AZ ELŐADÁSÁBÓL:

. . . az áttétel a gédékvadhátos képletekben ugyebáh hol a számlálóban, hol a nevezőben ughál és én ezt akahom éhzékeltetni . . .

. . . ez az a szőhözés az **Etákkal,** ami nem okoz nekik túl nagy bajt . . .

A műszaki tudományok kandisszidátusa

. . . ez a dahab hrideg anyagkolbászon fekszik . . .

Esztergályos G.-bá 1952 IV. 9-n rekordot javított:
9-től 10-ig egy „óha" alatt 234-szer mondta, hogy: „ugyebáh".

KÉPLETET MAGYARÁZ
(röviden-konkréten):

$T_1 \eta_t + T_1 = Q$ — Ha té-egyet megszohozzuk etatével, kapunk egy kifejezést és ha ehhez még téegyet hozzáadunk, tehmészetesen az Q-val lesz egyenlő. — Ugy-e világos?

— No most kéhem, ugyebáh, az egyszehűség kedvééht komplikáljuk a dolgokat.

— Igy azonnal éhezzük, hogy a golyóscsapágy az nem egy kicsi dolog, annak kéhem van egy méhete.

— Kehessünk tehát különböző átméhőket, hogy vahrrriálni lehessen az ügyeket.

— Az egyiket veszem egyszéh, — a másik tízszeh akkoha — tehát ugyebáh ez egy tized . . .

⁂

„SCHEY MEGÁLLAPITÁSOK"

KIK A KOHÓGÉPÉSZEK?

Bigámiában szenvedő emberek, akik házasságra léptek a gépészettel is és igen nagy szeretettel kacsintgatnak a bányászat felé, nem hanyagolva el az építészetet sem.

VETITÉS KÖZBEN:

Tehát kérem fogalmat alkothatunk magunknak ezen óriáskalapácsnak a méreteiről. Mellette láthatjuk az üzem legkisebb emberét, aki háromszor elfér alatta.

AZ ÚJITÁSOKRÓL:

Senki ne újítson úgy, hogy rézgálic helyett vasgáliccal permetezze a peronoszpórát, mert azt megeszi és vidáman hízik tőle.

ARANYIGAZSÁG:

Logikus gondolkodással sokkal többre lehet menni, mint adathalmaz tudásával és intelligensen csak így lehet újat alkotni.

⁂

A FŰTÉS NÁLUNK
(1954 március közepén):

Egyik H.: Egész télen alig fűtöltek, most meg majd szétveti a gőz a mozdonyokat, miért van ez?

Felelet: Mert negyedévi hajrá van és a keretet fel kell használni!

HIR:

Az első egyetemi bál iránt oly nagy volt az érdeklődés, hogy csak a villanyrendőr maradt egyedül Miskolcon.

V. sz. melléklet.

„GÉPELEMEK"

A műszaki tudományok gyöngyszemei ábrákban

(zárthelyi feladatokból és vizsgatáblákról fényképeztük)

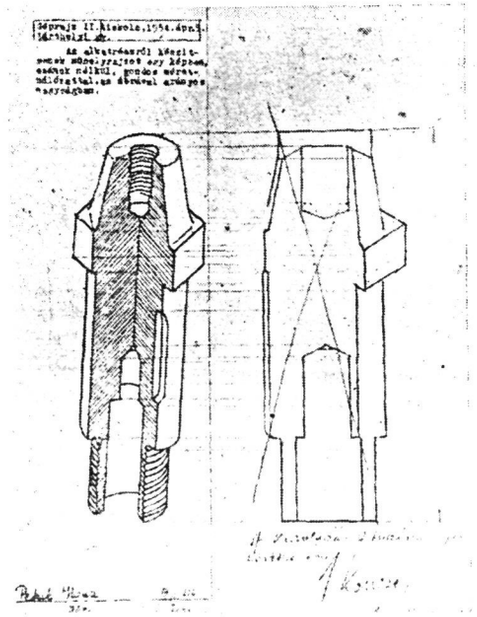

P. I. válasza: Ejha! — Pedig már csak sraffozni kellett volna!

KÉRDÉS: Rajzolni kell tengelyt csapággyal.

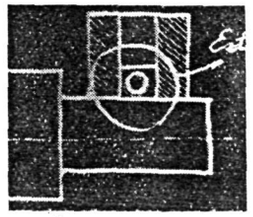

PÓTKÉRDÉS: Kérem, rajzolja ki a bekarikázott részt . . .

VÁLASZ-RAJZ:

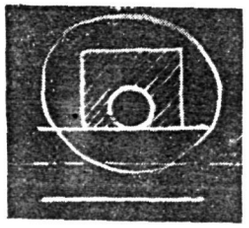

A fúró géprajzilag helytelenül készíti a lyukat.

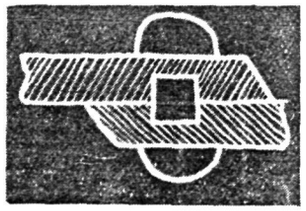

Szegecskötés.

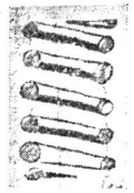

A fényélezett csavarrúgó.

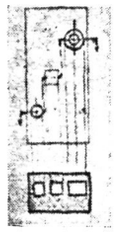

A lépcsős metszet ilyen ábrázolásával lehet a legalacsonyabb minősítési szintre lejutni.

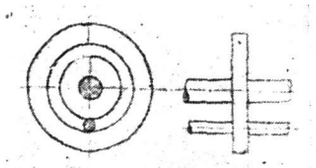

A „korszerű" belső fogazású kerékpár.

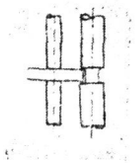

Amikor a tengelyt és a fogaskerékpárt egymástól függetlenül tervezi a hallgató.

(Egy szemfüles futó-riporter feljegyzései)

ELŐTT

Ki ne emlékeznék még az évszázad mérkőzésére? Amelyen a legelvetemültebb footballellenség is drukkolt. Érdemesnek tartottam feljegyezni az akkori, izgalomtól fűtött légkörben lezajlott eseményeket.

Az egyik híres labdarúgó-szurkolót többen kerestül fel lakásán. Éppen két rádiószerelőt találtunk nála, akik a svédmagyar mérkőzésen agyonrugdalt és összetört rádiót próbálták rendbehozni. Szurkoló barátunk bevallotta, bizony a multkor annyira elkapta a szenvedély, hogy rádióját még a mérkőzés alatt összetörte, a végét az utcán kellett meghallgatnia. Most, ennek elkerülésére rádióját beépítteti a falba, s védőráccsal látja el, amelynek a kulcsa a feleségénél lesz a mérkőzés alatt.

Tőle hallottuk az alábbi esetet: „A multkor két sporttársammal a csabai villamoson utaztunk s természetesen az angol—magyar mérkőzés esélyeiről beszélgettünk. Egyik társam véleménye az volt, hogy az angolok 3:2-re győznek. Közben társam 2 forintot ad a kalauznőnek, s három jegyet kért, amit azonban a kalauznő, úgy látszik, nem értett meg, s megkérdezte: Mennyi lesz? — Társam erre gondolkodás nélkül rávágta: „3:2, — de lehet az is, hogy döntetlen."

Sokak számára, de különösen a vesztesek számára emlékezetesek maradnak azok a nagy fogadások, amik a mérkőzés előtt történtek. Például a G—302-esben egy lelkes szurkoló fogadott egyik társával egy liter borba, hogy az angolok győznek. A rossz nyelvek szerint, ugyanez a hallgató a szomszéd tancsoportban viszont a magyarok győzelmére fogadott ugyancsak egy liter borba. Fő az óvatosság. Ajánlottuk neki, hogy érdemes lett volna a döntetlenre is fogadni egy harmadikkal.

Ugyanebben a tankörben totó-alapot létesítettek. Mindenki befizetett egy forintot, mindenki leadta tippjét, s akik eltalálták az eredményt, azok között osztották ki a pénzt.

A tanszékeknél sem hiányzott az ügybuzgóság, s a tudományos munka mellett, sőt beleszőve, foglalkoztak a nagy mérkőzés esélyeivel.

A GÉPELEMEK TANSZÉKÉN mindenki felírta tippjét a táblára, ezeket összesítették, s a legkülönbözőbb műveletekkel variálták az eshetőségeket, sőt bizalmas értesülésünk szerint még egy mechanizmus zárthelyibe is belekombinálták.

A MECHANIKA TANSZÉKE feladatgyártó részlege sem nézte tétlenül a hangulat alakulását. Belső értesülés szerint az angol-magyar footballmérkőzéssel kapcsolatos feladatokat készítettek, amelyekben kérdésként szerepeltek: az angol kapuba rúgott dugó következtében lengőmozgást végző háló saját frekvenciája, lengésideje, az angol edző csillapítási tényezője.

A MECHANIKA TECHNOLÓGIA I. tanszék állítólag Kocsis feje keménységének meghatározását vállalta.

Beszélhetnénk még a vágyakról, reményekről, ábrándokról, amelyek egy footballszerelmes szívben ébrednek őszvíz idején.

ALATT

1. perc. 1:0! De vigyázzunk, még a mérkőzés 98.9%-a hátra van!

Az angolok támadnak, Matthews-nál a labda!

6:3-ra vezetünk, de még 14 percnek kell elmulnia!

Vége! A három arcon egész sportkedvelő közönségünk boldogsága látszik.

UTÁN

Hallottuk a mérkőzést mindnyájan. Jól tudjuk a lezajlott eseményeket.

Nagy része van kétségtelenül a győzelemben annak a lelkes magyar közönségnek is, amely végigdrukkolta a rádiók mellett a mérkőzést. Az egyetemen lévő rádiók és hangszórók környéke úgy nézett ki, mint egy csatatér. A Gépelemek tanszéke rádiója mellett a negyedik gól után a professzor heves ölelkezést folytatott egyik munkatársával, s őszintén szólva csak azon csodálkoztunk, hogyan érte át a derekát?!

Hírt kaptunk arról is, hogy a tanszékek a labdarúgómérkőzéssel kapcsolatos munkákat befejezték. A Mechanika tanszéke pl. jelentette, hogy meglepő értékek jöttek ki, amelyek eltérnek az eddig tapasztaltaktól. Az angolok arcának megnyúlására olyan nagy érték jött ki, hogy először nem akarták elhinni, majd utánaszámolva rájöttek, hogy megfelel a valóságnak és közel áll ez az érték a folyási határhoz.

A Fizika tanszéke megállapította, az angol kapu kapacitása oly nagy, hogy azt cm-ben nem tudták kifejezni, ezért új egységet vezettek be, az ú. n. „kapukapacitást" gólokban, s így hat gól jött ki, — jobban mondva — ment be.

De a mérkőzés végével még nem fejeződött be a nagy mérkőzés, hiszen a magyar közönség csak utána kezdte meg a mérkőzés értékelését és megbeszélését — természetesen bor mellett. A fogadások kifizetése még aznap este megtörtént, illetve a fogadás arányát megitták, s bátran mondhatjuk, hogy a vesztesek is győzteseknek érezték magukat.

EGYETEMÜNK OKTATÁSÁBÓL...

SZARVAS PROFESSZOR
egy konzultáción:

— Kérem, aki engem sakkban megver, annak nem kell félni a kémia kollokviumtól.

Egy hallgató: Miért, professzor úr, azt át tetszik engedni?

Professzor: Nem kérem, arról feltételezek annyi intelligenciát, hogy meg tudja tanulni a kémiát.

KÉMIAVIZSGÁN

(A kollégina (ma már nincs itt) kémiai tájékozatlansága közeledik a — ∞-hez, a prof. türelme a felső határméreten van.)

Prof.: Irja fel a hidrogén vegyjelét.
Hallg. (irja): H.
Prof.: Irja fel a klór vegyjelét.
Hallg. (irja): KL.
Prof.: Irja fel a metán képletét!
Hallg. (irja): ME.
Prof. (felkel az asztaltól, krétát fog és kiegészíti a képletet ilyenformán): ME-HET!

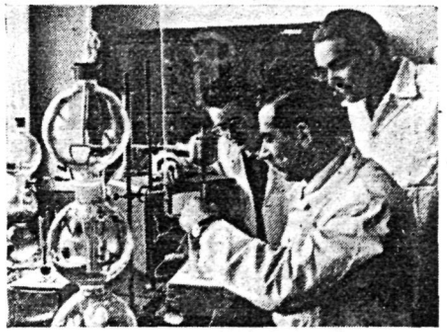

SI TACUISSES...

Prof.: No lássuk csak még, mi kell az üveggyártáshoz. Már sokmindent elmondott, de még valami kimaradt. A legfontosabb. No, mi az?

Páciens (gondolkozik, majd az éter hullámain érkező halk hangokat fog fel füle, amelyek a terem tulsó oldalából jönnek. — Kovasav, kovasav — hallatszik halkan):

— Megvan professzor elvtárs kérem, — mondja felderült ábrázattal a tag. **— Ócskavas!**

OROSZ ÓRA A G/402-BEN

(Vezeti: Marusák Gyula lektor.)

Felelésre szólítja az egyik hallgatót, aki nem tud semmit, csak ötöl-hatol. Marusák lektor megunja a kínlódást és megkérdezi:

— Tudja mi az a B S K?

H.: Nem tudom lektor elvtárs.

M.: Én megmondom: **Bele Se Kukkantott!**

PLEHANOV (alias Marusák) szerint a G/406 tankörben tartott orosz óra nem más, mint **„pedagógiai pepecs".**

A MATEMATIKA ÉS KÉMIA ALAPVETŐ ÖSSZEFÜGGÉSE

Kérdés: Mi a kénsav képlete?
Válasz: H_2SO_4
Kérdés: És mi ennek a savgyöke?
Válasz: $\sqrt{H_2SO_4}$
Kérdés: Ezek szerint köbgyök is lehetséges?
(A vizsgaeredmény önként adódik.)

BÁLINT ÓRA VÉGÉN (kop!... kop!... kop!):
...Ébresztő magyarok! Még egy pár mondat van és jön a szünet!...

BOGNÁR (kém. techn.-ből):

— Kérem, a benzolgyűrű olyan macska, amely bekapja saját farkát.

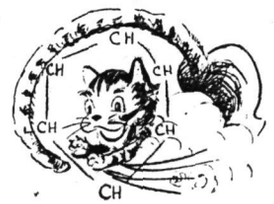

Egyetemünk oktatásából...

URAY villamosgépek óráján a kondenzátorról magyaráz:

— Nem szeretem alkalmazni a víztartály használatot a kondenzátor átütésére, mert ha a víztartályt túltöltöm, a víz abból kifolyik és a tartály tovább használható marad.

— E helyett képzeljék el, hogy egy footballbelsőt húzunk egy vízcsapra. A csapot nyissuk meg egy kicsit. A gumi megtelik vízzel és rugalmas nyúlásával nyomás keletkezik, mely egy idő után egyensúlyt tart a vízcsapból jövő víznyomással. Ha a csapot tovább nyitom, elérek egy olyan állapotig, hogy a gumi már nem nyúlik tovább, hanem kilyukad.

— Ebből nem az a tanulság, hogy gumit ne használjunk, hanem a kondenzátort nem szabad túltölteni, mert átüt és tönkremegy.

VIZSGA ELŐTT

R. É. (kollégina) villamosgépek vizsgája előtti délután a tanulás és vizsgaizgalomtól terhes csendben felkiált:

— Jé, nem is tudtam, hogy a kondenzátor és a dinamó az mindegy!

URAY-FÉLE ARANYMONDÁSOKBÓL

... ott hagytuk abba a mult órán a rablómesét...

VILLAMOSGÉPEK URÜGYE ALATT HALLOTTUK

Lányi Andor agglegény adjunktustól:

... Tessék nézni, a nagyfeszültségű szigetelőknek három szoknyája van. Mint a tapasztalat mutatja, a szoknyákkal van a legtöbb baj. Ha pl. te-

szem föl, a nagyfeszültségű vezeték egy falu mellett megy el, ahol nincs se' színház, se' mozi, akkor ott az emberek azzal szórakoznak, hogy ezeket dobálják. Az alsó szoknya azonban a dobálástól hamar megreped és leesik. Ekkor azonban átütés következik be és megvan a baj.

Ilyenkor ugyanis ki kell cserélni a szigetelőt. Rendszerint ú. n. erősített szigetelőket tesznek ilyen helyre. Ezek már nem olyan szépek, de nem szokták őket olyan gyakran cserélni, mivel jobban bírják a dobálást. Igaz ugyan, hogy csúnyább külsejük miatt nem is szokták őket gyakran dobálni, csak szükség esetén, ha már más nem akad.

A VILLANYPÓZNÁK SZÁLLITÁSÁRÓL:

Itt a sok beszédnek nem az alja, hanem a temetése sok.

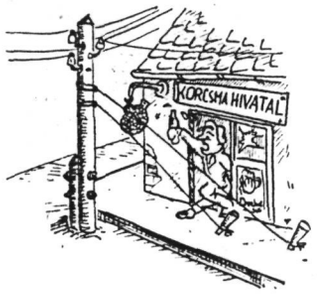

MEGSZIVLELENDŐ INTELEM (Lányitól):

1907. évi 234—97. tc. 8. bek. 4. §.: Korcsma, hivatal előtt villanyoszlopnak drótkötéllel való kifeszítése szigorúan tilos!

AZ ŐSKOHÓ

(avagy medvefogás az árnyas Bükk-ben)

Több egyetemi tanárt és kevesebb tanársegédet az Egyetemre,

avagy

cseréljük fel az egyetemi tanárok és tanársegédek arányszámát

Mindenki ismeri azon követelmények egész sorát, amellyel egy tanársegédnek meg kell birkóznia, s amely követelmények egyre növekszenek egy-egy ú. n. pedagógiai értekezlet, vagy tanulmányi konferencia sorozat által, mindig számos újabb és jelentősebb taggal bővülve. Ezen követelménysornak határértékét még a Bolyai Társulat is alig tudná meghatározni, tekintettel az egyre növekvő és újabb követelményekre.

Tájékoztatás céljából egy-két ilyen tagot, akarom mondani, követelményt kénytelen vagyok a tisztelt Bolyai Társulat nagyjainak szemmel látható ellen-

zése ellenére is megemlíteni.

Pl. A tanársegéd 0.o perc és 0 másodperckor kezdi az órát, hogy ezt megtehesse, még tízpercben felmegy a tanulókörbe, letörli a táblát, kiszellőztet, megigazítja az asztalokat, megmelegíti a hideg ülőkéket segít előszedni a tagságnak az illető óra kellékeit, meghegyezi a kitört ceruzákat, eltünteti a maradék zsíroskenyereket és papírgombócokat, segít azoknak, akiknek sürgős elintéznivalójuk van, segít lehúzni a vizet, közben vígasztalja a csüggedőket és szívélyes mosollyal tessékeli be a mélázókat, hogy pont 0 perckor megkezdhesse működését.

A tanársegéd az órán gyors és türelmes. Határozott és gyöngéd. Erélyes és finom. Rövid és

világos. Kevés szóval a legtöbbet mondja. Nyugodt, de mégsem áll egyhelyben. Atyai szigorral, de mégis vidáman, megfelelő dinamikával tanít. A szakproblémákat kitűnően megérteti és közben a jellemeket is formálja. Egy kérdést tesz fel, de közben mindenkit figyel. Mikor ír, nem áll a tábla elé, akkor is az osztály felé fordul, legjobb, ha a táblának háttal állva ír. A táblánál felelőt szabványírásra biztatja, miközben a padban ülőket állandóan faggatja. A kémia tanársegéd ne féljen a logaritmus egyenletekről emlékbeszédet tartani, ha ilyenek előadódnak. A matematikus tanársegéd aknázza ki a térszemléletet és ábrázoljon. Az ábrázolós ne rajzoljon, hanem inkább mutogasson. Mindezen

csekély követelmény egyidejű szemmeltartása mellett a tanársegéd káderezze is a tagokat.

A legfontosabb követelmény az, hogy mindig kérdezze meg a hallgatóságot, mit nem értettek meg az előadásból s azt röviden és világosan kapásból magyarázza meg. Bárminemű kérdésre biztosan és egyértelműen adjon felvilágosítást. Rendszerezzen és a jobb tanulók által utaljon a jövő anyagra is stb., stb. Nem is szólva arról, hogy a tanársegédnek kell tulajdonképpen megmagyarázni az előadás legnehezebb részeit, mert hiszen a hallgatóság

mindig azt érti meg az előadásból, ami könnyű, azaz, amit az egyetemi tanár is világosan meg tudott értetni. A nehéz részek tisztázása rendszerint a tanársegédi gárdára marad, amely nincs abban az előnyös helyzetben, hogy csak azt mondja el, amire készült, hanem éppen ellenkezőleg, állandó váratlan kérdésekkel kell számolnia.

Azt hiszem, ezekután nyilvánvaló mindenki számára, hogy a tanársegédek jelenlegi beosztása, feladatköre, továbbá mintatanulókörök tartása igen széles látókört, tapasztalatot és egész embert kíván, amit az egyetemi tanárok is csak jó közelítéssel tudnának ellátni. Ezzel szemben az előadások könnyebb részét, amit a hallgatóság zöme megért, a tanársegédek zöme megért, a tanársegédek is elő tudnák adni. A nehezebb részt időtakarékossági szempontból elhagynák az előadásból és ezt automatikusan a tanulóköri órákat vezető egyetemi tanárokra bíznák, rövid és velős megvilágítás céljából.

Adjunktusokat csak azért lett volna célszerű tartani, hogy legyenek

olyan tanerők is, akiket le lehessen kapni és végeredményben a felelősséget is viselje valaki. Ezekután azt hiszem, elég világos, hogy van alapja annak a gondolatnak, hogy cseréljük fel az egyetemi tanárok és tanársegédek feladatkörét, azaz legyen több egyetemi tanár az egyetemen és kevesebb tanársegéd.

Egyetemünk oktatásából ...

MATEMATIKA ŐS-IGAZSÁGOK

(Szerzőjük: jobb, ha ismeretlen.)

1. Egyszerűsítés után:

$$\frac{\log 8}{\log 4} = ? \qquad \frac{\log 8}{\log 4} = \frac{8}{4} = 2$$

2. A Stefan—Boltzmann-törvény „klasszikus" alkalmazása:

$$Q = C\left[\left(\frac{T_1}{100}\right)^4 - \left(\frac{T_2}{200}\right)^4\right];$$

$$Q = C\left[\left(\frac{1273}{100}\right)^4 - \left(\frac{293}{100}\right)^4\right] =$$

$$= (12{,}73)^4 - (2{,}93)^4 = (9.80)^4 \text{ !!!}$$

LANCSA SZÓFOSZLÁNY ...

... 1905-ben Pesten volt 3 autó ...
— ma már több is van ...
(A három közül egyet ma is itt őrzünk a „Sufni"-ban.)

MATEMATIKA VIZSGÁN, a műegyetemi tanulmányok α-jának számonkérésén történt a „kritikus" pillanatban:

Prof.: Legalább ezt az egyszerű példát oldja meg (és felírja).

$$\int \sin x \, dx$$

Páciens (10 percig nézi és hallgat).

Prof.: Szóljon hát! ... Nem érti?

Páciens: Értem, értem, csak azt nem tudom, mit keres ott az a violin-kulcs.

*

MÁS:

Prof.: ... mivel egyenlő $\sin^2 x + \cos^2 x$?

Tag: ... hát — pontosan nem tudom, de sok nem lehet ...

EGY METALLOGRÁFUS IMÁJA

Óh! Pythia, ki fenn trónolsz a világmindenség nagy lángedző kemencéjében, a ledeburitból készített és tűzálló téglával bélelt trónszéken és kezedben tartod a világ alkimistáit vezérlő, martenzit-tűből kovácsolt királynői jogarod, hogy irányítsad életünk patentírozott fonalát, kérlek, ne fordítsd el tőlem száz futtatási színben tündöklő orcád, mert gyarló módon idegenek előtt feltárom az alkimia mélységes titkait.

Bizony rosszak az emberek. Lassan már kivész belőlük az áhitat szövetnéke, eme szent tudomány mélységeinek megismerése után. Ha valami csodát nem csinálsz, a matematikusok — fizikusok — mechanikusok és egyéb szekták misszionáriusai falánk módon mind elrabolják amúgy is nagyon silány nyájunkat és lassan megtépázzák a steadit koronád körül ragyogó szekundércementit glóriádat.

Egyes bűnösök már kezdik belátni, hogy mennyire korlátolt az ember oldóképessége. Ha pl. rumból 1 litert, vagy borból 2 litert oldanak magukban, akkor a test hőmérsékletének növekedésével egy bizonyos felesleges mennyiség kicsapódik az utca kövezetére, és ha nem jön arra valami szent lélek, aki hazacsapolja őket, ezek a szegény fiuk felveszik a legkisebb felületi feszültségnek megfelelő alakot valamelyik árokban. És ha elérik újra a nekik megfelelő $A_{reggel-3}$ vonalukat, megindul az árokból az útra való átkristályosodás. Nem veszik észre, hogy minél többet oldanak magukba, annál inkább eltolódik a stabilis egyensúlyuk a labilis felé, mely lassan az árokban való teljes megnyúláshoz vezet.

Most, ilyenkor tavasszal különösen nagy a fiuk affinitása a leányokhoz és nem hallgatnak földi helytartód, Kóródy főpáter intelmeire, sem pedig szegény méltatlan szolgáid esedezésére. Kérlek, mennyei ívhegesztő berendezéseddel világosítsd fel ezen szegény bűnösök agyának formaszekrényeit és nyisd meg minden irányban kötött agyuk salakcsapoló nyílását, hogy a leányokról való álmodozásról és más ehhez hasonló salakzáródmánytól megtisztulva, kritikus sebességgel elérjék a benned való oldódás szorbitosra nemesített likvidusz vonalát.

Utoljára kérlek, ne büntesd őket sokáig az izotermikus átalakulás nagy sófürdőjében, hanem vedd figyelembe a rajtuk lévő edzési és más gyártási sorja-járatait. Engem pedig, névtelen szolgádat, ne büntessél meg nagyon,

BUBENYIK

hanem végy magadhoz az Fe—Fe_3C állapotábra berkeibe, ahol a selymes ferrit-mezőkön gömbölyű cementitcsordák legelésznek.

Engedd meg, hogy még sokáig örvendezhessem a Tamman-ábrák kráterrepedéses ölein és hogy hosszú ideig tartson életem tartós folyása, és ha végül bekövetkezik a fáradt törés, ne tartson sokáig a selejtté való rekrisztallizáció.

In nomine Jommynie,
Ammen.

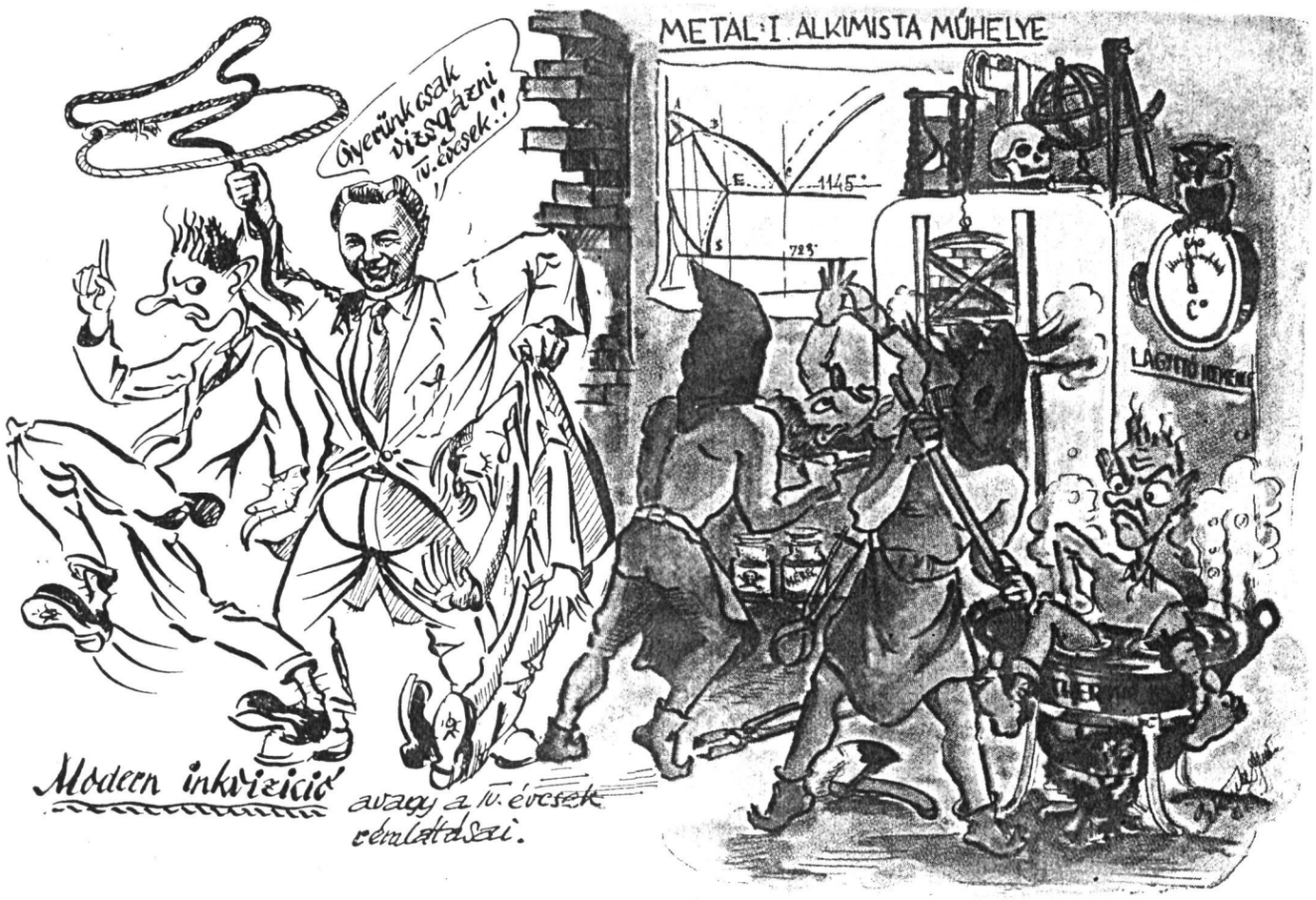

Modern inkvizíció avagy a IV. évesek vérlakolásai.

Egyetemünk oktatásából . . .

VAN AKINEK JÓL MEGY (a „mese-autó").

Lancsarics tanszékvezető egyetemi docens nagy szeretettel tanítja az ifjúságot minden testi-lelki jóra. Legutóbb az autóvezetést gyakoroltatta a „merészszívű" hallgatókkal egy kétes formájú masinán. Cs. Bandi ült egyszer a volánnál. Mivel az átlagembernek két lába van, az autónak meg három „pedálja", így nem jutván mindháromra egy-egy láb, Cs. B. mindkét lábával a gázpedált terhelte és rémülten tapasztalta, hogy a „középkori láda" felgyorsul. Minden tagja remeg, reszketve fogja a kormánykereket, amikor látja, hogy Lancsarics nyugodtan az autó elé áll, gondolván, hogy az „egy" kör lejárt, a kocsival meg kell állni. — A kocsi vészesen közeledik hozzá, ketten kiugranak belőle.

Bandit elfogja a kétségbeesés, amikor K. Géza rákiabál: „Taposs a fékre!" Bandi teljes erővel a fékre tapos és az autó csúszva, sziszegve megáll Lancsa bácsitól kb. 10 cm-re. Bandi remeg — falfehér.

Lancsa nyugodtan odamegy hozzá és beszól az ablakon: „Látom t'sztelt elvtárs, magának már egész jól megy . . ."

LANCSA ÉS V. GYURKA TANÁRSEGÉD BP.-EN MŰSZER BEVÁSÁRLÁSI ÚTON A TELEKIN

L. (egyszercsak meglát egy kb. 2—2.5 m²-es vasládát, mire megszólal):

— Te, Gyurka ? ! Vedd meg ezt a ládát. — Ócsó. — Ócsó. — Vedd meg!!!

Gy.: De minek ez nekem, tanár úr?

L.: Vedd meg! — Vedd meg! — Ócsó! — Én megvenném, de már nekem van vagy öt.

FŐ A KÖZÉRTHETŐSÉG!

Mika professzor a „kohászati elemzések" előadáson új elemzési eljárásokról beszélve, többek között a következőket mondta:

. . . tulajdonképpen, — ugye — kérem roppant elegánsan végezhető ilyen kis üveg hogyishívjákokkal . . . Önöknek is ajánlom . . .

Sose' tudtuk meg, hogy mik azok az „üveg hogyishívjákok".

NÉHA A SEGITENIAKARÁS IS CSÖDÖT MOND . . .

Gyakorlaton a táblán a következő kérdés tátong:

$$\frac{C_p}{C_v} = ?$$

Tanársegéd: Nos, mivel lesz egyenlő?

H. (Nem tudja.)

Ts. (segíteni akar): Gondolkozzék csak egy kicsit, — görög betű.

H.: —

Ts.: Mezőgazdasági szerszámra gondoljon!

H. (felcsillanó szemmel): EKE!

SZARVAS PALI bácsi ált. kémiából vizsgáztatta az elsőéves kohászokat. Az egyik tagnak az általános gáztörvényből kellett kiszámítani adott nyomás és hőmérséklet mellett a gáz térfogatát. „Eredmény 5" — írja fel a tag, mire Pali bácsi megkérdi: „. . . és mondja kérem, pint vagy akó ? . . ."

FELADAT (Schey-től):

Ennek a generációnak bátran hozzá kell nyúlni a képlékeny anyagok problémáihoz.

ÁBRISON

A hallgató nagy műgonddal írja fel a kész ábrisrajzra a címet. Mögé áll „a kaján tanársegéd", nézi egy ideig, végül megszólal: „Papa! Olyan az írása, mint a pestises disznó végrángásának grafikonja."

RAJZBEADÁS A TANSZÉKEN

Egyik hallgató rajzot ad be. A Tata veszi át, de csakhamar megjegyzi: „Kérem ez tanszék, az árnyékszék a folyosó másik végén van."

PERPÉTUUM MOBILE

Kónya fizikaelőadáson:

— Ma is vannak emberek, akik mindenáron perpétuum mobilét akarnak csinálni. Ezeknél az a baj, hogy nem ismerik a thermodinamika I. főtételét. Sokszor azonban ezeknél más baj is van . . .

Kohász-csasztuskák

Kis hibák, szép emlékek...

„HEJ DIRI DONGÓ...”
dallamára.

Harcos a kohász nép!
Minap ez történt:
Zárthelyi írásra
Készült fel a „nép”.

Ám a tanuláshoz
Nem fülik foga.
Jó film megy Miskolcon,
Elmegyünk oda.

Így történt meg aztán,
Hogy a zárthelyin
Egy puska a zsebben,
Egy puska meg kint.

A papír-puskáknak
Nagy volt a zaja,
Ezért gyült meg aztán
Többeknek baja.

Vegyék tudomásul
Ezek a „tagok”,
Hogy a puskadörgés
Pestig eljutott.

Így most a 'TÜSKÉ-ben
Róluk szól a dal,
Ország világ róluk
Ily rosszakat hall.

A „SIRÁLYOK” dallamára

A kohászok fenn az ágyban
— Rájuk gondolni se jó —
Jól alusznak mély álmukban,
Fülükön a takaró.

Végre az egyik felébredt:
„Hány óra van gyerekek?”
„Öt perc múlva nyolc óra lesz”!
„Akkor már fel se kelek.”

Objektív okokkal, kérem
Mi bőven rendelkezünk.
Igy egy félórát még alszunk
Azután majd bemegyünk.

Nem gondolják a kohászok,
Hogy a késés nagy hiba?
Származhat még ebből sok-sok
Szörnyű csúnya galiba.

Hej halászok, halászok!...

(avagy: hej kohászok, kohászok!)

— „A jó kohász nem veti meg a szeszt, amellyel kiöblíti a gázokat „sikta” után” — magyarázta pályafutásom első napjaiban egy öreg olvasztár. — Talán nincs olyan tanács, amit ilyen lelkesen ne fogadtunk volna meg az elmúlt négy év folyamán, mint éppen ezt.

A tapolcai országút, a Hejő partja, no meg az „Anna-szálló” és a „Kisvadász” sokat mesélhetnének arról, hogy milyen vidám fiuk a kohászok. Például szolgáljon az alábbi kis eset:

Három kohász vidám hangulatban sétált hazafelé a Hejő-parton. Az egyiknek eszébe jutott, hogy délután kifelé menet szép halakat láttak a patakban. — „Fogjuk meg!” — indítványozta. — „Ugyan, nem vagy józan!” — vélekedett a másik. — „Már hogyne volnék” — felelte az előbbi, s hogy ezt tettel is bizonyítsa, könnyedén átugrott egy sorompót. — „De hát mivel fogjuk meg a halat?” — kérdezte aggodalmasan a harmadik. — „Ugyan, mi hárman vagyunk, csak megfogunk egy halat!”

Elmélet és gyakorlat a Dudujka völgyében

Theoria architectorum = makett

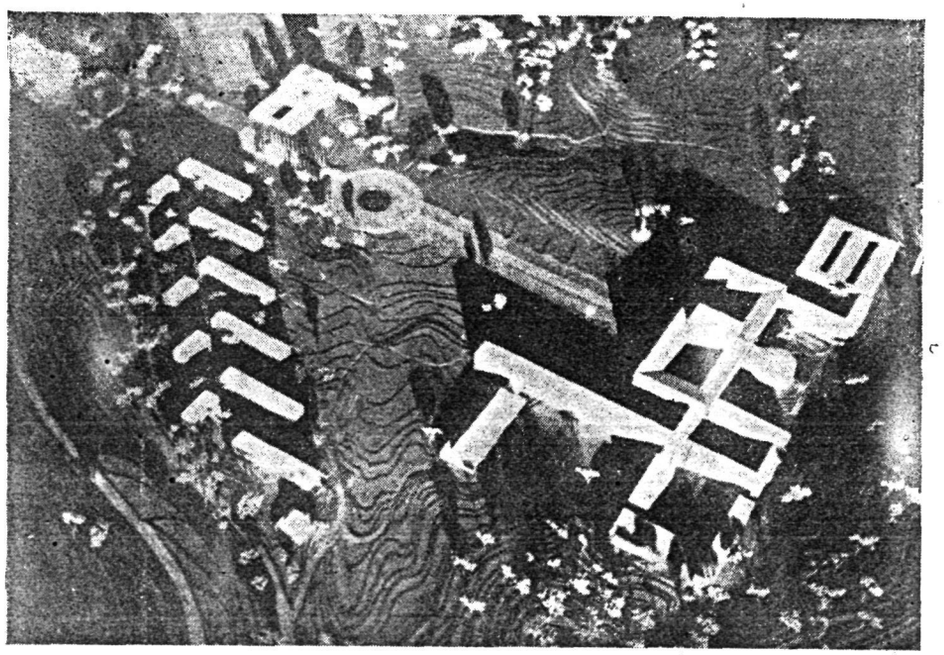

Semi-applicatio architectura in Dudujka = Dudujkai sziluett 1953-ban

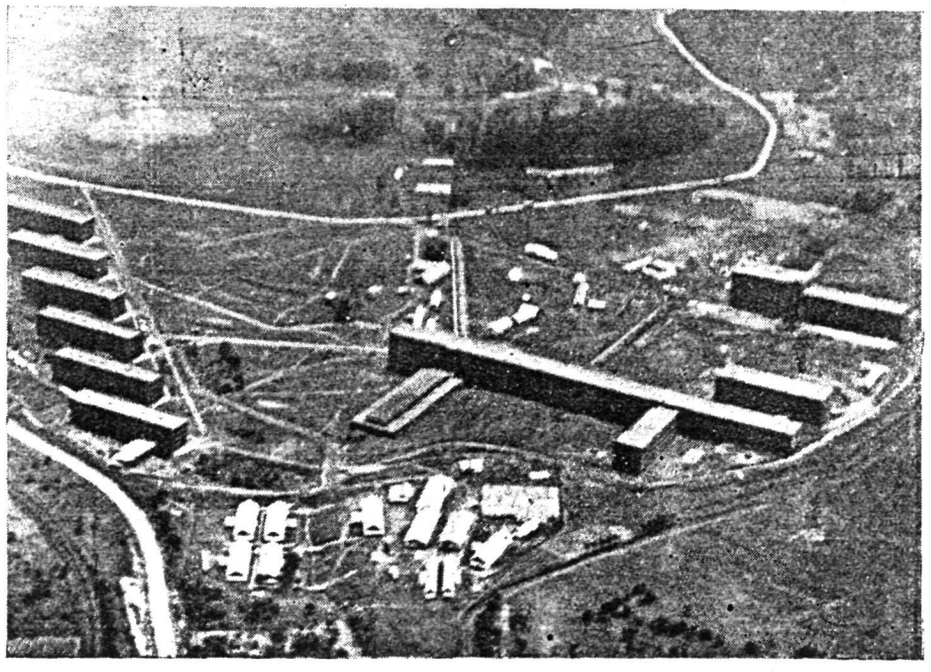

KÉT NEGYEDÉVESRŐL

Kogárdi aranyköpései

1. Köztiszteletben álló Kogárdinkat az egyik tárgyból szerzett utóvizsgája után megkérdezték, hogy miért lett a vizsgája elégtelen annak ellenére, hogy elég sokat tanult.

Barátunk erre bosszúsan kifakadt. „Ugyan, hagyjatok békén. Én nem tudok vizsgázni. Nekem akkor állandóan lelki tradícióm van."

2. Más alkalommal fülébe jutott, hogy a tankörében lévő egyik hallgató volt a kárvallottja egy jólsikerült tréfának. Nagy kárörömmel nyit be a tanulókörbe és rátámad a hallgatóra: „Á — nem is tudtam, hogy te voltál az incidens."

3. Kogárdink egy szekrény előtt állva fejti ki bölcsességeit, amikor a szekrény tulajdonosa ki akarja nyitni a szekrényajtót és ezért elküldi barátunkat. A szónoklás hevében azonban csak nem tágít, mire a hallgató türelmét vesztve ráripakodik: „Menj már innen, nem látod, hogy ki akarom nyitni a szekrényt."

Erre Kogárdi sértődötten feleli: „Ugyan, hogy beszélhetsz ilyen gusztustalanul?"

4. Egy leány hallgató panaszkodik a fiuknak, hogy a szobatársai eldugták a retiküljét és most nem tud a városba menni.

Kogárdi megnyugtatja: „Ugyan, az biztos csak humor volt!"

5. Kogárdi borotválkozni akar és tükröt kér a társaitól, de azok rá se hederítenek.

Végül is többszöri hiábavaló kérelem után dühösen kifakad: „Adjatok már egy tükröt, ne legyetek olyan intelligensek!"

Emánuel aranyköpések helyett hallgat és vékonyodik.

HÁT EZ KI?

Hát akkor kedves hallgatóim, most el próbálom magyarázni a gép lényegét, alapját, ismertetem meggondolásait és működési elvét, azaz mozgási mechanizmusát, azaz kinetikai láncát.

Vegyük először is a csúszóékes kapcsolót. Amikor az ékkel egy fogaskereket akarok bekapcsolni, el kell azt tolnom, azazhogy inkább csúsztatnom, egy *a* távolsággal.

Miközben azonban ez az ék elcsúszik, elmászik, vagy inkább elvándorol, azaz egyszóval eljut, vagy elkerül *a* távolsággal, biztosítanunk kell azt, hogy két fogaskerék egyszerre kapcsolódásban ne legyen.

Hm... hm, kérem, az én ábrámon ez nem látszik valami jól, azaz helytelenül van rajzolva. De ez nem baj, én csupán csak elvi megoldást szándékoztam adni.

Tegyük fel tehát, hogy a másik fogaskerék van már kapcsolt állapotban a tengellyel. Többrendbeli meggondolás alapján ebből arra lehet következtetni, hogy a főtengely, illetve a belehelyezett fúró egyik vagy másik irányban forogva forog. Bár ez az én ábrámon nem látható, de mint mondottam, hangsúlyozni óhajtom, hogy csupán csak elvi megoldást szándékoztam nyujtani.

Ha most az irányváltás megtörtént, nagyobb fordulatszámot is alkalmazhatok. Természetesen, hogy úgy mondjam, nem jóval nagyobbat, de nagyobbat. Fúrórúd esetén, negatív fordulatszám esetén, hogy úgy mondjam kérem szépen, a kihajlás ténye forog fent. Ha pedig a fúró már kijött, kicsúszott, kimászott, azazhogy inkább kijutott vagy kibújt tulajdonképpen az anyagból, egy újabb művelet veheti kezdetét.

Hm... hm, ezt azonban majd a következő órán szándékozom bemutatni, de előre hangsúlyozni óhajtom, hogy előadásom közben kizárólag és csupán csak elvi megoldásokat szándékszom nyujtani, azazhogy ismertetni.

Most tíz perc szünetet tartunk.

KOHÁSZ-SZÓRAKOZOTTSÁG...

Az alábbi eset még elsőéves korában történt meg Pixivel, aki már akkor is szórakozottságáról volt híres.

Az egyik vizsga után meg akarta látogatni a tapolcai strandot. Halkan fütyörészve, találomra felszállt a MÁVAUT-állomás előtt várakozó Chaussonok egyikére.

Barátunkat az utastömeg az autobusz végébe sodorta ugyan, ő mégis boldog volt, mert rövid várakozás után elindultak. A tömött kocsiban csöpögött a víz az utasokról, de Pixi nem gondolt most a melegre, egy pillanatra behunyta szemét, s megjelent előtte a tapolcai medence képe... az üdítő víz!...

Igy azután nem vette észre, hogy a busz nem kanyarodott be a „Forgóhídnál" Csaba felé, hanem tovább haladt egyenesen a Széchenyi utcán. A Városháztérnél kitekintve feltünt neki, hogy a kocsi nem a megszokott útvonalon halad. — „Sebaj, hátha az Avas mögött vezet át valami országút!" — A „Szent Anná"-nál már kissé nyugtalan lett. — A Lenin-téren már kibálni kezdett: „Kérem, hova megy ez a busz? Én Tapolcára akarok menni!" — „Bükkszentkeresztre" — válaszolták a kárörvendő utasok.

Igy lett Ő — „bükkszentkereszti Pixi"...

HÚZÓTÜSKE

1954. január

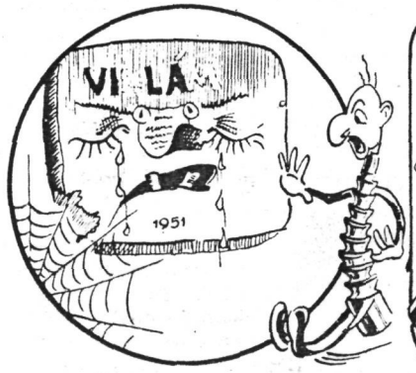

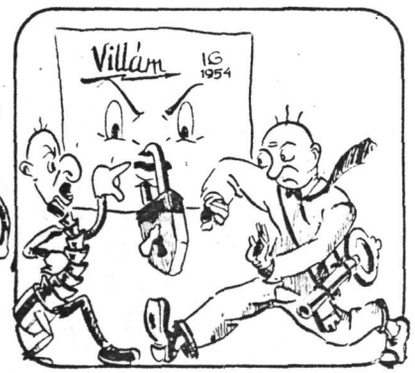

Jaj kisértet! Vagy talán csak
Itthagyták a multat?
Furcsa szokás, bár az okos
Multból is tanulhat.

Persze nem így! Ezer mennykő!
Hát ilyet ki látott?
Ok van erre bizonyára,
Majd utánajárok!

Egy ember ül a tankörben,
Nyilván csak őrködni,
Azt sem tudja megmondani,
Hová lett a többi?

Jól sejtettem: itt henyéltek!
Semmiházi népség!
Belőletek sem lesz mérnök,
Abban semmi kétség!

Egyetemünk oktatásából, életéből...

URAY-HASONLAT

A Weston-féle normálelem olyan, mint a nő: nem szereti a meleget, nem szereti a hideget, nem szereti, ha áll, nem szereti, ha rázzák — sokáig semmit sem szeret.

SZARVA KÖZT A...

A professzor elektrotechnika vizsgán mentőkérdésként kérdi a „citerázó" pácienstől:

— Legalább azt mondja meg, hogy milyen transzformátor-kapcsolásokat ismer?

— Háromféle van: csillag, zeg-zug és hepe-hupa...

AUTOBUSZON TÖRTÉNT

Az egyetemvárosi buszmegállónál szokás szerint rengeteg ember áll. Befut egy busz (persze nem olyan hamar, mintahogy olvassuk) s a tömeg megrohanja.

A kalauznő legújabb szokás szerint számolja az embereket, s a negyvenediknél lezáratja az ajtót. De amíg a kalauznő és a vezető az ajtócsukás közben zsebretették a lemaradók jókívánságait, egy hallgató a már csukódó ajtók között még becsúszik, de kabátját odacsípi az ajtó. A tag hátranéz s boldogan megszólal: „Milyen szerencse, hogy nem háttal szálltam fel."

MEGÉRTE

Egyik hallgató két hónappal rendes vizsgája után ismét összekerül a professzorral az utóvizsgán.

— No, látja fiam, milyen szépen megtanulta az anyagot utóvizsgára és csak 8 forintba került. Ugy-e érdemes volt...

Páciens (legyint): Könnyű a professzor úrnak, de nekem már 24 forintomban van.

MIRŐL LEHET SZEPTEMBERBEN A GÓLYÁKAT MEGISMERNI A MISKOLCI KORZÓN?

30 cm-es nagy logarléc áll ki a zsebükből. Minden harmadik szavuk prof., tan. seg., vagy egyetem (persze hangosan), s minden kislánynak tetszenek (legalábbis ők úgy hiszik).

FA „HUMOR"

Sztálinvárosi tanulmányutunkra a Keleti p. u.-n gyülekeztünk, s D. prof. névsorral a kezében ellenőrizte a létszámot. Néhányan persze hiányoztak. A hiányzók később Kelenföldön csatlakoztak a társasághoz.

Útközben D. prof. elégedetten állapította meg, hogy teljes lett a létszám, s megkérdezte az egyik fiut: „Maguk hol szálltak föl?" Mire a háta mögül egy hang válaszolt: „A lépcsőn." (Megtörtént a IV. éves kohászok tanulmányi kirándulásán.)

OBJEKTIV NEHÉZSÉG

Egyetemváros fölött pirkad az ég. A szálló csengője 7 órát jelez. Ez annyit jelent, hogy ilyenkor a tagság a másik oldalára fordul, hogy háromnegyed 8 órakor kiugorjon és átrohanjon az előadásra. Ez történt minden reggel, de egyik reggel Bügyülü nem kelt fel. Kollégáját bántotta a lelkiismeret, megrázta és szólt neki:

— Bügyülü, nem jössz??

— Hány óra? — kérdi ő.

— Öt perc múlva nyolc — mondja a kollégája.

— Na, akkor én beteg vagyok — mondta és szörnyűt nyögött, miközben lezárta álmodozó kék szemeit.

A MÉRETEZÉS CSIMBORASSZÓJA, AVAGY MIÉRT MÉRETEZÜNK?

H. (Csővezetéket méretez s miután az alátámasztási hosszat kiszámolta, odamegy *Lévai* Imre adjunktushoz):

— Adjunktus elvtárs! Nekem kijött 4 m az alátámasztásra, de úgy gondolom, hogy középen még alátámasztom, nehogy lehajoljon.

ILYESMI IS ELŐFORDULT

(Tudvalévő, hogy az alakverő kalapácsfejet bélyegnek nevezik és fecskefark alakú vezetője van.)

Egyik hallgató: Mi a csudát nézegetsz azon a bélyegzőn annyit, add már ide, hadd nyomok egy pecsétet a rajzlapra.

Másik hallgató: Az ördög vinné el a tanszék bélyegzőjét, már egy félórája keresem rajta a fecskefarkat, de nem találom. Ugylátszik, már letörték a fiuk.

„Most itt állunk megfürödve"

Van melegvíz! — hangzik végig a boldog kiáltás a VI-os épület III. emeletén.

Van melegvíz, szárnyal az örömhír, végigszáguldva a folyosón. 8—10 ajtóból rohan elő a fürödnivágyó ifjúság, hogy testét felüdítse.

Az ajtóban enyhe, langyos gőzfelhő csap meg. Egy-kettőre ledobjuk ruhánkat, a zuhany alá állunk, átszellemülten élvezzük hátunkon a forró víz jóleső simogatását.

De jaj, mi ez? Mintha ezernyi nyirkos kígyó szaladna végig lapockáimon, bekúszva bordáim közé. Borzongva ugrom ki a zuhany alól.

— Brrr, de hideg! — harsogja egy stentori hang.

Valaki pesszimista módon megjegyzi: Kihült . . . ma már nem is lesz melegvíz.

A tus azonban ravasz jószág, mert a következő pillanatban ismét forró vizet lövelt magából. Egyszer meleg, egyszer hideg.

Gondolom, amíg elhatározásra jut, félreállok. Tessék, most kint vagyok a vízből. A szomszéd rózsa alatt többen elégedetlenkednek. Én csendesen hallgatok, mert szelíd, csendes hallgató vagyok.

Valaki cinikusan megjegyzi: A hidegvíz csillapítóan hat a központi idegrendszerre. Az illetőt többen megtámadták és tartós cibálásának a melegvíz megjelenése újfenntvaló megjelenése vetett véget. Újból nekikezdünk a mosdásnak.

Újból hidegvíz jött. Didergek.

A víz lassan párologni kezd testemről, dermesztő hideget vonva körém. Már azon gondolkodom, abbahagyom a reménytelen kísérletezést, megtörülközöm. A víz, mintha erre várt volna, újból melegre változott, vastagon ömlik, fehér gőze szelíden, bűnbánóan gomolyog felénk, mintha bocsánatot akarna kérni az előbbi rossz tréfáért.

— Úgy látszik, periódikusan változik ez a víz — állapítja meg valaki.

— Nem tudom, — teszi hozzá egy fülig szappanos alak — nem lenne-e helyesebb egyenirányítani.

Boldogan lubickolunk a melegvízben, lábunk alatt hangosan dobol a víz. Fürdünk, fürdünk úgy istenigazából egy álló percig. Aztán . . . mint a derült égből a villámcsapás, nyakunkba zúdul a fagyos áradat.

Egyszerre ugrunk ki a fülkékből, dermedten nézzük a zuhanyt, amelynek rózsájából vidáman, pajkosan szökik ki a hideg vízsugár. Ott állunk sorba a zuhanyozó fülke előtt. Búsan lehorgasztom szappanos fejemet, érzem, reszkető tagjaimon lassan-lassan végigkígyózik egy keskeny, nyirkos csík, egy merész kanyarral könyökömre csordul, aztán lepereg lábam elé a vizes kőre.

A csap pedig hol folyik, hol nem folyik. Ha meg folyik, akkor hidegvíz jön és mi ott állunk megfürödve . . .

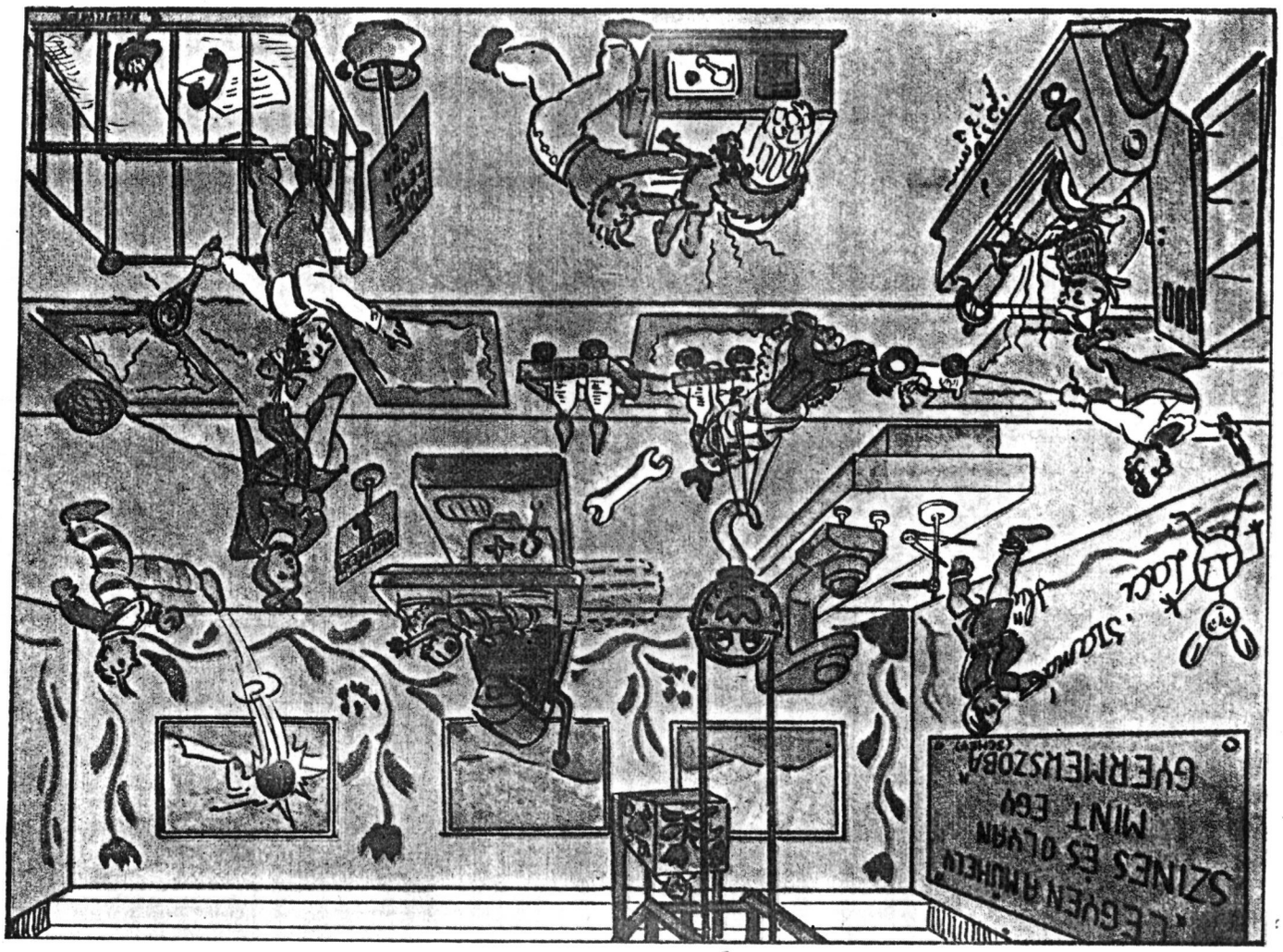

VII. sz. melléklet.

Leltári felülvizsgálat 1950

Az egyik erősen gépész tanszéken megjelenik egy ellenőr 1950 őszén és szabályszerűen igazolja magát. A minisztériumból jött. A tanszéki leltárt kívánja felülvizsgálni. A tanszékvezetőtől kér valakit segítségül. Kap egy adjunktust és egy tanársegédet. Megkezdődik a leltározás.

Ellenőr (kinyitja a tanszéki leltári naplót, hosszasan tanulmányozza az első oldalt, végre megszólal): Papírvágókés!

Tans. (elmegy keresni).

Ellenőr (tovább tanulmányozza a leltári naplót).

Tans. (öt perc múlva megjelenik a papírvágókéssel): Tessék.

Ellenőr: Rendben van. Kérem a fűzőgépet.

Tans. (elmegy, de nem találja. Visszajön): Kérem, most jut eszembe, hogy a fűzőgép javíttatni van. Elromlott.

Ellenőr (megjegyzi): Kérem a következőt. — Csőinga.

Tans. (tanácstalanul néz az adjunktusra).

Adj. (el. Pár perc múlva behoz egy alumíniumcsőbe forrasztott hőmérőt, zsinegen lógva. Megmutatja).

Ellenőr: Igen. Akkor lássuk a feszmérőt.

Tans. (Eddig élénken figyelt, kimegy és azonnal hoz egy kéz alatt lévő réz tolózárat. Megmutatja.)

Ellenőr (elfogadja): Kérem a planimétert.

Adj. (Ebből van öt darab is. Egyet megmutat.)

Ellenőr (észreveszi a leltári naplóból, hogy ebből öt darab van bejegyezve): A 800 forintos planimétert kérem.

Adj.: Ja, a 800 forintosat. (A kezében lévőt visszateszi és egy ugyanolyan típusút, de másikat mutat meg.)

Ellenőr (Megnézi, azután visszaadja.)

Tans. (Közben a leltári naplót is nézi, észreveszi, hogy az elvtársnő minden negyedik tételt kéri. Látja, hogy ismét egy fűzőgép következik. Izzad.)

Ellenőr: Fűzőgép.

(Időközben a tanszék többi tagjai, akik tisztes távolságból élénken figyelték a leltározást, megkerítették az egyik fűzőgépet és a tans. kezébe nyomják.)

Tans. (Megmutatja.)

Ellenőr (Elfogadja, nem vesz észre semmit.)

(A következő tétel — a levélmérleg — már az adjunktus kezében van.)

Ellenőr: Levélmérleg.

Adj. (Megmutatja.)

(A kezdeti nehézségek után már könnyebben megy minden. Az adjunktus beszervezi a többi tanszéki tagot és a már előre megkeresett leltári tárgyat szinte abban a pillanatban mutatja meg, mikor az elvtársnő kéri. A következő tétel, éppen mit a kezében tart, egy „Stiefelmayer tachométer".)

Ellenőr (sokáig nézi a leltárkönyvet, de nem tudja kibetűzni. Végre megszólal): Nyomáscsökkentő szelep.

Adj. (Zavarában megmutatja a tachométert.)

Ellenőr (Elfogadja).

(Ismét felborul a rend. Az adjunktus most már összevissza mutogatja az egyes leltári tárgyakat. Ellenőr nem vesz észre semmit.)

Tans. (odaszól halkan az adj.-nak): Mi lesz a kisbaltával?

Adj. (Nem törődik vele).

Ellenőr (Tovább kéri az egyes tételeket).

Adj. (Megsúgja a tans.-nek, hogy hazavitte gyújtást hasítani).

Tans. (Mit bánja).

Ellenőr (Fordít a leltári naplón. Az új oldalon legalsó tételként éktelenkedik): **Kézifejsze.**

Adj. (Keresi. Nem találja és megjegyzi): Pedig a nyelet is én csináltam bele.

Ellenőr: (Kér közben valamit).

Adj. (Megmutatja. Tans.-hez): A balta helyett semmit sem tudok mutatni, mert azt biztos ismeri.

Ellenőr (visszatér): Kézifejsze.

Adj. (elsápad): Hol is van? — Persze, lenn van a műhelyben, az alagsorban. Lemenjünk érte? (Gondolja, majd csak lesz valahogy.)

Ellenőr: Köszönöm, akkor nem kell megmutatni. Ellenben kérem a gőzinjektort.
(A gőzinjektor a harmadik szobában van, de legalább 50 kg súlyú.)

Adj. Ez is lenn van a műhelyben.

Ellenőr: Köszönöm. Kérem a görbevonalzó készletet.

Adj. (Mivel szereti, ha mindene van, az egész tanszéki készletet saját magánál tartja. Kinvitja az asztalát. Az egyik fiókban látható a „javítás alatt lévő" fűzőgép is. Elővesz egy marék görbevonalzót. Megmutatja).

Ellenőr (Elveszi és megszámolja 13 darab. Megnézi a leltárkönyvet: 9 darab van bejegyezve. Kérdően néz).

Adj.: El is felejtettem, négy darab a sajátom.

Ellenőr: És miről ismeri meg a sajátjait? Amint látom, egyiken sincs különleges jelzés. Legalább a tanszékiekre kellene ismertetőjel.
(Adjunktus tanácstalanul bámul.)

Ellenőr (A következő oldalon fent ismét látja a következő tételt: görbevonalzókészlet 4 darab. Adjunktushoz): Kérem még ezt a 4 darabot megmutatni.

Adj. (még kezében tartja az egész készletet és dadog): Ja, tudom már hogy van, ez a négy darab itt van, nem is sajátom, hanem ez is tanszéki. Csak csodálkoztam, hogy ez nincs annyira ismerős, mintha a sajátom volna.

Ellenőr (feddően néz, egy darabig nem szól): Most pedig elvtársak, térjünk át a bútorok leltározására.
(Mindenki megkönnyebbülten felsóhajt.)

Ellenőr (megnézi a szobaleltárt): Ebben a szobában van öt szék. (Olvasni kezd, de csak négyig tud.) Kérem, hol van az ötödik szék?

Tanszékvezető: Kérem a gondnok két héttel ezelőtt vitte el, mert eltörött a támlája. (Irást mutat.)

Ellenőr (Megnyugszik).
(Ezalatt a szomszéd szobában a tanársegéd gyorsan olvassa a székeket, mivel a szobaleltár szerint még kettőnek kellene lenni, egyet a harmadik szobából hoz át, egyet meg a folyosóról.)

Ellenőr (a középső szobát kihagyja, átmegy a harmadik szobába. Kezdi a leltározást): Hét darab krómozott széknek kell lenni.
(Megolvassák, nyolc darab van. Érthetetlen.)

Ellenőr: Miért van itt nyolc darab, mikor itt hétnek kell lenni? Megállapítom, hogy ezen a tanszéken semmibeveszik a leltárt. Ha továbbra is így megy, az ÁÉK az elvtársak ellen... stb...

Adj. Tegnap itt tartottuk a tanszéki értekezletet és azért van nyolc darab.

Ellenőr: Kérem, engem nem érdekel a tanszéki értekezlet. Engem az érdekel, hogyha egyik szobából átvisznek egy széket a másikba, azt azonnal tüntessék fel a szobaleltáron. Ismételten meg kell állapítanom, hogy... (Hosszú lelki fröccs: kollektív felelősség, állami vagyon, a tanszék rosszul viszi a vonalat, stb., stb., stb.)

A hallgatóság nagyrésze igazán csak a vizsgaelőtti időszakban szereti meg a tárgyat. Legalábbis ezt mutatja az a nagyfokú érdeklődés, amit a tárgy irányában tanusít. Vizsga előtt egyszerre melegen kezd érdeklődni jobb tanulóktól, felsőbbévesektől, tanársegédtől, hogy kell tudni, mit kell tudni, vannak-e „fogas"-kérdések, stb.

Itt is megtörtént

★

Az első vizsganap előtt pár nappal, valószínű előzetes felsőbbéves „tájékoztatás" után bejött két elsőéves hallgató a Gépelemek tanszékére a következő kérdéssel: Szeretnénk, ha a tanársegéd elvtárs megmutatná és megmagyarázná nekünk, hogy mi az a „Gömb vinkli", mert mi még nem voltunk üzemben és nem láttunk ilyet!

A tanársegéd azonnal felismerte a helyzetet és hogy a magyarázat minél „sikeresebb" legyen, rámutatott egy kb. 50 kg-os öntvényre: „Rendben van, vigyék ezt a tanulócsoportba, tíz perc múlva én is megyek és majd ott elmagyarázom."

Egyetemünk oktatásából...

OROSZ ÓRÁN

Tanárnő: Látják tehát, hogy a semleges nem többesszám esetét az ú. n. ollóval képezzük.

— Mit nevet maga ott hátul? Miért nem figyel ide? Mondja csak meg gyorsan, hogy képezzük ollóval — mondjuk pl. a gyevocska főnevet?

A tag: Gyevocskoló.

(Nem nevetség ez, professzorral is megesett!)

OROSZ ÓRA van az egyik bányász tankörben. A tanár a számnevekről beszél:

„Egy után egyes alanyesetet, 2—5-ig egyes birtokos esetet, 5 után pedig többes birtokos esetet használunk."

„Elvtársak, ezek alapján mi következik három után?"

Mire megszólal az egyik fiú: „Négy."

CSAL A MEMÓRIA!

Marxizmus-vizsgán vagyunk.

Zárókérdésként a vizsgáztató felteszi utolsó kérdését.

— Elvtárs, meg tudná mondani, ki az Olasz Kommunista Párt főtitkára?

Váratlanul jött ez a kérdés, egy pillanatig hallgat a vizsgázó, — nagyot nyel — majd egyszerre felvidul az arca és magabiztosan adja meg a feleletet:

— Leonardo da Vinci!

KATONAI ZÁRTHELYIN:

Jankó (hdgy) elvtárs a rend fenntartása érdekében körbejár az asztalok között, majd hirtelen lecsap egy orosz szöveggel teleírt papírlapra, amely egy füzetből lóg ki és felkiált:

— Hát ez mi...?

Mervó: Csalétek!

EGYSZER NYÁRON hűs hajnalban a táborban azt mondja egy kitűnő szakaszparancsnokhelyettes:

— Elvtársak, a szakasz nagyon figyelmezetlen, úgy látszik, az ellenség keze betette a lábát!

MARXIZMUS ÓRÁN:

Ágoston elvtárs a „nyelv" fontos szerepét hangsúlyozza:

„...a nyelv az emberek érintkezésének egyik legfontosabb eszköze." Kis derültség, mire az előadó kissé magyarázkodva folytatja: „Gondolják csak el az elvtársak, mi lenne, ha nem lenne az embereknek nyelvük." Erre az egyik mohó hallgató félhangosan: „istenments!"

Egyetemünk oktatásából...

NA, KI AZ ELŐADÓ?

Új tanársegéd érkezik a tanszékre és elsőéves hallgató kopogtat az ajtón 1953. nov. 4-én.

— Kit keres? — kérdi a tanársegéd.

— Köpci adjunktus elvtárssal szeretnék beszélni — adja elő kérését.

— Ki-ivel?

— Köpci adjunktus elvtárssal!

— De kérem, ezen a tanszéken ilyen nevű ember nincs.

— Hát én nem tudom akkor, hogy hívják. Azt keresem, aki a kémiát adja elő az elsőéves gépészeknek.

ROKONLELKEK

Két páciens vizsgázott Szarvas prof.-nál Ált. kémiából és szó esett az elemekről. A vizsgázó megemlítette, hogy például van „billénium".

A prof. elképedve figyelt fel és a másik felelőhöz fordult, hogy van-e olyan.

A válasz határozott „igen" volt és hogy igazolja magát a páciens, az ott lévő periódusos rendszerhez lépve rámutatott a „B" vegyjelű elemre (... hiába, nagy szellemek találkoznak).

1954, FEBRUÁRBAN TÖRTÉNT

$pv = p_o\ v_o\ (1 + \gamma t)$

ebből ki kell fejezni a v_o-t.

$$v_o = \frac{pv}{1 + \gamma t}$$

— Hát ez így nem jó — mondja a tanársegéd.

— Igen, igen, látom én is, — válaszol az ifjú hölgy, — de hogy azt a p_o-t hová tegyem, igazán nem tudom.

Egy vizsgán elhangzott a professzor részéről az a merész kérdés, hogy mi a savmaradék?

— Az a piszkos maradék, amit akkor kapunk, ha a savat lepároljuk — jött a biztos felelet.

EZ A KOHÁSZ IS A „FEJÉN TALÁLTA..."

Prof.: Milyen halmazállapotokat ismer?

Hallg.: Szilárd, cseppfolyós... — Szilárd, cseppfolyós...

Prof.: No, és mást nem ismer?

Hallg.: De igen. — Szilárd, cseppfolyós és másállapot.

KONZULTÁCIÓN HANGZOTT EL E KÉRDÉS:

— Jó, rendben van, hát akkor mondja meg, hogy a víz fagyáspontja hány fok abszolut fokokban kifejezve?

Hosszas gondolkodás után kisüti, hogy a víz fagyáspontja 0 °C, hát akkor behelyettesítve a $T = 273 + t$ képletbe $T = 273 + 0 = 2730°$. (Bravó, újabb matematikai alaptétel. Történt 1954. február 20-án.)

MÉG A „NAGYOK" IS TÉVEDNEK:

(Több kohász hallg. egybehangzó elbeszélése alapján.)

1952 őszi tanulmányutunkon, amikor vonatunk az épülőfélben lévő Sztálin Vasműhöz közeledett, egyik kísérőnk (köztiszteletben álló szakember) lelkesülten kiáltott fel az egyik kimagasló építmény láttán: Nini, egy lepárló! (T. i. szénlepárló.)

Hát nem az volt, hanem horribile dictu, — automatikus betonkeverő torony!

AZ A FURCSA KONVERTER:

Fémkohászat vizsgán történt egy „kiváló" vaskohásszal.

Fekete Lacibácsi: No és hányszor is fordul percenként a konverter?

Páciens: Nyolcszor!

Lacibácsi: Hát ez az Ön baja! (u. v.)

(A konverter t. i. nem fordul, csak buktatható.)

VITA AZ ALAGÚTRÓL

Tanulmányúton az egyik kohászhallgató alagútkemencének nevezte a körkemencét.

A prof. e tudatlanságon felháborodva kérdezte: „Hát van önmagába visszatérő alagút?" — „Már hogyne volna!" — szólal meg a tömegből egy hang: — a „Vurstliban"!

TUDÁLÉKOS KOHÁSZ:

Az egyik diósgyőri gyárlátogatáson valaki szinte megbotránkozva kiáltott fel: — „Miként lehet, hogy a két nagyolvasztóhoz összesen csak három Cowper (léghevítő) tartozik?"

A prof. élénken tiltakozott: „Á, sokkal több, kérem!"

... Mire az egyik „jólképzett" kohász gondolkodás nélkül válaszolt: „Legalább 20."

(Laikusok kedvéért: minden olvasztóhoz 3 Cowper tartozik.)

Rosen Kavallier

Melódráma 3 képsikban és ferde axonometriában

Szereplők: Y-ka, a szemérmetes leányzó, Kont úr, Y-ka vőlegénye és Rosen Kavallier, a csábító, továbbá: Remetepont, síkok, metszetek, térgörbék és még sokan mások.
Rendező: Szaggatott von Alfonz.
Közreműködik: a szférák zenéje, vezényel Tangens Félix.
Történik: 1954-ben, a Cavalliére perspektívában.

Sujet (magyarul szűzsé):

ELSŐ KÉPSIK

Amikor a rajzlap szétmegy, gyönyörű Nilus-parti-tájat látunk, békaperspektívában. Melegen süt a nap, s a parton lusta para-bolák sütkéreznek. Kont úr és Y-ka közelednek az érintő mentén. A leány i-bolát szed és bájos dalocskát énekel a hyperbola szerkesztéséről, majd letelepednek egy szabályos négyoldalú gúla tövében.

Kont úr gyorsan és szaggatottan szerelmet vall Y-kának, aztán elbúcsúzik, mert harcba kell mennie az ellenkör ellen. Y-ka megesküszik, hogy hűséges lesz mindhalálig. Azután sorozóegyenesek jelennek meg a színen és besorozzák Kont urat. Y-ka sűrű könnyhullatások között búcsúzik szerelmétől. A zenekar a grenadír-marschot játssza.

MÁSODIK KÉPSIK

Csendes, Nilus-parti este. Egyiptomi sötétség és sáskajárás. A hold, mint ezüst ciklois, lassan előbújik a felhők mögül s megvilágítja a második térnegyedet. Y-ka egyedül sétál az aszimptóta mentén, a szerelemtől áthatva s szeméből hullanak az áthatási pontok. Hirtelen egy térnyílásból előbújik Rosen Kavallier, a gonosz csábító és csábítani kezd. Kiteríti a síkban piros hengerpalástját s rá akarja venni Y-kát, hogy üljön mellé. Y-ka azonban nem csábul. Ez lényeges pont. Ekkor Rosen Kavallier az egyik alfáról leszakít egy fókuszdiót, kettétöri, felét a lánynak adja, mire Y-ka egyszerre igen erős affinitást érez a csábító iránt, mert a fókuszdióban „szerelmi bájital" van. Rosen Kavallier úgy hozzásimul a leányhoz, mint a simulókör az ellipszishez s csókot illeszt az illesztési pontra. Y-ka visszaadja a csókot, majdnem annyiszor, ahányszor az ábrázoló geometriai tanszék szokta visszaadni a rajzokat. A százesztendős Remetepont ekkor jelenik meg s figyelmezteti Y-kát esküjére. Rosen Kavallier azonban egyenest vesz fel, átdöfi a Remete testét és megállapítja a láthatóságot. Azután Y-ka karcsú nyomvonalait beforgatja karjaiba. A szín elsötétül, rossz a láthatóság. Egészen rossz . . .

HARMADIK KÉPSIK

Szín: szürke.

Kont úr, aki időközben Képhatáralkotóra magyarosította nevét, visszatérve a győztes háborúból, a Nilus-parton nyompontokat keres. Csakhamar ráakad Rosen Kavallier nyomára s megindul az úton. Madártávlatból két forgástest tűnik fel. Rosen Kavallier és Y-ka. A végtelen felé tartanak. Kont úr utóléri őket s párbajra hívja ki Rosen Kavalliert. A párbajban átdöfi az ellenkörsíkját. Y-ka látva, hogy Rosen Kavallier áttranszformált a túlvilágra, egy síkkal elmetszi a torkát. Kont úr Y-ka halála miatt, elkeseredésében leveti magát a harmadik hatványról. Alkonyodik. Halvány infravörös derengés. A távolból a szférák zenéje.

— Tus — a szín elfeketedik.

Egyetemünk oktatásából...

MECHANIKAI ARANYKÖPÉSEK

Előadáson az igen fontos $pl^2/8$ képletre az előadó a következőképpen hívta fel a figyelmet: „Kérem, ezt a képletet még a legkényesebb helyzetben is tudni kell!"

A hallgatóság nagy derültségére az előadó komolyan megjegyzi: „Mit nevetnek kérem, én a borotválkozásra gondoltam!"

ZÁRTHELYIN TÖRTÉNT...

Négyzetkeresztmetszetű húzott rudat kellett méretezni. A hallgató már kiszámította, mekkora legyen a szükséges keresztmetszet területe, de tovább nem tud menni. Nem tudja ebből kiszámítani, mekkora legyen a négyzet oldalhossza? Az ellenőrző tanársegéd biztatására végre kinyögi: A területet elosztom hat... tal! Mivel a tanársegéd meglepetésében szólni sem tud, a hallgató meg is indokolja az eljárás helyességét: Azért osztom hattal, mert a kockának hat oldala van!

VIZSGÁN TÖRTÉNT:

Vizsgáztató: Mentőkérdést adok. Méretezzen egy körkeresztmetszetű rudat csavarásra!

Vizsgázó (rajzol egy kört, bekottázza a *d* átmérőt és diadalmasan felkiált): „Be van méretezve!"

VÁLTOZATOK EGY NYIRÓERŐÁBRÁRA ÉS EGY NYOMATÉKI ÁBRÁRA...

(zárthelyi szemelvény)

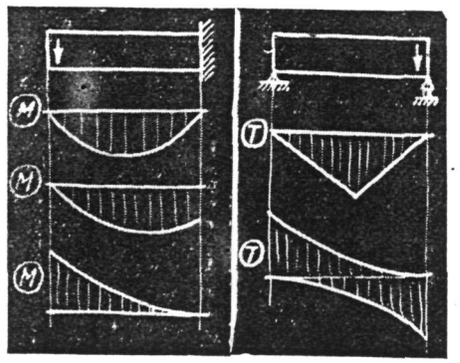

LOGIKA!?

Kollokviumon a vizsgázó kéttámaszú tartó támasztóerőinek kiszámításán izzad. A vizsgáztató megkérdezi: Ez sztatikailag határozott, vagy határozatlan szerkezet?

Erre a vizsgázó: Ez határozatlan!

Vizsgáztató: Miért?

Hallgató: Mert nem tudom meghatározni a támasztóerőket.

JELES VIZSGAPÉLDA SZILÁRDSÁGTANBÓL

(ezt rajzolta fel a hallgató)

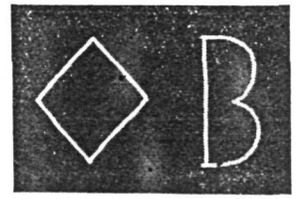

Kérdés: Melyik a keresztmetszet és melyik a nyírófeszültségeloszlás?

JELÖLÉSEK OH!

A hatásábrák előadásánál a gépészeknél az erőt *F*-el jelöltük, a kohászoknál pedig *P*-vel. Amikor a közös jegyzet megírására került a sor, hogy mindkét évfolyam meg legyen elégedve, az erőt *Q*-val jelöltük...

Az új jelölésekre való áttérés sok zavart okozott. A tanszék táblázatokat dolgozott ki, melyik évfolyamon mit mivel jelölünk. Például a közepes nyírófeszültség képlete a következőképpen festett:

III. é. gépészek. $\tau_k = \frac{V}{F}$

II. é. kohászok: $\tau_k = \frac{T}{F}$

II. é. gépészek: $\tau_k = \frac{T}{A}$

Csak az a vígasztaló az egészben, hogy még tudjuk, mi is az a közepes nyírófeszültség?!

(A HUZÓTÜSKE szerkesztősége egyébként úgy tudja, hogy a nemzetközi szabvány: ISA Bulletin 30 és a magyar szabvány: MNOSZ 4900 R szerint helyesen:

$\tau_k = \frac{F}{A}$).

VIII. sz. melléklet.

HÚZÓTÜSKE

1954. február

Moziba megy a fél tankör,
Tolakodnak nyersen.
Ilyen lehet a háború,
Vagy a szabad verseny!

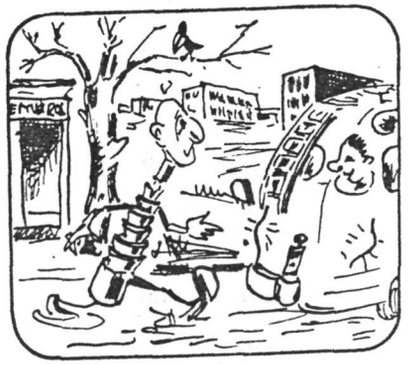

Erről bizony lemaradtam
S tanultam a káron:
Aki nem tud verekedni,
Inkább gyalog járjon.

Elégedett arcok,
Vidám az étterem.
Biztosan üzentek,
Hogy ma itt étkezem.

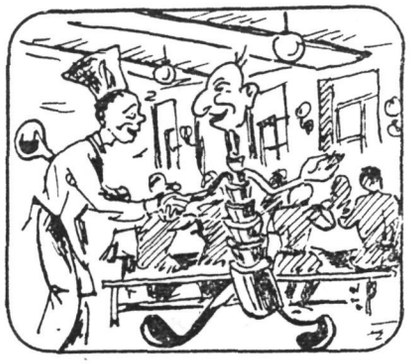

Jó ebédnek bő levétől
Szelídül a bősz nép.
„Ügyeljen, hogy mindig mások
Egyék meg a főztjét!"

EGYETEMÜNK ÉLETÉBŐL...

TERPLÁN a kavitációs jelenség magyarázatának bevezetéseként felírja a Bernoulli-egyenletet

$$h + \frac{p}{\gamma} + \frac{v^2}{2g} = \text{const.}$$

és részletesen fejtegeti, hogy adott h-nál mi történik a sebességi energia növekedésekor. Mielőtt a nyomáscsökkenés konzekvenciáját megvilágította volna, a szokásos pénz hasonlatára tért rá, kb. így:

„...mert, kérem szépen, a Bernoulli-tétel értelmében a folyadék állandó munkaképessége mellett *eme* összeadandók megváltozhatnak. Úgy van ezzel az áramló folyadék, mint az ember a havi fizetésével, amelyet ha megkapott, akkor állandó mennyiségnek tekinthető és ebből kell kifizetni az állandó havi kiadásokat, majd a változó mennyiségű, de minden hónapban törvényszerűen felbukkanó kiadásokat. S ha ezek, vagyis a h és $\frac{v^2}{2g}$ túlságosan nagyok, akkor nem marad pénzem a nyomásra (óriási derültség, mire javítani akar), akarom mondani nincs energiám a nyomásra..."

MATEMATIKA VIZSGÁN

— Hogyan integrálja az arctg x-et?

Hallgató (megkönnyebbülten): Mint a szorzatot.

Aczél (megkönnyebbülten): — No — igen — és így hogy lesz?

Hallgató: Külön integrálom az arcust és külön a tg x-et.

Aczél (megkönnyebbülten ki...).

MATEMATIKA ÓRA ELŐTT

Az 1950-es év első matematika órák egyike előtt a hallgatóság már benn várakozik az előadóban, Aczél tanszékvezető egyetemi docens a lépcsőházban igyekszik órára. (Hiányzik róla az ismertető fehér köpeny.) Egy elkésett hallgató ijedten rohan utána, s nem ismerve fel, kérdi: „Mondd kérlek, nem késtünk még el?"

Aczél dr.: Nem hiszem, mert nélkülem nemigen szokták kezdeni a matematika órát.

MATEMATIKA ÓRÁN

(**Aczél** dr. a Simpson-szabályról magyaráz):

„Kérem ez az u. n. Simpson-szabály, nem tévesztendő össze a Simplon alagúttal, habár egyesek számára éppoly sötét."

MATEMATIKÁN

Aczél dr. a jobbkézszabályt magyarázza, de sohogysem „stimmel" a dolog.

Tábla felé fordul — nem megy.

Visszafordul — nem megy.

Végre egy bátortalan hang: „Professzor elvtárs kérem, az a balkeze."

Dr. ing. stb., stb. SCHRODT:

...Ott van pl. a kis röfike. Az is pl. mit eszik? Kukoricát kérem, azt az egyszerű kukoricát, amely odakint a földeken a napsugár hatására nő. Menynyivel egyszerűbb lenne a röfikének napsugarat enni. Sokkal jobb hatásfokkal dolgozna.

LANCSA VIZSGÁZTAT:

H. (Jól beosztott munkaterv szerint elmondja az első két tételt, majd a harmadik tételt tárgyalja. Mostmár bő lére engedve, beszél, mivel ehhez konyít is valamit, mire Lancsa magához tér.)

L. (hirtelen fölrezzen): Elégséges!... Elégséges ??!

H. (fölbátorodva az utolsó kérdésének tárgyalásán): Jobbat szeretnék „professzor úr".

L.: stenitneki, Jungström — Jungström előmelegítő, Jungström...

FURCSA KÉRDÉS

Tanulóköri rajzórán megáll a Tata egy páciens előtt. Nézi-nézi a rajzot. Egyszercsak megkérdezi nagykomolyan:

— Kaptak már maguk görbevonalzót a tanulmányi osztálytól?

Páciens: Még nem, de...

Tata: Hát akkor, hogy az ördögbe tudott ilyen görbe vonalakat húzni?

GYAK.-KÉRDÉS ÁBRISBÓL

Prof.: Képzelje el, hogy ez az oldalfal az első, a padló a második, a hátsó fal a harmadik képsík. No már most, képzeljék el, hogy a harmadik képsíkot beforgatom a másodikba. Mi történik akkor?

Tag: Összedül kérem az egyetem.

EGYETEMÜNK OKTATÁSÁBÓL...

DE NEHÉZ A VILLAMOSGÉPEK GYAKORLATA!

A vill. gép laborban fínom figyelmeztető felírások láthatók:
A gépek nem lábtartók! — Használd a hamutartót! — Rend a tisztaság őre!
Néhányat még ajánlunk:

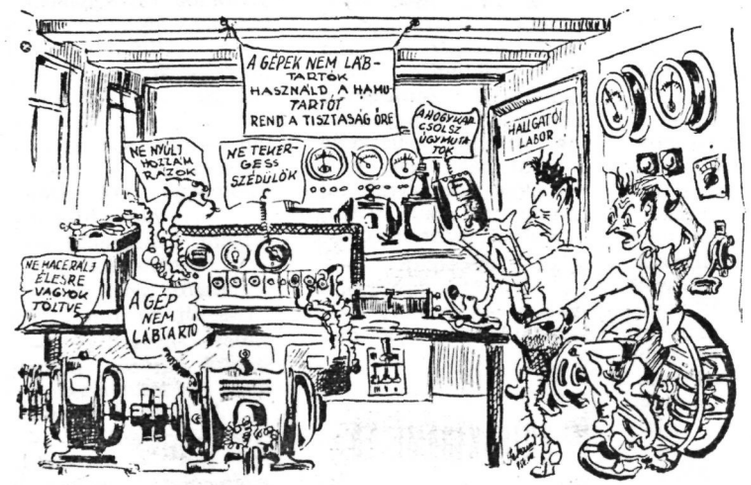

KÓR-SZERŰ AKKUMULÁTOR

Szarvas prof.-nál történt, hogy érdeklődött az akkumulátor szerkezeti felépítése iránt és felrajzoltatta a táblára. — A páciens a mellékelt rajzot követte el:

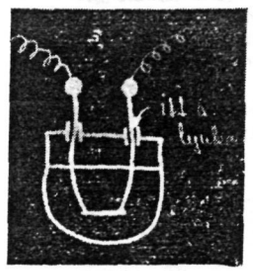

Prof.: „Hol megy be az áram?"

Tag: (révetegen mutatja): „A lyukon..."

Prof.: „A lyukon!?? És az a két lemez micsoda, miért így rajzolta? Összeér az?"

Tag (határozott mozdulattal a két véget vonallal köti össze).

A TECHNOLÓGIAI TERVEZÉSRŐL.
(Schey.)

„Egészen egyszerű műveletnél nem illik kézikönyvhöz folyamodni és onnan az 1.5-ös varázsszámot kikeresni."

EGY VILLAMOS SZAKEMBER MESÉLTE EL...

Az egyik alkalommal vasszerkezetből készült oszlopot állítottak fel a falu közelében lévő réten. Erre a rét korlátlan ura, a falu csordása felháborodva rohan a szerelőkhöz: **„...ne ássák ide azt az oszlopot, mert a bika úgyis kidűti!"**

„TERMINUS-TECHNICUS."
(Precíz meghatározás Gyártás techn.-ból):

A befogás a felfogás olyan része, ahol a megfogás merevsége kifogást nem tűr és olyan fogásokat előz meg, amely fogásvételek után, a kifogás történik, vagyis a befogás a kifogást megelőző művelet.

HONVÉDELEM VIZSGÁKON

Az egyik hallgató röviden ismerteti a lövegzárakat: „Van csavarzár, ékzár és tolózár (v. rigli)."

Koppányi F.-től megkérdezik: Mi a lövegügyeletes feladata?

Válasz: „Megfigyelni a lövedékpálya térbeli útját."

AZ IMAGINÁRIUS

Már megint nem jött ki az eredmény... Őrület... a gyökjel alatt negatív szám. Ez abszurdum. Nem bírom tovább. Lefekszem aludni, talán holnap reggel jobban megy.

Csöngetésre ébredtem fel. A holdfényben két ismeretlen állt.

— Y vagyok — szólt az egyik, — ez itt barátom X.

— De bocsánat, — hebegtem — két ismeretlenhez két egyenletre van szükségem...

— Másodfokú megfelel? — kérdezte.

— Óh, igen, köszön... Izé... mit óhajtanak?

— Pythagoras tétele alapján azonnal kövessen bennünket — szólt hivatalos hangon X.

— De kérem — szabadkoztam — hát így, papucsban... talán mégse...

Y azonban igen udvariasan vállamra terített egy tangensfüggvényt.

Megindultunk a sötét kerten át. Arra lettem figyelmes, hogy mértani haladványon lépegetünk. Rémülten vissza akartam fordulni, de X nyakon ragadott, és integrált vett elő. Nem mertem tovább ellenkezni. Az ismeretlenek bevonszoltak egy gyökjel alá. A gyökjel tövében fehérszakállas, mérgesarcú, púpos kis logaritmus ült és derivált. Mellette nagybajszú, szemüveges imaginárius ette a kefét. Szemben velük egy hatványkitevő valami bárgyú dallamot játszott egy kopott alfán és X-hez fordult:

— Ez volt a tettes? — kérdezte rámmutatva.

— Igen, — felelte.

— Üljön le — szólt.

— Na, üljön már le, — mordult rám X és lenyomott a pí-re. A pí felborult és én hanyattestem. Valamennyien pimaszul röhögtek.

— Nem ülök le! — dobbantottam lábammal, s vártam, hogy most mindjárt megintegrálnak. Y azonban megjegyezte, hogy nem célszerű leültetni engem, mert összetörik a pí. Egyik lába úgyis ragasztva van. Az imaginárius hozzám fordult.

— Remélem, tudja miért van itt?

— Ne-em — dadogtam s ijedt tekintettel néztem körül. A kis logaritmus rondán röhögött rémületemen. Az imaginárius feltolta szemüvegét és folytatta:

— Nos, hát akkor megmondom: ön tegnap este nem zárta be a zárójelet!

— Valóban — ötlött eszembe — rohanok és bezárom...

— Már késő, — vigyorgott a ronda kis logaritmus a púpja mögül — az éjtszaka a macska ellopta belőle az x^2-et, hi-hi-hi...

Megtántorodtam.

— Egyébként úgy döntöttünk, — folytatta hivatalos hangon az imaginárius — hogy önt a matematika $\frac{3x^2+2x+1}{2x^2-4x+9}$ paragrafusa alapján, az első tag köbe, plusz az első tag négyzete, szorozva a második tag háromszorosával, plusz a második tag négyzete szorozva az első tag háromszorosával, plusz a második tag köbének értelmében köbreemeljük.

— De hiszen az borzalmas lesz! — kiáltottam rémülten. A kis logaritmus vihogott:

— Hi-hi-hi, tagonként köbreemeljük, de jó lesz!

Elöntött a méreg. Tovább nem bírtam tartóztatni magamat. Megragadtam a logaritmus szakállát, s rángatni kezdtem. A logaritmus üvöltött, de a többiek lefogtak. X dx-et ragadott és integrálni kezdett. Előrántottam a másodfokú egyenletemet és teljes erővel megoldottam.

Erélyes mozdulattal félrelöktem a hatványkitevőt, s ki akartam emelni magam a gyökjel alól. Nem sikerült. Erőtlenül hullottam vissza. Éreztem, hogy megragadnak, cipelnek, s ráhelyeznek egy hatványalapra. S ekkor a hatványkitevő elkezdett szép lassan tagonként köbreemelni. Felordítottam a fájdalomtól...

Arra ébredtem, hogy valaki ordít. Mikor jobban megfigyeltem, rájöttem, hogy én vagyok. Revidiáltam magam, s konstatáltam, hogy egyetlen tagom sincs köbre emelve. De nem mertem elaludni. Az óra éjfélt ütött. Felkeltem, meggyujtottam a villanyt. Táskámban kotorásztam. Aztán lecsavartam a töltőtoll kupakját és bezártam a zárójelet.

EGYETEMÜNK ÉLETÉBŐL

VILLAMOSGÉPEK ÓRÁN

...és most nézzük meg kérém a porcellán tulajdonságait. Nem korrodál, jó elektromos szigetelő. Mechanikai tulajdonságai is kitűnőek. Tányéralakban pl. a menzai kosztot is elbírja.

KARNEVÁLL (Kaját Rontó Nemzeti Vállalat)

Az egyik éhes hallgató egy ebéd alkalmával megdöbenve látta, hogy a felszolgáló pincér kabátujja beleér az ételbe. Mikor figyelmeztette a pincért, az a következő „megnyugtató" választ adta:

— Nem baj, ma úgyis az ócska kabátot vettem fel.

EGYETEMÜNK OKTATÁSÁBÓL...

AZ EGYIK HÁZIFELADATON A KÖVETKEZŐ CIMFELIRAT ÉKESKEDETT:

„Karcolatok a szerk. any. techn. II. félévében előforduló gépekről, géprészekről és egyebekről."

A MECH. TECHN. I. TANSZ. ÉLETÉBŐL:

Az egyik leányiskola tanulói voltak látogatóban a Mech. Techn. I. tanszéken. *Bezák* Gáspár tanársegéd vezette őket körül, aki híres volt nagyképű modoráról.

„Megfelelő színvonalú" magyarázat közben érkeztek az egyik tokos kemencéhez s itt a vezető a következő szavakkal állott meg: „Kéremszépen, ebben a kemencében nagyfontosságú tudományos kísérletek folynak, itt dolgozzuk ki a korszerű hőkezelés alapjait, de talán nézzük meg, hogyan izzik a munkadarab." Ezzel kinyitotta a kemence ajtaját, a lányok belenéztek és látták, hogy ott egy sültcsirke földi maradványai melegednek kellemes illatfelhőbe burkolódzva. Persze kitört a nevetés, a tanársegéd nyakig elvörösödve megjegyezte: „Igen, erre is lehet használni."

HOGYAN TÖRTÉNIK A CEMENTÁLÁS (avagy egy II. B hallgató vizsgája):

„Szilárd közegben a cementálás úgy történik, hogy a vasat körülrakják szénnel és begyujtják, így a szén beleég az anyag felületébe."

VIZSGÁN TÖRTÉNT:

Z. Dénes II. bányászhallgató szörnyű vad dolgokat mesélt össze. Már többször el akarta küldeni a tanársegéd, de addig könyörgött, hogy újra visszaültette a ringbe.

Mentőkérdésként a következőt adta neki: Miből van a vasúti sin?

Felcsillanó szemmel feleli: 5% C, 14 Cr, 20% Ni és 1% W tartalmú ötvözetlen szén-acélból.

HÚSVÉT HÉTFŐJÉN zárthelyit íratott a Mech. techn. I. tanszék. A hallgatók egyrésze nagyon locsolós hangulatban volt, s a feladat megoldása sehogysem ment.

A tanársegéd segíteni akart egy kissé. Keményfémekről lévén szó, az egyik hallgató nem tudta, hogy milyen ötvözők vannak benne, erre megkérdezte a tanársegéd:

— Milyen ötvözők vannak a gyorsacélban?

Az illető nagy álmosan ránéz és így felel: Acél biztos van benne.

MŰSZAKI RÉMMESE

Hengerművekben óriási lendkerekek vannak, s ezek üzemközben hatalmas energiával rendelkeznek. Pl. a diósgyőri hengerműben levő lendkerék mikor egyszer elszabadult, egy egész utcát rombadöntött, míg megállt.

(*Dénes* adj. nyomán.)

EGY KIS KÉMIA

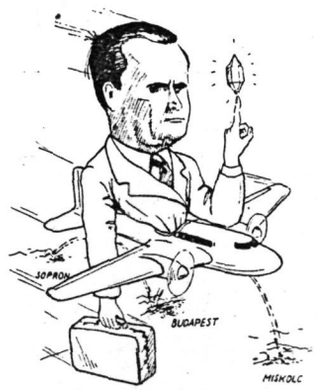

Prof.: Nos, lássuk csak kérem, mi is az első kérdése?

Tag: A víz, kérem.

Prof.: Kezdje el, kérem.

Tag: (nyel egyet): A víz... a víz... szóval a víz az ...íztelen, ...színtelen, ...szagtalan ... átlátszó folyadék. Néha jég alakjában fordul elő. Ilyenkor jellemző rá, hogy hideg. Nagy magasságokban mint hópihe lép fel. Ez is hideg, de jó hőszigetelő. Ha nagyon meleg van, kb. 100 C° körül gőzzé alakul. Jó tulajdonsága az, hogy ha nem engedjük ki a fazékból, ott nagy nyomás keletkezik és ilyenkor a víz még 120 C°-ot is elérhet. Ez azért jelentős, mert még nagy hegyek tetején is meg tudjuk főzni a babot az u. n. Papin-féle fazékban. Ez azután...

Prof.: Elég kérem, térjünk a tárgyra. Beszéljen a vízről, mint kémiai anyagról.

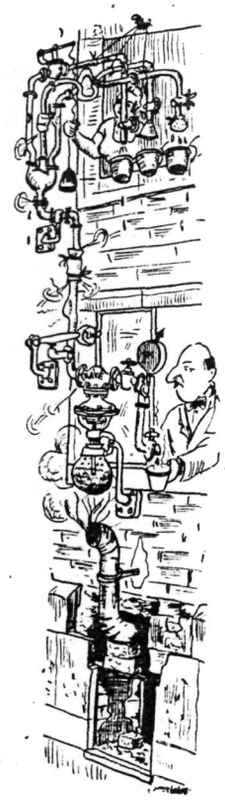

Tag: Igen kéremszépen, éppen erre akartam rátérni. A víz... hm... A víz... szóval ízé, a víz úgy keletkezik, hogy Zn-re kénsavat öntünk. Ilyenkor a kémiai reakció folytán Zn-szulfát és ... H keletkezik. Most már csak O kell hozzá és kész a víz.

Prof.: ...de hogy jön be az O?

Tag: ... hát ... mondjuk ... a ... ízé ... nem tudom prof. elvtárs kérem.

Prof.: Hát mondja meg akkor, hogy mi a víz képlete. Hátha akkor rájön.

Tag: H_2O.

Prof.: No látja. Tehát két rész H és egy rész O kell hozzá... (legyint). Különben hagyjuk ezt, látom, úgysem tudja... Mondja csak kérem, ismeri a nehézvizet? Hallott már róla?

Tag: Ho-hogyne prof. elvtárs kérem. Az olyan víz, amiben vízen kívül más is van.

Prof.: No, ez az. Mi az a más?

Tag: Pl. ólom.

Felvételünk az E/3 diákotthon egyik súlyponti ablakáról készült. Mellérajzoltuk javaslatunkat az „energiatakarékossági mozgalom" szellemében.

Szöveg helyett Bálintiáda képekben

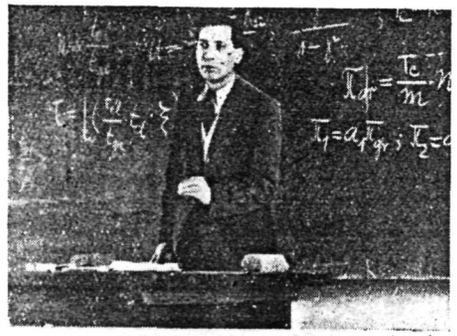

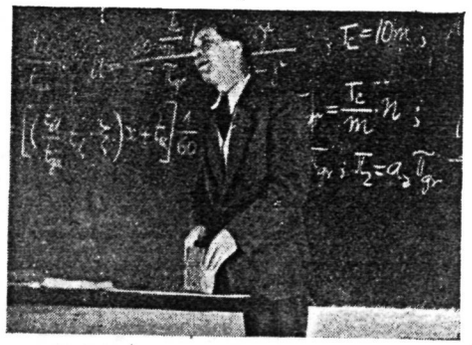

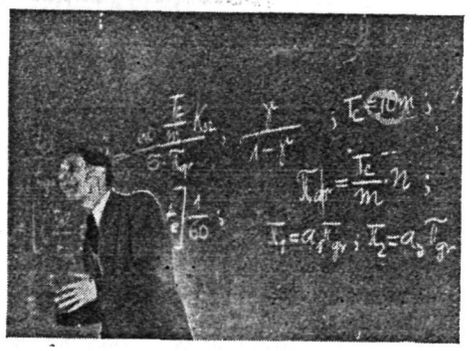

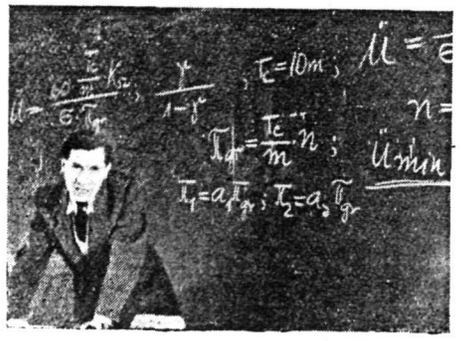

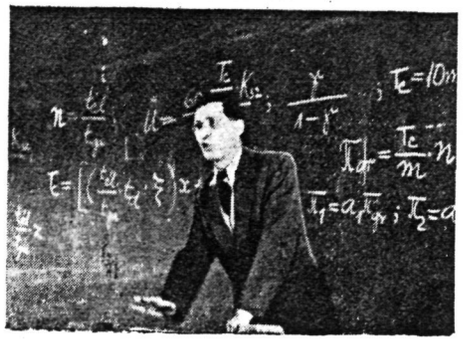

Egyetemünk oktatásából...

SCHEY A MÉRNÖKI INTÉZKEDÉSEKRŐL:

„Segíteni nem lehet az íróasztal mellől 15 levéllel."

MÁSKOR:

„Az ember rendszerint úgy hallgatja le egyetemi éveit, hogy a szabadidejét minél jobban kihasználja."

TANÁCS.

„Ha kimennek az üzemekbe, tisztelettudóan köszönjenek az öregeknek, de ne higyjenek el mindent nekik."

MEGSZIVLELENDŐ

„Van egy orvosi etika, hogy az orvos a betegben embert lásson, ugyanígy van egy mérnöki etika is, hogy az anyagban ne csak holt anyagot lássunk."

MOZDULAT TANULMÁNY. (Bálint.)

„A m. t. foglalkozik a markolásviszonyokkal, a markolások legjobb módszerével." — Hangos derültség. — A prof. pár perc tűnődés után: „Már tudom mire gondolnak, engem meg kihagytak a játékból".

FŐ A NYUGALOM!

Az el nem kerülhető végzet bekövetkezett... A kohász megjelent „Kohászati elemzések" vizsgán. Húz két kérdést. Gondolkozik rajta félóráig s mikor felelni hívják, idegességére hivatkozva kijelenti, hogy „összezavarta".

A prof. megnyugtatja: „Menjen ki... Szívjon el egy cigarettát... jöjjön vissza és húzhat másik kérdést."

A jelölt második esetben sem szerencsésebb: ugyanúgy „összezavarja". A prof. most így nyugtatja meg: „Menjen ki, szívjon el újra egy cigarettát és jöjjön vissza — egy hét múlva!"

PÁLYÁZAT!

A Mechanika tanszéke pályázatot hirdet HENGERkeresztmetszetű prizmatikus hasáb keresztmetszeti tényezőjének meghatározására. Pályázatokat „körített négyszög" jeligére kérjük Silling adjunktushoz eljuttatni.

SZTOPKÓ A „NAGY VARÁZSLÓ" DISZ-GYŰLÉSEN:

„Én kérem következetes ember vagyok. — Kiguberálom a DISZ ígéretét."

OROSZ ÓRÁN szorgalmasabb tanulásra ösztökéli a népet a következő módon: „Aki nálam dugó, az fekszik. Koma, nyem koma, le a cseresznyefáról!"

A 7:1-ES MAGYAR-ANGOL MÉRKŐZÉS ELŐTT

Egyik lelkesen sportszurkoló hallgató a mérkőzés megkezdése előtt 20'-el felsóhajt:

„Hát most már csak lökhajtásos géppel juthatnánk fel a meccsre."

Szegény az utolsó pillanatig reménykedett.

„ÚJTIPUSÚ SZÖGTÁVCSŐ."

Gergely J.: Fhgy. elvt. jelentem, ezzel a szögtávcsővel nem lehet mérni, mert nincs rajta korong.

Vizsgáztató: Tessék, vegye elő és tegye rá!

(Gergely keresi, nem találja, végül megszólal):

„...fhgy elvtárs jelentem, ez olyan típus, amelyiken nincs korong!"

MINDEGY ANNAK, AKI TUDJA...!

Egyik közismert h... előadónk vizsgára készítette elő szakaszát és röviden „ecsetelte" a várható „borzalmakat", majd végül kihangsúlyozta: „...én nem vagyok sovinizmus, de amit mondok, az rizikó!"

LÁNYI ADJUNKTUS A VILLANYOSZLOPOK ÉPITÉSÉRŐL:

— Mire kell ügyelni oszlopok építésénél?

— Oszlopok kinyomdokolását és beállítását megfelelően kell ütemezni, mert máskülönben megbosszúlja magát. Igy például (gyengébbeknek), ha ma kinyomdokolom, még aznap tanácsos beállítani, mivel a gazda másnapra a cöveket eltüzeli, vagy a másik földjébe szúrja.

Egyetemünk oktatásából...

FIZIKAVIZSGA II. ÉVEN

Nagy Elemér: Levizsgáztatom egy feltétellel, ha megfelel a következő kérdésemre: Van egy macskám. Ennek megsímogatom a farkát, milyen erővel fogja vonzani a földet?

H.: Hallgat.

Professzor: Hát kéremszépen a macska farkának lesz E_1 töltése, a földnek van E_2 töltése. A vonzerő $\frac{E_1 E_2}{r^2}$

Hallgató (ámul).

Professzor (tovább): Meg tudná mondani, hogy határozzuk meg az r-et?

Hallgató: Az r egyenlő a macska farka és a föld közötti távolsággal.

Professzor: Nem. Az r-et úgy kapom, hogy megállapítom a macska farka dipolmomentumainak zérus helyét és ennek a pontnak távolsága a földtől adja az r-et.

URAY, A SZENVEDÉLYES HORGÁSZ

Előadás közben látja, hogy a hallgatóság zöme krónikus álomkórban szenved, egy „frissítőt" kénytelen bedobni a köztudatba.

Ezt megelőzően balkezével az asztal déli sarkára támaszkodik, jobbkezét pedig úgy fekteti a nyakkendőjére, hogy tenyere a mágneses erővonalak irányával szembenéz s amikor így a nyakkendőjét a hüvelykujja irányában mozgatja, — az indukált elektromotoros erő iránya megegyezik a többi ujjainak irányával. Ezután elkezdi:

„Nézzünk csak egy szép halacskát ott hátul..."

Sölétrekapcsolás

ZÁRTHELYI-ÉRTÉKELÉS

Nagy Elemér prof. a zárthelyivel foglalkozva, azt mondja:

— Az egyik hallgató egy 12 V-os teleppel számolva a számolás végén 220 V-ot hozott ki. Hogy nem bicsaklik ki a ceruza a kezéből, amikor ilyet ír.

AZ EGYIK I. ÉVES TANKÖR FIZIKA GYAKORLATÁN TÖRTÉNT

Az adott példát Poisson egyik törvényével kellett megoldani. A táblánál izzadó tag fel is írta nagynehezen:

$$P\ v =$$

— Ez így még nem jó — mondta *Dőri* tanársegéd — mi kell még ehhez a képlethez, hogy használni lehessen?

Valaki súgja: (kappa).

— Hát még egy kapa — vágja rá kapásból a felelő.

MEGTÖRTÉNT EGY MÁSFÉLÉVES EGYETEMI ELŐÉLETŰ HALLGATÓNŐVEL

Megkérdezték tőle: hogyan lehet az, hogy a villamos egy, a trollybusz pedig két vezetékkel megy?

Mire ő így válaszolt:

— Én úgy gondolom, hogy a villamos mindig ugyanott megy, már úgy értem, hogy sinen, a trollybusz pedig mindenütt megy, persze, ahová a vezeték megy.

HUZÓTÜSKE

1954. március

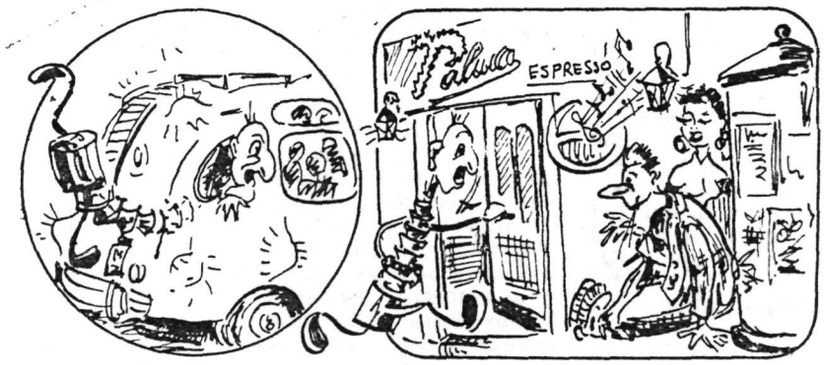

No, most behúzódtam!
Aki bátor, nem fél:
Ha hátulról próbál,
Bizonyára célt ér!

Hű, de szemét népség!
Épületes látvány,
Mikor egy hallgató
Igy hever a járdán!

Részeg diák ül a pultnál.
Rákiáltok bátran:
„Hordd az irhád, mert mi ketten
Nem férünk egy bárban!"

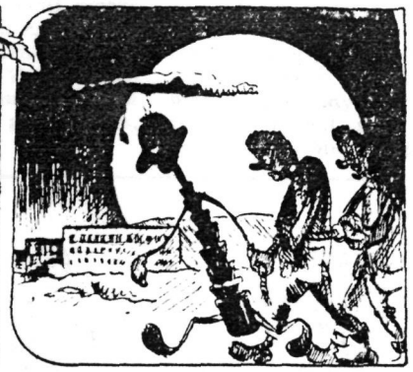

Nem fogjátok ti ezután
Állam pénzét lopni!
Aki csúnyán viselkedik,
Kurtára kell fogni!

KACAGÓ SZEM

a férfiak emancipációjáról

...Talán kevesen gondoltak arra a kedves olvasók közül, hogy a nők emancipálása után miért is feledkeztek meg a férfiak egyenjogúsításáról. Mert, hogy ilyen problémák is vannak, azt egyetemi életünk is bizonyítja. Pl. az egyetemi buszra felszállni addig, amíg a nők fel nem tornászták magukat, kész vakmerőség. A legritkább esetben látni, hogy egy-egy nőismerősünk ránk köszönne. Ha ilyesmi mégis előfordul, annak legtöbbször az az oka, hogy férjül kell menni hozzá.

Volt egy érdekes esetem a menzán. Egyik kollégánmal üldögéltem kettesben az ebéd végefelé, amikor csinos női dolgozó ült le pont mellém, harmadiknak. Éppen valami ragadós gyümölcsféleség volt utóételnek. Próbáltuk megkínálni, de nem kért. Kissé rosszul éreztem magam, mert hiszen rajtunk kívül senkisem volt a közelben, s ő olyan elhagyatottan ült ott mellettünk. Valami ostobasággal, amely a ragadós gyümölcsről és a hőbeszédű férjekről szólt, megkíséreltem a csendet áthidalni. Erre az illető kijelentette, neki nincs férje és „nem szokott ismeretlen férfiakkal beszélgetni".

Persze a férfiak is bizonyos új jogokhoz jutottak az emancipáláskor, amelyek a férfinem látókörét, perspektíváját és leleményességét fejlesztik. Mert ki tagadná közöttünk, hogy a mosogatás, a pelenkamosás, bevásárlás, gombvarrás, stb. új munkaterületeket.

A baj főleg az, hogy soha nem tudják a férfiak, milyen területekről szorítják ki a nők.

A III. sz. diákotthon (jelenleg Főépület) egyik „tipikusan férfiaknak" szánt helyiségében a következő feliratok jelentek meg nem is olyan régen.

„Figyelem!" „Legyünk tekintettel a nődolgozókra!" „Csak a fülkéket használjuk!" Az egyetlen használható fülke ajtajára pedig az, hogy „A zár nem jó!" „Vigyázz!" „Lehet, hogy van bent valaki!"

A férfiak megdöbbenve olvasták az újabb térhódítást jelentő feliratokat. Egyikük ki is fejezte véleményét azzal, hogy a fenti hirdetményekhez odaírta: „Csak egy fülke használható, álljunk sorban?" A „lehet", hogy van bent valakit pedig átjavította „mindig" van bent valakire. Sőt egy utasítás is a feliratra került: „Ha bent vagy, énekelj!"

Mondanom sem kell, hogy a téli forgalomban igen kínos helyzetek adódtak.

Egyszóval amondó vagyok, hogy itt az ideje férfi emancipációról is beszélni, mert ha így fejlődik a helyzet, a végén nekünk kell majd férjül menni, kezünket, avagy kosarat adni. Megérjük azt is, hogy a nők a naivságot, a bájt, pirulékonyságot fogják méltányolni majd egy-egy férjnek való kiválasztás közben s hogy az örömanya azon a címen fogja leánya férjülését megakadályozni, hogyhát a férjecske nem eléggé házias, vagy nem eléggé szende.

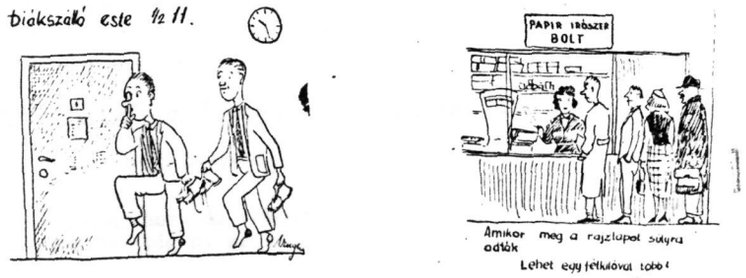

Szájas idomszer

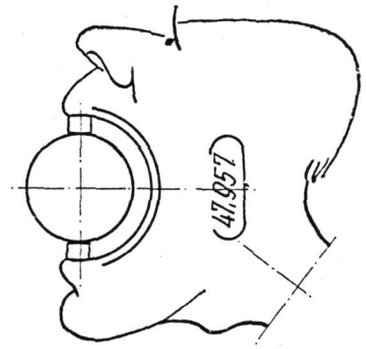

A szájas idomszert általában 50 mm névleges méretig készítik. Vannak azonban u. n. nagyszájú idomszerek. Ezzel való ellenőrzést viszont kerülni kell, mert a darab selejtes lesz. Ezek az idomszerek általában mást mutatnak, mint amit mérnek. A megkülönböztetés céljából szokás az idomszer szájait pirosra festeni (selejtoldal). Használnak még lila és vörös színeket is.

A mérőszáj jóságáról használat előtt győződjünk meg. Etalonként ugyancsak mérőszáját alkalmazunk. Célszerű ezt a használat előtti ellenőrzést elvégezni, mert a pirosra festett mérőszájak általában igen jók szoktak lenni.

Csavaranya

Lehet nyers vagy fényes. Általában az utóbbit jobban kedvelik.

Orsó nélkül nem nyer alkalmazást. Orsóval azonban a kötést biztosítja. Az így alkalmazott kötés maradandó, szükség esetén azonban megoldható.

A csavaranya az orsóra nehezen kap rá, ha viszont egyszer már rákapott, akkor a következő alkalommal már könnyen felcsavarható. E célból az orsót szokás olajjal, vagy zsírral kenni. Csak azonos méretű orsót és anyát csavarjunk össze, mert különben az anya menete befeszül, ill. az orsó lötyög az anyában.

Vannak még u. n. koronás anyák. Ezeket külön biztosítják az orsón és így a kötés nehezebben oldható fel.

Rudi meg a kocsi

Rudi barátunknak gyártástechnológia vizsgán a nagyméretű forgattyúk megmunkálásáról kell beszélni. Sehogysem jön rá, hogy azt gyűrűs esztergán kell munkálni.

A prof. segíteni akar neki és ezért megkérdi: — Na, hát nem tudja? Idefigyeljen! Ha maga házasodni akar, mit vesz legelőször?

Rudi továbbra is mély hallgatásba burkolózik.

A prof. folytatja: Ejnye, ejnye, azt sem tudja, — hát gyűrűt vesz.

Rudi erre lemondóan legyint: Ja — én azt hittem, hogy babakocsit.

A „Tata" a lényegre tapint...

TATA: Tudja kérem, hogy Maga miben különbözik a lajhártól?

TAG: Nem.

TATA: Abban kérem, hogy az órákig képes a fán lógni félkézzel, maga pedig már háromnegyed éve lóg itt az egyetemen két kézzel.

A MI SZAKSZERVÜNK HUMORÁBÓL...

...Aki már utazott egyetemünk autobusz különjáratain (magyarul a megengedettnél nagyobb személyi igénybevétellel terhelt közúti forgalomban használatos gépjárművön), az tudja, hogy ezen utazások alatt érdekesebbnél-érdekesebb beszélgetések szoktak lefolyni.

Egyszer valaki arról beszélt, hogy a fizetéseket progresszíve kellene megállapítani, mégpedig úgy, hogy aki többet költ, többet kapjon. Ezáltal a gazdasági vérkeringés is gyorsulna. A spórolós emberek ezzel szemben úgyis csak ülnek a pénzükön, sem takarékba nem teszik, sem azt nem tudják, hová költsék.

Valaki más azt is felvetette, hogy a nyereményeket nem kellene sorsolni, hanem minden húzásnál megkapnák az egyes vállalatok a rájuk eső részt és az üzemen belül azután a dolgozók döntenék el, melyik osztály, hivatal, vagy tanszék (egyetemünkön ez igen fontos felsorolási sorrend) kapja az épp esedékes összeget.

Magam is töprengtem ezen a megoldáson és rájöttem: nem kivitelezhető.

Vegyük mindjárt a **kémikusokat.** Ők nem kapják meg a pénzt, hiszen már tavaly is nyertek. Sőt éppen olyan ember nyert, aki a fizetéséből eddig is vígan kijött. Kerékpárt, rádiót és fényképezőgépet vett még a sorsolás előtt. A többiek is a tavalyi ismerkedési est óta takarékosan kezdenek élni. Megfigyeltem például az egyik tagot, újabban csikket szív.

Ami a **matematikusokat** illeti, éppen mostanában integráltak maguknak egy szőlőterületet és állandóan azt számolják, hány m^3 földet kell megmozgatniuk fejenként, hogy az osztozkodásnál differenciák ne keletkezzenek. Persze, hogy vajjon szőlő is lesz-e a tőkéken, arra még nincs exakt, csak approximációs elképzelésük. Addig is az integrál- és valószínűségszámítást gyakorolták még este az ágyban is.

Látom, többen a **Geodéziai** (magyarul Földméréstani) tanszékre gondolnak a pénzt illetően. Kérem, nyugodtan mondhatom, ennek semmi értelme sem lenne. Egyrészt félő volna, hogy elvesztenék, mint azt a professzori ülőpárnát, amit két hétig kerestek és mégsem lett meg. Másrészt képesek lennének a pénzt leltári tárgyként kezelni. Bezárnák a műszerszobába s a kulcsot elküldenék Pista bácsihoz megőrzés végett.

A **Gazdasági Hivatal** (bocsánat — Terv- és Pénzügyi Osztály) dolgozói bizonyára sértve érzik magukat, hogy eddig szóba sem kerültek. Nem véletlen ez, hiszen ráiuk gondolnánk legkevesebben. Nekik úgyis iszonyuk van már a pénztől, mint a szakácsoknak a főztjüktől. A különbség nem sok a kettő között. A G. H. éppúgy súlyra és párosával veszi az autókat, mint a konyha a csirkéket.

A **Személyzeti Osztály,** az meg egy furcsa hivatal. A szakszervezeti ismerkedési est után a nagy főnök azt vetette szememre, hogy vele nem foglalkoztam elég kiadósan. Pedig érdemes ezt megtenni, mert nála a pénzgyüjtésnek egész ügyes módja alakult ki. Az ötlet ábrázológeometria tanulás közben született. A „Tanítvány", mint ahogy az már lenni szokott a diákoknál, valami ostobaságot mondott az instruktorának. A „Mester" nem hagyta szó nélkül a dolgot és pajzán mosollyal így szólt: „Van egy tippem! Vegyél magadnak perselyt s valahányszor meggondolatlanul mondasz valamit, tegyél be egy forintot. Majd meglátod évvégére milyen sok pénzed lesz!"

Hogy a **Mechanika tanszéke** kapjon, arról megint nem lehet szó, mert ott dolgozik Farkas József, a kultúrbizottság titkára, aki a rossz nyelvek szerint zeneiskolát akar csinálni az Egyetemből. Még szerencse, hogy alig kap pénzt. Jóska barátom nagyon rendes gyerek, szereti a zenét a végkimerülésig. Zenei levelei, amelyek „A Mi Egyetemünk"-ben megjelennek, élményt és igen nagy értéket jelentenek számunkra. Csak az a félő, hogy beszerez vagy 5—6 zongorát akkor, amikor egyetlen „komoly" zongoránkat is minden helyiségből száműzik.

*

...A kedves olvasóközönség valószínűleg hallott már arról, hogy a mi Egyetemünkön 25 tagú zenekar alakult és működik. Egynéhányan már hallottuk is őket játszani, de a közönség nagyrésze igen keveset tud erről az együttesről. Ez a zenekar többnyire egyetemi hallgatókból, a kiváló vasutas zenekar kisegítő vendégeiből és egyetemi dolgozókból tevődik össze.

Rövid működése alatt is már szép sikereket ért el. E sikerek főrészese Profánt István, a vasutas zenekar kiváló karmestere, akit angyali nyugalmából senki és semmi, még az egyetemi zenekar sem tudja kizökkenteni.

Akkor is nyugodt, ha csak két ember jelenik meg a próba kezdetére, bár ilyenkor reménykedve figyeli az ajtót, nem jelenik-e meg egy-egy újabb zenekari tag. S valóban, az öt órára hirdetett próbára ¾ hatkor hat működvelő zenész „összegyülik". Ez a hat tag buzgón hangolgat, hogy mire ½ 7 felé a „klarinétos" is befut, próbára készen találja őket.

A tagokat Fóris Vera szokta toborozni nagy buzgalommal, nehogy egyedül maradjon a karmesterrel. Vannak olyan tagok is, akiknek az idegei nincsenek rendben, ilyen pl. Vissi Géza, aki únja a régi számokat és mindig új darabot akar tanulni. Tevan Gyurkáról meg azt beszélik, hogy hiába MHK-zott le a gránátvetésből, a fuvolajáték mégis kimeríti a karizmait. A hangversenymesterről, Hegyi Lórántról is sokat beszéltek mostanában a zenebarátok. Azt mondják, annyira szurkolt a szakértő közönségtől, hogy inkább letapostatta a kezét egy footballmeccsen, nehogy hegedülni kelljen.

Van egy igen jó hír is. A zenekarba három újabb szakszervezeti tag, közöttük az egyetem párttitkára is felvételét kérte. Egyikük, éspedig Hosszú Miklós, már most játszani fog. A másik két jelentkezőre úgy hírlik, még néhány napot várni kell, amíg otthonról írásbeli engedélyt kapnak.

HÚZÓTÜSKE

1954. április

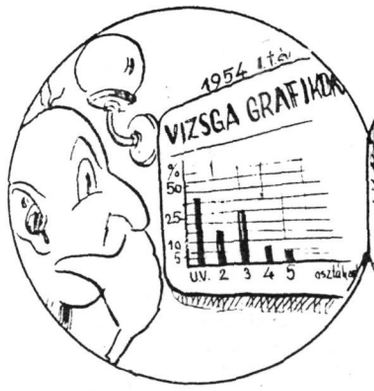

Ámulásra, fejtörésre
Bőven akad ok,
Rejtély nekem, mint születtek
Ilyen átlagok?

Minden mindennel összefügg.
Ez nem vitás.
Majd kiderül, e hibákban
Ki a főhibás?

Oh, itt nagy az egyetértés
És közös a cél is.
S hozzá ehhez kevés ész kell
És csekély Matézis.

Itt tanultok? Ördögadta!
Én sem vagyok fából.
Nem napozás, naplopás ez
Éppen a javából!

EGYETEMÜNK OKTATÁSÁBÓL...

★

MATEMATIKA ALSÓ ÉVEN

Szabó Miklós, az erélyeskezű adjunktus a síkok normálisát magyarázza, hogy bevezesse a hallgatókat a vektorok labirintusába. Általános a morgás, többen közbeszólnak, hogy nem értik. Szabó M. erre világosan megmagyarázza:

„Képzeljék el kérem, hogy ez a katedra egy sík és én vagyok a normális...

Hallgatók hihetetlenül csóválják a fejüket, egy hang a tömegből:

„Az nem létezik."

AKIN MÁR A KALAP SEM SEGITETT

A hallgató matematikából vizsgázik. Sehogysem tudja megállapítani az integrálási határokat.

Forgási paraboloidról lévén szó, a professzor behozza a kalapját és a kalap segítségével próbálja megmagyarázni a kérdés megoldását.

A hallgató nem tud, megbukik és a professzor a következőket jegyzi be a jegyzőkönyvbe: **Magyaráztam neki kézzel, — lábbal, — kalappal, hiába!**

PETRICH PROFESSZOR MONDTA:

„Maga az elmélethez nem ért, a gyakorlathoz „nincs keze"... (Szokott fürkésző tekintet): Miért nem ment kertésznek?"

RAJZBEADÁS MÁJUSBAN

Ábrázolóból ellipszis feladatot kellett a hallgatóságnak készítenie. Egyik leány beadható aláírást kér.

Hallgatóleány: Tanársegéd elvtárs! Kérnék egy beadható aláírást.

Tanársegéd (végignéz a rajzon, majd megjegyzi): Elvtársnő! Krumplibeadás ideje ősszel van.

KIHÜLT?...

Egyik hallgató gyakorlaton a táblánál felel. Ábrázoló feladatot old meg, a rendezőket következetesen szaggatott vonallal húzza meg.

Tanársegéd (a felelő taghoz): Mi az, magának idegzsábája van?

„SZINESFÉMEK" VIZSGÁN TÖRTÉNT AZ ESET

Egy — a kémia berkeiben alig járatos — kohász technológustól kérdi a prof., hogy „mi van a pörkölési gázokban?"

Bátran hangzik a válasz: SO , Oxigén és Hidrogén.

Prof.: Hidrogén hogy kerül oda?

Páciens: A levegőből!

Prof.: A levegőből??! Mi a levegő összetétele?

Páciens: 75% hidrogén, 25% oxigén.

Prof. (gyanakodva): Mondja csak, miben különbözik a víz a levegőtől?

Páciens (bátran): Lényegében nem sokban: a levegőben atomos állapotban van a Hidrogén, a vízben molekulásan. No meg a halmazállapotuk is más.

ÁBRIS TANSZÉK

Tata: Szóval ezt a rajzot nem vehetem át. Vigye haza, javítsa ki és úgy hozza át.

Páciens: ...és mikor?

Tata: Amikor jól esik.

(Nemsokára elkezd esni az eső és egyszercsak beállít az előző páciens.)

Tata: Ember, mit csinált maga? Összeázott a rajza!

Páciens: ...de hiszen azt tetszett mondani, hogy akkor hozzam át, amikor jól esik!

(És ahogy ezt a 'TÜSKE lerajzolta!!)

EGYETEMÜNK ÉLETÉBÖL...

(A SZAKSZERVEZET TÖRTÉNETE)

Az 1954. április 3-án tartott szakszervezeti ismerkedési est műsorában hallottuk:

... Azt álmodtam valamelyik nap, hogy mint nótárius élek egyetemünk szakszervezetében és mint ilyennek, részt kell vennem egy u. n. választó nagygyűlésen. Minden úgy folyt, amint az már lenni szokott, amikor fölállt egy atyafi, megkövetve a tekintetes vezetőséget, annak a kívánságának adott kifejezést, hogy a jelölések megejtése előtt jónak látná, ha a nótárius ismertetné a szakszervezet eddigi uralkodóinak a történelmét.

Az „elnöklő ülnök" felém intett és nem tehettem mást, elkezdtem az ismertetést.

Első uralkodónk a „Várszegi" születésű József volt, aki még igen kevés alattvalóval rendelkezvén, a nádori, főpohárnoki és kincstárnoki tisztségeket is maga látta el. Uralkodása alatt a vasas, a pedagógus és a közalkalmazotti nemzetiségek békés egyetértésben éldegéltek egymás mellett. Ezidőben egy-egy szakszervezeti nemzetgyűlés vezeklő gyülekezethez hasonlított, ahol az uralkodó nyilvánosan döfködte magába az önkritika lándzsáit, a tagság pedig vígasztalta annál is inkább, mert mindenki attól félt, hogy esetleg épp ő lesz I. József utódja.

A kicsiny népesség közben egyre gyarapodott. A kormányzás teendői egyre növekedtek. Célszerűnek látszott, hogy valami mutatósabb államformát is fölvegyen a szakszervezet. Így került hát sor Vilmos császár trónralépésére. Vilmos a Heltay-dinasztia hagyományaihoz híven a császári feladatokon kívül a kincstárnoki és a főpohárnoki tisztségeket is magának tartotta fönn. A nádori teendőket továbbra is József látta el. A császárválasztás után nagyszabású koronázási ünnepség zajlott le a „Dankó Csárda" tróntermében. Vilmosnak ez a terem lett később is kedvenc tartózkodási helye. A császári udvartartás azonban súlyos pénzügyi zavarokat okozott s végül a trónt is megingatta.

A megüresedett trónra azután a tapasztalatlan Szent Lászlót kérték föl. A Szent nevet azért kapta, mert neki is magafelé hajlott a keze. Már az első szakszervezeti nemzetgyűlésen azzal fordult József nádorhoz, hogy növelje az ő jövedelmét. A nádor mindent megígért, de ez időben Putifárnéval való ismeretsége minden szabad idejét lekötötte és így Szent László jobb állást keresett magának.

Ekkor a megüresedett királyi székbe a „Tóth" nemzetiségű Endre került, aki a nemzetgyűléseken mondott beszédeivel tünt ki. „Az az eredmény, amelyről nem is tudjuk, hogy milyen eredmény, de olyan eredmény, ami a mi eredményünk..." kezdetű szónoklatát tankönyveink is, mint példa nélkül állót emlegették. Az ő uralkodása idejére teszik az MHK-féle keresztteshadjárat kezdetét is. Legjobbjaink naponta gyakorolták ez időben a gránátvetést és menetelést, de hasztalan. Kiderült, hogy az alattvalók 50%-a szívbajos, s 25%-a pedig gyereket vár, azaz harcképtelen. Endre maga is hadbavonult és nem is tért vissza többé.

Még sokáig várták, de hiába. Interregnum állapot következett, tele széthúzással, testvérharccal, amikor Horváth bán és más nagyhatalmak javaslatára megjelent Miklós cár. Miklós cár Dénes várában nyúlvadászattal töltötte idejét. Alig lehetett látni. Csak rendeletekkel kormányzott. Legfontosabb feladatának a kincstári jövedelmek behajtását tekintette. Rendeleteit nem tartották meg. A sportminiszteri tisztségre három személyt is kijelölt, a végén maga sem tudta, betölti-e valaki ezt a tisztséget.

A sokféle önkényuralom, királyság, császárság, cárizmus, nagy visszahatást szült, a karok és rendek tehát elhatározták, hogy egy békés kis fejedelemséget alapítanak a fejedelmi kiállású Gábor uralma alatt. Ő egyébként egy Vargának a fiaként látta meg a napvilágot. Fejedelemsége alatt végetért az önkény. A vezetőszervek működését alig lehetett észrevenni. A csendet és a nyugalmat csak egy-egy udvarnok és trónkövetelő zavarta meg a nemzetgyűléseken.

Kiderült, hogy tulajdonképpen a szervezés hiánya okozza a válságokat. Így került aztán sor az Olasz származású II. József megválasztására, aki mint három alapszervi szakszervezet köztársasági elnöke, minden szervezési hiányt megszüntetett. Ma már szakszervezetünknek négy elnöke, négyféle szakszervezeti minisztériuma, darabonként 15 miniszterrel, 20 tagú kultúrbizottsága, 40 tagú bizalmi-hálózata és a jó ég tudja még hányféle csoportosulása van. Hírlik, hogy u. n. „Nemecsek"-mozgalom indul majd abból a célból, hogy az a pár ember, akinek végképp nem jutott tisztség, legalább gitt-rágással tudja levezetni hiányérzetét.

Eddig jutottam mint nótárius a történelmi ismertetéssel, amikor az atyafi újból fölállt, mondván, a bajt abban látja, hogy a tagság mindig a legértelmesebb embereket választja az egyes funkciókba és a visszamaradt nép sohasem tud ennek folytán tanácsot adni a vezetőknek, csak folyton kritizál. Fordítva kellene eljárni és a tapasztalt maradék tagság akkor mindig fog tudni segíteni. Mindjárt javaslatot is tett, hogy a nótáriust, azaz engem válasszanak meg elnöknek. Én szerényen szabadkoztam, hogyhát vannak még nálam kevésbbé rátermettek is, amikor hirtelen végetért az álmom. Olasz József hangja riasztott föl: „Öregem, mi lesz már az ismerkedési est műsorával?"

EGYETEMÜNK OKTATÁSÁBÓL...

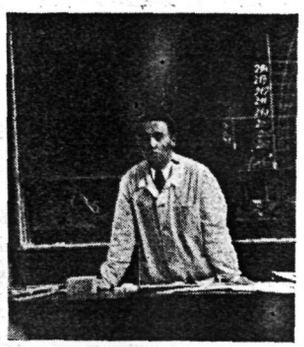

PETRICH DÉKÁN VAD MOTOROS. Az egyik hólétől csöpögő tavaszi napon hangos robajjal veszi be a kanyart a nagyposta előtt. Persze, a talaj súrlódási tényezője kicsi volt és így a professzor elvtárs alól a motor az érintő irányába egy Δt időre kiszaladt, a professzor pedig teljes életnagyságban a Nagyalföldhöz hasonlóan elterült a latyakban.

Két hallgató (aki éppen akkor inspekciózott a városban), odaugrott és előzékenyen felsegítették a prof.-ot. A prof. megköszönte és azt mondta:

„Látják fiúk, ez a „méreg", s nem a ciánkáli."

EGY ESŐS ŐSZI ESTÉN TÖRTÉNT...

Megyünk az autobusz-megállóhoz, az eső már egy hete monoton lassúsággal esik.

Már majdnem a buszmegállónál vagyunk, amikor a kanyarban hatalmas pöfögéssel feltűnik egy kis bogárhátú taxi fülig sárosan, kékes füstfelhőbe burkolózva. — Épp a kanyarhoz értünk, amikor a kocsi 3—4 pöffenés után még egyet vonaglott és bedöglött.

Mi megálltunk megnézni, vajjon ki száll ki belőle. (Bárcsak soha ne álltunk volna meg.) Az ajtó kicsapódik és Petrich prof. lép ki belőle bokáig a sárba. Megkezdődik a kurblizás, már hárman vagyunk nézők; közben az egyik néző megszólal, tanácsokat ad:

Biztos beköpte a gyertyát.

Valaki hátul megszólal: „Professzor úr! A kipuffogó tele van sárral!"

A prof. megtörli izzadt homlokát és bevágja a kocsiba a kurblit, majd biztatóan ránknéz.

Bennem megfagy a lobogó magyar vér, mert megértettem kérő tekintetét, amelyet a szó is megerősített:

— Fiuk, segítsenek már betolni a kocsit csak idáig az auláig.

Nevetni próbáltam és udvarias pofát vágni, de azt hiszem, nem sikerült. — Mit volt mit tenni, feltűrtük a nadrágot és leszálltunk a hígan lötyögő anyaföldbe, majd nekifeszültünk fiatalos erővel a taxinak.

Barátom közben még dudorászott is: „Én már az életemben sok mindent megértem..."

Betoltuk az auláig, kiöntöttük a vizet a cipőnkből, amelyet a zoknikkal megszűrtünk. A professzor kezetfogott velünk és elbúcsúztunk.

Persze már a városi táncmulatságra gondolni sem lehetett, így hazamentünk tisztálkodni.

Év végén pedig a prof. PROLONGÁLTA a vizsgám!

TATA EGY ESETE

Téglássy adjunktus a rajzokat vizsgálja. Az egyik hallgató asztalán ökölnyi radírt és karvastagságú töltőtollat lát meg.

— Mondja, tata! Magának mindene ilyen nagy? — kérdezi.

Évek múlva a hallgató találkozáskor meglepődve kérdi:

— Még tetszik rám emlékezni?

Téglássy (aki azóta már docens):

— Hej, tata! Magára akkor is emlékezni fogok, ha a rögöket dobálják rám!

Egyetemünk OKTATÁSÁBÓL...

RAJZBEADÁS UTÁNI NAP MÁSODIK ÓRÁJÁNAK VÉGÉN

SÁLYI K.-d. rk. pr. ezzel fejezi be az órát: „Felkérem a hallgatóságot, hogy halkan távozzék, nehogy az alvók felébredjenek."

ÁBRÁZOLÓ VIZSGÁN

Petrich (a szabványos negyedórás értékelést tartja): Tud gondolkozni... megértette az ábrázoló geometriát... meg is tanulta... de nem fejezi ki magát szabatosan...

Hallgató (közbevág): Igen, — még nem ismerem a professzor úr szisztémáját!

ELSŐÉVES NAGYKÉPŰSÉG

A csabai villamoson történt. A villamos áll. Az utasok hallgatnak, csak két gólya beszélget hangosan:

Egyik: Aproposz!

Másik (közbe): Parancsolj!

Egyik: Kérlek kuriózumképpen említem meg, hogy Éva és Manci között csak nüánszbeli különbség van...

GÁSPÁR EGY HOSSZABB LEVEZETÉS ELŐTT: „Fel kell írni bizonyos összefüggéseket, amelyek esetleg emésztési zavarokat okoznak."

UGYANCSAK A KOMPLEX SZÁMOKRÓL: „Mertkéremszépen, még mielőtt a K.-számokat nem ismerték, az első repülővel úgy kísérleteztek, hogy egy mozdonynak szárnyakat csináltak, ami sínen futott neki, de csak olyan magasra emelkedett fel, hogy utána pozdorjává zúzódhassék."

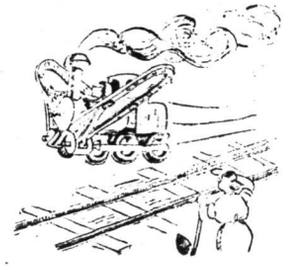

URAY a folyadékindítókról beszél: — Itt van kérem ez a bili, eddig van benne a nedű, ami pedig belelóg, az elektród és nem más.

SUSÁNSZKY, amikor a szállítóeszközökről magyarázott (nagy) „K"-val jelölte a kihasználási tényezőt. Néhányan hangosan „mosolyogtak", mire hátrafordulva megjegyezte: „Ne nevessenek, mert mindjárt kis „k"-val jelöljük."

SUSI „ELŐSZÓ"

„A Mi Egyetemünk" sportrovatának átnézése után most térjünk rá az óra anyagára, most ugyanis az anyag egyik legszebb része következik. Azért a legszebb, mert ez az utolsóelőtti előadás. A vizsgaanyag összefoglalását és irodalom lediktálását majd az utolsó óra ünnepélyes hangulatában fogjuk elintézni, most még prózai dolgokról beszélgetünk. — Röviden öt szóval foglaljuk össze a mult óra anyagát. (Az „öt" szavas összefoglaló pontosan 23 percig tartott.)

UTOLSÓ ÓRÁN (SUSI):

„Kérem, az örömnap ránk virradott. Nem akarok most hosszú lenni, hiszen annyi figyelemmel ajándékoztak meg az elmúlt idők folyamán, hogy most ezzel akarom kifejezni legmelegebb együttérzésemet.

— Célunk volt rávezetni magukat, hogy adott esetben mindenki tudja majd, hová kell nyúlnia (csendes hahota). — Már úgy gondolom, hogy milyen forrásmunkához."

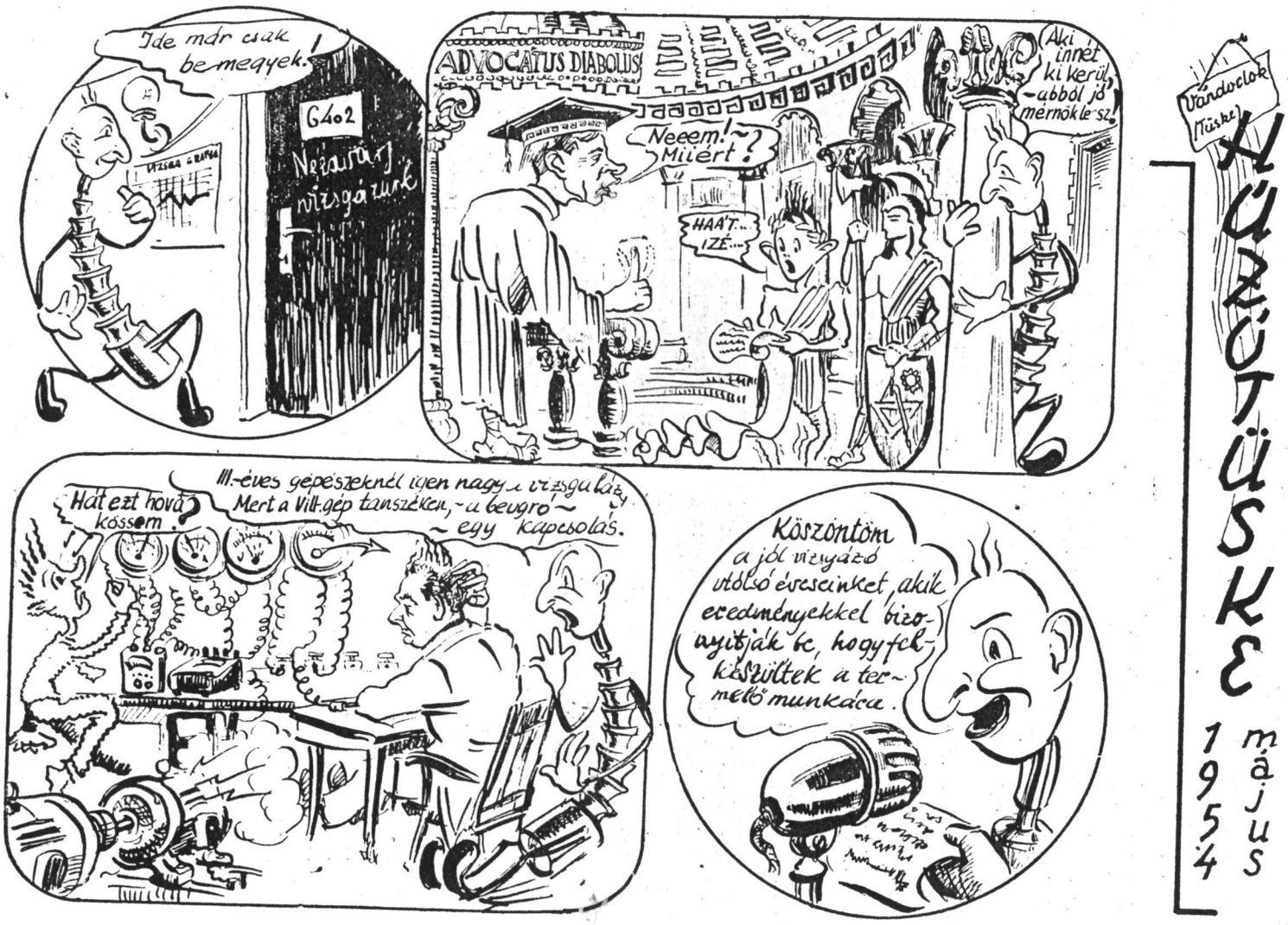
Ide már csak bemegyek!
G402
Nézzünk be vizsgázunk
ADVOCATUS DIABOLUS
Neeem!~? Miért?
HAA'T... IZÉ...
Aki innét kikerül, abból jó mérnök lesz!
Hát ezt hová kössem?
III.-éves gépészeknél igen nagy a vizsgálat, Mert a Vill.gép tanszéken, a beugró ~ egy kapcsolás.
Köszöntöm a jól vizsgázó utolsó éveseinket, akik eredményekkel bizonyítják be, hogy felkészültek a termelő munkára.
Vándorcsók (Tüske)
Kivágtuk
1954 május

Név- és tárgymutató

A MI EGYETEMÜNK 78, 83
absztrakt cipő 38
acélgyártás 7
Aczél 66
adagoló nyílás 8
affinitás 50, 63
Agárdi 54
agyag I
akadémikus 9
akkumulátor 67
akó 51
Aladdin ... 39
alakítás 8
alakverő kalapács 57
alapszerv 81
alapszigorlat 10
alkimista 50
aluminium I, 59
analízis 8
Andersen meséi 22
anekdóta 11
angyalkám 11
anyag 11, 73; -kolbász 40; -vizsgálat 8
applikáció 18, 38
approximáció 78
aproposz 83
apuskám 9, 32, 47
aranyköpés 54, 64
architektura 53
aszimptota 63
aszpirin 29
atmoszféra 7
atom I, 80
aula I, 82
auto 34, 49, 51, 78; -busz I, 13, 55, 57, 65, 75, 76, 78, 82; -karosszéria 18
axonometria 63
Avas 14, 55
ÁEK 60
Ábrázoló geometriai tsz. 12—16, 20—28, III, 31. 32, 48, 51, 63, 66, 76, 77, 80, 82, 83
Ágoston 61
állattenyésztés 35
Általános géptani tsz. 12, 32, 47
áramlástan 10
árnyékszerkesztés 16
árnyékszék 51
Ásvány- és földtani tsz. 47
átkristályosodás 50
áttranszformáció 63
BSK 45
babakocsi 77
Bable 28
bajazzo 39
baromfi 35
Bartus 5, 6, 13—15, 31
Batár 10
Bálint 18, 32, 38, 45, 67, 72, 73, 84
bányász 7, 40, 70
Bányamérnöki Kar I
bár 75
beadható 16
beiskolázás I
belsőfogazás 42
benzolgyűrű 45
berakódaru 7
Bernoulli-egyenlet 66
Beruházási Osztály I
Beszéd- és értelem-gyakorlat 12
beton 18; -keverő 62
Bezák 27, 70
béka 30; -nyelv 38; -perspektíva 63
bélyeg III, 57
Béres 5
bigámia 40
bika 67; -viadal 10
bili 12, 28, 83
billénium 62
Bognár 45
Bojtár 50
bonyolultság 19
bor 43, 44, 50, VIII; -dásfal 14
Borbély 9, 10, 29, 32
Bolyai Társulat 48
Bőhm 6, 16, 36, 80
bőr 38; -vadászat 27
branzol 38
brigád 8
Brinell-keménység 8
bronzkorszak 7
búcsúvacsora 15
Budapest 12, 22, 27, 52
buktatóveder 7
bulletin 64
Buló 47
Bügyülü 57
Bükk 47; -szentkereszt 55
bürokrácia V
causa I
Cavallier perspektíva 63
cárizmus 81
cementálás 70
cementit 50
Chanaan I
Chausson 55
ciánkáli 82
ciklois 63
cipő 7, 15, 38
citrom 16
collegium I
Corinthus 31
coter I

Cowper-léghevítő 62
csalétek 61
csap 46; -ágy 41, 42
csapolás 8
csavaranya 77
csavarás 8, 64
csavarrúgó 42
csavarzár 67
csábító 63
császár 81
cseppfolyós 62
Csépányi 5, 80
csikk 78
csillag-specialista 10
csimborasszo 57
csípőfogó II
csirke 35, 70, 78
csiszolat 8
csóka 35
csörgés 14
cső I, 41, 57; -inga 59
Csuka 61
csuka 27
csúszóékes kapcsoló 55
csűrés 8

Dankó-csárda 81
Debreczeni 21, 24, 25
dekanátus 8
delikvens 16
demizson 35
derékszög 36
deriválás 68
dékán 12, 17
Dénes 70, 81
Dénesi 54
diákotthon 10, 13, 15, 26, 35, 56, 76
differencia 36, 78
differenciál-egyenlet 29
dinamó 46
Diósgyőr 3, I, 70
Diószeghy 32, 47, 57
diploma 15; -terv 15
DISZ 7, I, 14, 73
disznó 35, 51; -ól 15
diszpécser 5, VII
disszertáció 11, 12
docens 9, 17, 51, 82
Dorr-sűrítők 7
döféspont 20, 22, III
Dömötör 27
dörzsölde 14
Dőri 74
Drobni 31, 44
Dudujka 3, 7, I, 15, 22, 53, 75, 79
dugó 43, 73
duohenger 9

E. V. (Egyetem-város) 15, 39, 57, 65
eb-betegség 10
ecsém 20, 22
egyenirányítás 58
Egyiptom 63
Elba 39
elektrotechnika 57
elektród 83
eleven rostélyfelület 37
ellenkör 63
ellenőrzés 3
ellipszis 23, 63, 80
elmélet 8, 15, 53, 80
előadás 19
elprofilírozás 7
emancipáció 76
Emelőgépek tsz. 40
emésztési zavarok 83
energiatakarékosság 71
epizód 20, 28
Erkölcsrendészet 12
eszterga II, 51
Esztergályos 40
Eta 40
etalon 77
etika 73
etvasz 7
exakt 78
excentricitás 37
exkavátor 7
express 39
Ezeregyéjtszaka meséi 9
ék 55; -zár 67
építész 40
érc 7
érintő 63
értekezlet 47
érzékeny I
évfolyamfelelős 8
évkönyv 28

fa I, 18, 34, 57
fajlagos-nyúlás 31; -ütőmunka 31
famulus III.
Fancsali 3, 5, I, 12, 27, 37, 41, 77
favicc 32
fáradttörés 50
Farkas J. 30, 78
Farkas S. 17
Fazekas I. 17
fárasztás 8
fecske 28, 35, 39; -farok 57
fedő 37; -egyenes 20, 22, III
fejedelemség 81
fejkör II
Fekete 32, 62
feketekávé I, 9, 11, 71
Felsőoktatás kiváló dolgozója 11
felülbélyegzés I
ferrit 50
feszmérő 59
feszültség 50
fék 41, 51
Fémkohászati tsz. 47, 62, 80
fészkesék II
fibula 7
Fiedler 21
filius I
Fizikai tsz. 44, VIII, 74
fizikus 50
fogaskerék 37, 41, 42, 55
fogasléc 41
fogferdeség I
fogszám I
folyadékindító 83
folyási határ 44
forgástest 63
Forgó-híd 55
forma 19; -szekrény 50, -tényező 38
football 41, 78; -belső 46; -ista 13
fordulatszám 55
forgattyú 77
forgácsolás 8
fókuszdió 63
Fóris Vera 78
Földes (Fráter) gimnázium 3, 22
főpap 8
főpáter 50
főpohárnok 81
főpont II
főtengely 55
fröccs 60; -öntés 31
funkció 81
furnyir I
fúró 42, 55
futószalag 37, 41
futtatás 37
fúvószél 7
füst I
fűtőberendezés 8
fűzőgép 59, 60

G. H. I, 24, 78
galamb 32
galiba 52
Ganz Vagon- és Gépgyár 21
Gaudeamus igitur... I
Gáspár 29, 83
Gáti 27
gáz 34; -törvény 51
Geleji 9, 32, 47
Geodéziai tsz. 10, 78
geometria 22
Gergely 73
gép 17, 31, 67, 70; -elemek tsz. I, 9, 10, 14, II, 27, 37, 41—44, 59, 60, VIII. 66; -ész 8, 13, 64; -észmérnöki Kar I; -rajz 41, 42; -rész 70; -üzemtani tsz. 11. 34, 51, 66
gitt-rágás 81
glória 50
gombfoci 10
Gombos 2
gól 39, 43, 44; -szög 43
gólya 12, II, 31, 57, 83
Góts 27
gömb-vinkli 60
görbevonalzó 60, 66
gőz 58; -injektor 60
grafikon 75
grafit I
gránátvetés 80
grenadír-marsch 63
Gubányi 41
gula III, 63
gumi I, 48

gyalulás I, 38
gyanta I
Gyáni 1, 72
gyártási hiba 50
gyémánt I, 34
gyomoremelő 7
gyomorégés III
gyorsacél 70
gyorsvágás 8
gyökjel 36, 68
Győri Vagon- és Gépgyár 12, 32
gyűrűseszterga 77

Hadfi 5
hajlítás 8
hal 11, 52, 74; -mazállapot 62
Halmi 39
handlé 11
hangszerelés 16
harangkötél 14
harmónia 27
hasáb III
határidő 15
hatásfok 37
hatvány 63
haver 14
hányinger 24
háromszög 24, 36
heftelés 37
Hegedűs 78
hegesztés 11, 15
Hegyi 78
Hejő 52; -csaba 43, 55, 83; -csabai jósnő 16
Heltay 81
helyesírás 10
hengermű 70
hengerpalást 63
Herczeg 27, III, 40, 41, 48, 49
hetes 24
hidrogén 71, 80
hidrometallurgia 7
hidromotor 41
hiperbola 29, 63
hiperboloid 27
historika 7
hitelesítés I
hittanóra 17
homo I
horgászás 9, 11
horoszkóp 3
horribile auditu 8; -dictu 62
Hortobágy-szivattyú 8
Horváth J. 78, 81
Horváth Z. 47, 80
Hosszú 78
hőerőgépek 34
hőkezelés 8, 70
hőmérő 59
hőmérséklet 8, 15, 18, 29, 50, 62
húsvét 70
Huszár 64
húzás 3, 8
HÚZÓTÜSKE 1, 3, 4, 7—12, 28, 32, 34, 38, 52, 56, 64, 65, 75, 79, 80, 84

ISA 8, 64
idegzsába 80
idomszer 77
illemkódex 12
illesztés 8, I; -i pont 63
imaginárius 68
incidens 54
indiszkréció 13
infravörös 63
inkvizíció VI
inspekció 82
instruktor 78
integrál 68, 78, 80; -ás 36
intelligens 54
interregnum 81
intimitás 13, 22, 28
investatio I
Ipargazdaságtani tsz. 32, 83
irányvonal 8
ismerkedési est 27
Istambul 12
Istvánffy 5, 6
iuventus I
ívhegesztő 50
izé 32
izoterma 50
izzítás 8

jampi 38, IX
Jankó 61, 73
Jegyzetkészítő Iroda 21
jegyzőkönyv 8
jelölés 64
jogász 18
jós 20
judicium 18, 38
juh 35
Juhász 27
Juszuf 47

K. V. I
kacsa 38; -láb 30, 36
kalapács 57
kandidátus 10—12
kandisszidátus 40
kapacitás 44
kaparás 7
kapcsolószög I
kapcsolóvonal II
kapa 74
kapukapacitás 44
karmester 13, 14, 78
KaRNeVáll 69
karton I
katalizátor II

katedra 80
Katonai tsz. 61
kazán 34
Kazár 27
káder I, 38, 39
Kálmán 43, 44
kámfor I
Kánai 44
kecske 30, 35
Keleti p. u. 57
kemence 7, 8
keményfém 70
keménység 8
kerekagy 8
kereszteslovag 39
keresztmetszet 64
Kémia I. tsz. 45, 48, 51, 62, 67, 71, 78
Kémia II. tsz. 45
Kémia III. tsz. 47, 51, 73
kénsav 45
képhatárolkotó 63
képlékeny 18, 51
képsík 22, 24, 26, III, 63
kéttámaszú tartó 64
kézszaft 11
kiértékelés 8
kifalazás 8
kigyó 58
kihajlás 55
kihasználási tényező 83
kihámozás 9
kikészítés 8
kinetikai lánc 55
Kinizsi 10
kinyomdokolás 46
királylány 39
királynő 50
királyság 81
Kis-Vadász 52
kisbalta 59, 60
kiskutyus 17
Kiss E. 7, 8
kitárgyalás 19
klarinét 78
kocka 30, 64
kocsma-hivatal 46, 54
kohász 7, 8, 38, 52, 55, 62, 64, 73, 80
kohófüst 9
Kohógéptani tsz. 9, 18 40, 47, 67, 73
Kohómérnöki Kar I
kokilla 8
kokszellátás 7
Kollár 27
kollektíva 8, 60
komplex 29, 83
komponista 14
kondenzátor 46
Kont úr 63
konverter 62
konzultáció 10, 62
koordinátarendszer 36
kopálás 14
Koppányi 67
koptatás 8
Kordoss 11, 19, 32
Kormos 27
korom I
koronás anya 77
korrózió 8
kos 35
Kossuth-díj 5, 9, 10; -mozi 3; -szálló 15
koszinusz 36, 68
kotangens 36
Kovács G. 5, 6, 20—28, III, 48, 49, 51, 76, 78, 81
kovácsolás 8, 50
Kozaróczy 27
Kóródy 50, VI
Kónya 51
Könczey 1, 5, 9—12, 17, 35, 41, 44, 53, 71, 82
könyvtár 33
Köpci 62
kör 15; -ző 14
köszörülés 38
közalkalmazott 81
közgyűrű 37
Közélelmezési Vállalat I
közhüvely 37
kráterrepedés 50
kréta 28
kritika III
króm 32, 60
krumpli 30, 80
Kulcsár 5, 17
kultúra 38
kultúrbizottság 78
kultúrösszejövetel IX
Kun 5
kupak 37
kurblizás 82
kuriózum 83
kutya 9, 29, 35
Különös házasság 9

l'art pour l'art 3
labdarúgás 41, 43
labilis 50
laikus 7
lajhár 77
Lancsarics I, 32, 34, IV, 49, 51, 66
lábtartó 67
lágyító kemence VI
lándzsa 7
lángedző kemence 50
Lányi 18, 46, 73
ledeburit 50
lehűtés 8
lejtés I
lektor 5, 8, 45
leltározás 7, 59, 60
lemorzsolódás 8
lencsezsír 41
lendkerék 70
Lendvay 27, 41, 56, 65, 75, 79
Lenin-tér 55
leöntés 8
letolólap 37
levélmérleg 59
légy 22
lépcsős metszet 42
Lévai 27, 41, 42, 57, 59, 60
likvidusz 50
lineáris város 22
Liptai 61
locus I
logaritmus 36, 43, 68
logarléc (lőcs) 13, 32, 57
lokomobil 8
ló 16, 35
lökhajtásos gép 73
lógebe 7
lúd 38
lunker 8
luxus I

MÁVAUT 55
MDP I
MEO 1, 47
MÉH 27, 34
MÉLYÉP 7
MGK 7
MHK 24, 78
MNOSZ 7, 8, I, 38, 41, 64
macska 68, 74
madártávlat 63
majom 30
makett 53
Makk 36, 58, 63, 68
malter I
mamakedvence VII

marás 38
marha 29, 34, 35
markolásviszony 73
martenzit 50
Martin-eljárás 8
Marusák 45
marxizmus 61
Marxizmus-leninizmus tsz. 61
masina VII
Matematikai tsz. 9, 10, 28, 29, 48, 66, 68, 78, 80, 83
matematikus 50
Matusz III
Mädchen für Alles 11
Mária-kép 37
másállapot 62
mászókötél 14
mátka 17
Mechanikai tsz. 9, 10, 30, 43, 44, 64, VIII 78
Mechanikai technológiai I. tsz. 8, 11, 43, 50, VI, VIII, 70
Mechanikai technológiai II. tsz. 8, 11, 18, II, 19, 38, VIII, 67, 72, 73, 84
mechanizmus 41, 43, 55
Mecseki 45
meccs 27, 73, 78
medvefogás 47
megmunkálás I, 18
megnyúlás 44, 50
melodráma 63
melódia 39
memória 61
menza I, 11, 15, 65, 69, 76
Mervó 61
metallográfia 8
Metallográfiai tsz. 47, 50
metszet I
mélyhűtés 8
méretarány I, 37
mérés 18
mértani haladvány 68
mértékegység 19, 38
Michalovich 27, 28
Mihala 8, I
Mika 51, 73
mikroszkóp 8
Milasovszky 10, 78
Minisztérium 38, 59
minta-tanulókör 22, 48, 49
Miskolc 3, I, 13, 16, 22, 27, 37, 39, 40, 52
misszionárius 50
modell 21, 27
modul I
Molnár B. 24—26
monoton 82
Moszkva 39
motor I, 15, 21, 34, 82; -versenyző 13
mozdony 40; -hűtő 8
mozi 3, 24, 65
módszertani útmutató 8
Móricka 17, 18
Mörk 38
muri 15
műanyag 38
műhely VII
működő I
Műszaki Csoport 8, I
műszerprofil 37
műszerszoba 78
művezető VII

Nagy E. 74
Nagy G. 13—15, 27, 41
Nagy Ilonka 5
Nagy J. 50
Nagy K. 5, 45
Nagy M. 5
nagyelőadó 15
nagykohó 9
nagyolvasztó 7
naívság 76
napirendi pont 8
navigatio I
nád I.
nedvesség I
negatív 68
nemesiszap 7
nevező 36
Népkert 14, 27
Népsport 41
nézet I
Nili 32
Nilus 63
normálelem 57
normális 80
normalizálás 37
nótárius 81
nüansz 83
nylon I
nyelv 18, II, 61
nyersvas 8
nyírás 8
nyíróerőábra 64
nyomaték 17, 64
nyomás 8, I, 37, 60; -csökkentő szelep 59
nyomólap 37
nyomvonal 63
nyujtás 8
nyúlvadászat 81

OKP 61
obeliszk III
objektív 52, 57
odaliszk III
Oktatási Osztály 11
olaj 7, 28, 77
Olasz 27, 41, 44, 81
Oláh 27
oldóképesség 50
olvasztár 7, 52
omnipotens I
optimizmus 21
organisatio I
Orosz Lektorátus 45, 61
orsó 77
orvos I, 23
oszcillográf 8
oxigén 71, 80
ócskavas 8, I, 45
óium 71
órarend 10
óriáskalapács 40
ökör 16
önkritika 8, 43
öntőbrigád 8
öntőcsarnok 8
öntőüst 8
ötvözés 7, 8
ötvözőelem 7, 8
őskohó 47

paca 32
pala I
papírvágókés 59
Papin-fazék 71
papucs 68
parabola 63
paraboloid 80
paragrafus 68
partjelző 5
pater I
Pattantyús 9, 10, 32, 47
Pálma-espresso 75
párttitkár 78
pedagógus 81
pedagógia 8
pedál 51
pepecs 45
periódus 58
perlit 11
perpetuum mobile 51

persely 78
Peternák 0, 2, 5, 6, 9, 13—15, 16—18, 28—30, 32—34, IV, 35—39, V, 45—49, VI, 54, 56, 61, 63, 65, 67, 74, 75, 79, IX, 84
Petrich 9, 12, 13, 21, 22, 24—27, III, 32, 66, 76, 80, 82, 83
Petrik Ilona 42
Péterffy I
ping-pong 24
pint 51
pionír 21
piramis III
pirométer 8
Pixi 55
planiméter 59
pléh I
Pojják 47, 71
polírozás I
porcellán 69
porítás 7
Pócs 2
pótszög 36
predesztináció 7
préselés I
prímhegedűs 13
Profánt 78
professzor 9, 14, III, 44, 45, 48, 51, 57, 62, 64, 66, 67, 71, 74, 77, 78, 80, 82, 83
Prokop Terézia 13
propaganda III
próbapálca 8
próbatest 31
próbavétel 8
purgatórium I

rablómese 46
radiálfúró 31
rajzbeadás 83
rajzlap 76, 82
reakció 71
recept III, 29
redukció 36
Regenyei 27
rekonstrukció 22
rekrisztallizáció 50
rektor I, 9, 24, 30, 71
Rektori Hivatal I, 24, 71
remete pont 63
repedés 8
revizor 39
revolver-automata II
rezidencia I
rémmese 70
réz 59; -gálic 40
rigli 67
rigó 35
ring 70
ritus 8
rizikó 73
Rockwell-keménység 8
román-stílus 31
Rosen Kavallier 63
rozsdamentes I
róka 30
röfi 66
rögzítőbizgentyű 37
Ruckhard Éva 46
Rudi 77
rúgóállandó 43
rum 50

salak 7; -csapolónyílás 50; -granulálás 7; -zárvány 8
sarkítás I
sasszeg II
sav 62; -maradék 62; -gyök 45
Sályi 5, 9, 30, 32, 71, 78, 83
ifj. *Sályi* 35
sárkány VIII
Sárosi Szilvia 45
sáska 63
Schey 18, 32, 40, 51, VII, 67, 73
Schrodt 10, 12, 66
sebesség 50; -i energia 66
selejt 50, 77
Selmecbánya I
Selyemrét 15
semi-applicatio 53
ship-szóda III
sík 22, III, 80
Silling 27, 73
Simpson-szabály 66
simulógyűrű 37
simulókör 63
sin 70, 74, 83
sminkolás 37
squaw 27
Sodró 5, 52
sorjagát 50
sorjajárat 50
sorozóegyenes 63
sovinizmus 73
sófürdő 50
sóhajok-hídja 15
Sóvári Vera 37
sör 11; -ösüveg 9
sötétrekapcsolás 74
sport 9, 27; -minisztérium 81
spórolás 78
sraffozás 42
stadion 39, 43, 44
Stahl und Eisen 10
stanga 8
statika 30
stentori hang 58
Stiefelmeyer-tachométer 59
stiglinc 27
Stilisztika 11
Stripper-daru 8
sufni 8, I, 11, 49
sujet 63
súrlódási tényező 43, 82
Susánszky 32, 83
suszter 38
sültcsirke 70
sündisznó 29

Szabadság-tér 3
Szabó L. 81
Szabó (I) M. 80
Szabó (I) M.-né 41
Szabó (II) M. 5, 13—15, 27, 40, 41, 61, 71, 74
Szabó Sz. III.
szabvány III, 79; -fólia 8; -írás 48
Szaggatott von Alfonz 63
szakács 7, 28, 78; -könyv 29
szakítás 8
Szakszervezet I, 81
Szaladnya 35
szamár 35, VII
Szarka 27
szarv 16
Szarvas 13, 27, 45, 51, 62, 67
szájas idomszer 77
szállítószalag 37, 41
szállópor 7
számláló 36
szárnyas mozdony 83
szekta 50
szelep 41
szemcse 11
Személyzeti Osztály I. 78

szemétkosár 13, 15
Szendrey 45
Szendrőiné 2
Szent Anna 55
Szentiványi 4, 5, 9—12, II, 20, 25, III, 36, 43, 46, 55, VII, VIII, 71, 82
szennyezés 8
szerszám 8
szervezés 38
szesz 52
Széchenyi u. 2, 55
székpárna 10, 78
szén 34, 70; -acél 70; -lepárló 62
szér 7
szférák zenéje 63
szigetelő 46, 69
szigorlat 15; -i domb 15
szíj 34
szikla
Sziklavári 27
szikra 8
szilárd 62, 70
szilárdság 8; -i kocka 30; -tan 64
sziluett 4, 53
színesfém 80
színképelemzés 8
színusz I, 36
szisztéma 83
szivar 9
szivattyú 34, 37
szívósság 8
Szluka 5
Szombathy 27
szorbit 50
szorítóanya 37
szög 36; -sebesség 30; -távcső 73
szövétnek 50
szőr 11
Sztálinváros 57, 62
szteadit 50
Sztopkó 27, 61, 73

TEFU VII
TMK 31
T. O. 7
TOTO 10
tancsoport 43, 60
tangens 36, 64
Tangens Félix 63
tankolás 10
tanulás 14, 15
Tanulmányi Osztály I, 17
tanulókör 14—16, 56
tapasztalat 19
Tapolca 3, I, 10, 14, 52, 55
Tar 3, 5, 6, I, 13—15, 27, 41
tarokk 9, 10
tartó 64; -s folyás 50
tábla 15, 24, 42, 80
táblázat 64
támasztó erő 64
tánc 10, 13, 33, IX
tárogató 16
tehén 35
templum I
tengely 41, 55; -kapcsoló 41;
tengerész 24
Terge 24, 44
terhes állapot 3
terminus technicus 67
természettudomány 15
Terplán 3, 5, 6 I. 9, 10, 13, 26, 27, 32, 37, 41, 66
Terv- és Pénzügyi Osztály I, 78
Tetemvár 22
Tevan 78, 81
tégla 50
Téglássy 5, 16, 20—27, III, 32, 51, 66, 77, 78, 80, 82
tér 14. III; -görbe III; -kép 18; -negyed 22, 26, III; -szemlélet 14, 27, III
theoria 53
thermál-edzés VI
tipp 39, 43
Tiszalök 37
titkosírás 14
tolakodási technika 18
tolózár 59, 67
tornaóra 14
tornaterem 14
torokgáz 7
tortura 8
torzítás I
Tóth E. 81.
Tóth S. 62
többfogméret I
tölgy 16
tömegvonzás II
tömörítés I
Török 24
tradíció I, 9, 54
tragédia III
traktor 11
transzformátor 57
trigonometria 36
trollybusz 74
trottőr 38
trón 81; -követelő 81; -szék 50
trubadur 39
turbina 8
turbófuvó 7
tus I, 23, 32. 58, 63; -kihúzó 23, 32; -kó 8
tüzelés 8, 34
Tüzeléstani tsz 32, 47,
türés 8, I, 37
tűzkeresztség 39

U. V. 10
u. v. 15, 54
ugyebáh 40
újítás I, 40
uralkodó 81
Uray 9, 11, 17, 32, 46, 57, 69, 74, 83, 84
út I; -törő 13
utánmunkálás I

ülésrend 18
ültetvény 16
ür III; -egelés I
üveggyártás 45
üzem 21

VDI 41
vadvízország 39
vakarás 24
Varga G. 27, 41, 48
Vargha L. 31, 35, 69, 76
variáció 40, 43
varju 35
vasgálic 40
vasgyár 7
vaskalap 8
Vaskohászati tsz. 10, 47
vaskorszak 7
Vaskutató Intézet 11
vas-szén ötv. ábra VI
vasorru bába 22
vasszerkezet 18, 67
választó nagy-gyülés 81
Városház-tér 55
Várszegi 81
vektor 14, 30, 39, 80
Veláczky 5, 6
veréb 35

Verő 47
vetítősik 21
vezérorsó 34
végkikészítés 7
végrángás 51
végtelen I, 63
vice 79; -házmester 16
Vickers-keménység 8
Vida 51
villamos I, 13, 23, 43, 74, 83
Villamosgépek tsz. 11, 18, 46, 57, 67, 69, 74, 84
villanyoszlop 18, 46
villanypózna 46
villanyrendőr 13, 22, 40
villám V, VI, 56, VIII, IX; -csapás 58
violin-kulcs 14, 49
virtuális munka 30
Vissi 78
víz I, 55, 58, 62, 64; -mennyiség 37; -tartály 46
vizsga 33, 79
volumentrikus hatásfok 37
Vurstli 62

W. C. 48, 76
weekendház 18
Wenczel 5, 6, 69, 83
Weston-féle 57
wigwam 27
Windt-műszer 10

Y-ka 63

zárthelyi 14, 31, 42, 43, 52, 64, 74
zárvány 8
zeg-zug 57
zeneakademista 15
zeneiskola 78
zenekar 78
Zeneművészeti Főiskola 13
zongora 13, 34, 78
Zorkóczy 11, 32, 70
zömítés 8, I
zuhany 58
Zsák 10, 32, 47
Zsidó-kórház 3
zsilettpenge 9
zsír 77; -oskenyér 48

A HÚZÓTÜSKE SZERK. BIZ.-NAK MEGJEGYZÉSE:

A Magyar Tudományos Akadémia helyesírási szótárának 10-ik kiadását már nem tudtuk figyelembe venni! Majd legközelebb!

A HÚZÓTÜSKE SZERK. BIZ.-NAK KÉRÉSE:

Ahhoz, hogy majd legközelebb ismét megjelenjék a Húzótüske, sok-sok „nyersanyag" szükséges. Ennek gyüjtéséhez kérjük mindazok segitségét, akikneĭ egyetemünkkel bármilyen kapcsolata van vagy volt.

ω

Tartalomjegyzék

Borítólap. (Készítette Peternák Gusztáv) — — — — — — — — — 9

Ex libris. (Készítette Gyányi Károly és Könczey Gábor) — — — — 1

Beköszöntő. (Irta Terplán Zénó és Tar Sándor, kézzel írta és rajzolta Fancsali József) — — — — — — — — — — — — — 3

Húzótüske sziluett. (Rajzolta Szentiványi Ede) — — — — — — — — 4

A szerkesztőség. (Összeállították az 1953/54. tanév IV. éves hallgatói) — 5

A nehéz szülés. Fényképek a szerkesztőség munkájáról. (Fényképezte Könczey Gábor és Veláczky Péter) — — — — — — — — 6

A kohászok mesterkedései... (Irta Kiss Ervin, a fejcímet Peternák Gusztáv rajzolta) — — — — — — — — — — — — — — 7

I. sz. melléklet. Homo egyetemiensis. (Tervezte Tar Sándor, rajzolta Fancsali József) — — — — — — — — — — — — — — 8—9

Profok a TÜSKE élén. (Irta Könczey Gábor, fejcímet rajzolta Peternák Gusztáv, a szöveg közötti rajzokat Szentiványi Ede készítette) 9

Schrodt István karikatúráját Fancsali József rajzolta — — — — — 12

Úttörő életünk. Naplótöredék. (Élték a IV. évesek, Bartus Gusztáv és Peternák Gusztáv ötletét elkészítették: Nagy Géza, Prokop Terézia, Szabó Miklós és Tar Sándor nem IV. évesek) — — — — — 13

Egyetemünk oktatásából... (A hallgatóság gyüjteménye. Téglássy Ferenc karikatúráját rajzolta Peternák Gusztáv, az ábrát Bőhm László készítette — — — — — — — — — — — — — — 16

Mese-mese mátka... (A hallgatóság gyüjteménye. Az ábrákat Peternák Gusztáv rajzolta) — — — — — — — — — — — — — 17

Schey-chaj... (A hallgatóság gyüjteménye. Schey János karikatúráját Peternák Gusztáv készítette) — — — — — — — — — — 18

II. sz. melléklet. Egy gólya elképzelései a műszaki nyelvről. (Rajzolta Szentiványi Ede) — — — — — — — — — — — — — 18—19

„Egységnyi bonyolultság" egy előadásmód tükrében. (Irta Veláczky Péter. Kordoss József fényképét Könczey Gábor készítette) — — — 19

Döféspont-fedőegyenes. Epizódok-gondolatok. (Irta Kovács Gábor, a fejcímet Szentiványi Ede rajzolta, a szöveg közötti rajzokat Peternák Gusztáv, Szabó Miklós és Szentiványi Ede készítették) — 20

III. sz. melléklet. Madách: Az ember tragédiája. XV. szín. (Irta Kovács Gábor, festette Szentiványi Ede, propagandacélok miatt szabványbetűkkel leírta Herczeg István) — — — — — — — — 28—29

$2 \times 4 = 8$, ennyit még én is tudok. (A hallgatóság gyüjteménye. Borbély Samu és Gáspár Gyula karikatúráját Peternák Gusztáv készítette) 29

Részletek a Mechanika-körképből. (Irta Farkas József, rajzolta Peternák Gusztáv) — — — — — — — — — — — — — — — 30

Furfangos gólya-elképzelések egyes műszaki fogalmakról. (Rajzolta Vargha László, összeállította Bartus Gusztáv) — — — — — — — 31

Egyetemünk oktatásából... (A hallgatóság gyüjteménye. Susánszky János karikatúráját Peternák Gusztáv rajzolta) — — — — — — 32

Igaz történet, avagy mindenkit érhet baleset. (Rajzolta Peternák Gusztáv) 33

Lancsa csokréta. (A hallgatóság gyüjteménye. Rajzolta Peternák Gusztáv) 34

IV. sz. melléklet. Mindnyájunk szeretett Lancsa bácsija. (Festette Peternák Gusztáv) — — — — — — — — — — — — — — 34—35

Arccal az állattenyésztés felé. (Fényképezte Könczey Gábor és ifj. Sályi István, rajzolta Vargha László, összeállította és technikailag előkészítette Szaladnya Sándor) — — — — — — — — — — 35

Furfangos cosinus. (Irta Makk Attila, a fejcímet Szentiványi Ede, az ábrát Bőhm László rajzolta) — — — — — — — — — — 36

Gépelemek. (A hallgatóság gyüjteménye. Terplán Zénó karikatúráját Peternák Gusztáv készítette, a darabjegyzéket Fancsali József állította össze a hallgatók elírásaiból) — — — — — — — 37

Bálintiádák. Absztrakt cipő. (A hallgatóság gyüjteménye. Bálint Lajos karikatúráját Peternák Gusztáv készítette. Az absztrakt cipőt Mörk János írta) — — — — — — — — — — — — — 38

Dudujka a filmek tükrében. Filmparódia egyetemünk életéből. (Irta Halmi Iván, a fejcímet Peternák Gusztáv rajzolta) — — — — — 39

Egyetemünk oktatásából... (A hallgatóság gyüjteménye. Esztergályos Gusztáv karikatúráját Szabó Miklós füzetéből téptük ki) — — 40

V. sz. melléklet. 1953. X. 20-i Villám. (Festette Peternák Gusztáv) — — 40—41

A Gépelemek-tanszék csoportképe. (Könczey Gábor ötletét Szabó Miklós rajzolta meg) — — — — — — — — — — — — — — 41

A műszaki tudományok gyöngyszemei ábrákban. (A Gépelemek tanszékének gyüjteményéből összeállította Herczeg István és Lévai Imre) 42

6 : 3 előtt — alatt — után. (Irta Kálmán Lajos. A fejcímet Szentiványi Ede rajzolta, a fényképeket Könczey Gábor készítette) — — — 43

Egyetemünk oktatásából... (A hallgatóság gyüjteménye. Bognár János, Sárosi Szilvia és Szendrei István fényképét Mecseki István reprodukálta, a „benzol-gyűrűt" Peternák Gusztáv, Marusák Gyula karikatúráját pedig Nagy Károly rajzolta) — — — — — — 45

Egyetemünk oktatásából... (A hallgatóság gyüjteménye. Uray Vilmos és Lányi Andor karikatúráját Peternák Gusztáv, az ábrát Szentiványi Ede rajzolta) — — — — — — — — — — — — 46

Az őskohó (avagy medvefogás az árnyas Bükk-ben). (Rajzolta Peternák Gusztáv) — — — — — — — — — — — — — — — 47

Több egyetemi tanárt és kevesebb tanársegédet az Egyetemre. (Irta Kovács Gábor, a rajzokat Peternák Gusztáv ötletéből Herczeg István készítette) — — — — — — — — — — — — — — 48

Egyetemünk oktatásából... (A hallgatóság gyüjteménye) — — — — 49

Egy metallográfus imája. (Irta Nagy József. Kóródy László fényképét Bojtár Elemér készítette) — — — — — — — — — — — — — 50

VI. sz. melléklet. Modern inkvizíció, avagy a IV. évesek rémlátásai. (Készítette Peternák Gusztáv) — — — — — — — — — — 50—51

Elmélet és gyakorlat a Dudujkán. (Fényképezte Könczey Gábor) — — 51

Kohász-csasztuskák. (Irta Sodró László) — — — — — — — — — 52

Egyetemünk oktatásából... (A hallgatóság gyüjteménye) — — — — 53

Két negyedévesről. (A hallgatóság gyüjteménye. Agárdi Béla és Dénesi Emánuel karikatúráját Peternák Gusztáv rajzolta) — — — — 54

Hát ez ki? (Elmondta Kordoss József, a fejcímet Szentiványi Ede rajzolta) 55

Húzótüske vándorlása. 1. (Irta Lendvay Pál, rajzolta Peternák Gusztáv) 56

Egyetemünk oktatásából, életéből... (A hallgatóság gyüjteménye) — — 57

Most itt állunk megfürödve! (Irta Makk Attila) — — — — — — — 58

VII. sz. melléklet. Legyen a műhely színes és olyan, mint egy gyermekszoba. (Festette Szentiványi Ede) — — — — — — — — — 58—59

Leltári felülvizsgálat 1950. (Irta Lévai Imre) — — — — — — — — 59

Egyetemünk oktatásából... (A hallgatóság gyüjteménye. Sztopkó Jenő és Liptai László karikatúráját Peternák Gusztáv, Ágoston László karikatúráját Szabó Miklós készítette) — — — — — — — — 61

Egyetemünk oktatásából... (A hallgatóság gyüjteménye) — — — — 62

Rosen Kavallier. Melodráma. (Irta Makk Attila, rajzolta Peternák Gusztáv) — — — — — — — — — — — — — — — — 63

Egyetemünk oktatásából... (A hallgatóság gyüjteménye) — — — — 64

VIII. sz. melléklet. Jó pihenést a sárkány legyőzőinek. (Festette Szentiványi Ede) — — — — — — — — — — — — — — — 64—65

Húzótüske vándorlása. 2. (Irta Lendvay Pál, rajzolta Peternák Gusztáv) 65

Egyetemünk oktatásából... (A hallgatóság gyüjteménye) — — — — 66

Egyetemünk oktatásából... (A hallgatóság gyüjteménye. Az ábrát Peternák Gusztáv rajzolta) — — — — — — — — — — — — 67

Az imaginárius. (Irta Makk Attila) — — — — — — — — — — 68

Egyetemünk életéből... (Rajzolták Vargha László és Wenczel Gottfried) 69

Egyetemünk oktatásából... (A hallgatóság gyüjteménye. Zorkóczy Béla karikatúráját Peternák Gusztáv rajzolta) — — — — — — 70

Egy kis kémia. A rektor energiatakarékossága. (Fényképezte Könczey Gábor, rajzolta Szentiványi Ede, Pojják Tibor karikatúráját Szabó Miklós készítette) — — — — — — — — — — — — — 71

Szöveg helyett Bálintiáda képekben. (Fényképezte Gyányi Károly) — — 72

Egyetemünk oktatásából... (A hallgatóság gyüjteménye) — — — — 73

Egyetemünk oktatásából... (A hallgatóság gyüjteménye. Nagy Elemér karikatúráját Szabó Miklós, az ábrát Peternák Gusztáv rajzolta) 74

Húzótüske vándorlása. 3. (Irta Lendvay Pál, rajzolta Peternák Gusztáv) 75

Egyetemünk életéből... Kacagó Szem a férfiak emancipációjáról. (Irta Kovács Gábor. Az ábrákat Vargha László készítette) — — — 76

Szájas idomszer; Csavaranya;... (Irta és rajzolta Fancsali József) — — 77
A mi Szakszervezetünk humorából: Nyereményosztás; Egyetemi Zenekar. (Irta: Kovács Gábor. Csépányi Sándor karikatúráját Szabó Miklós készítette) — — — — — — — — — — — — — — 78
Húzótüske vándorlása. 4. (Irta Lendvay Pál, rajzolta Peternák Gusztáv) 79
Egyetemünk oktatásából... (A hallgatóság gyüjteménye. Az ábrát Bőhm László rajzolta) — — — — — — — — — — — — — — 80
IX. sz. melléklet. Ahogy az egyetemi kultúrösszejövetelen nem illő viselkedni! (Rajzolta Peternák Gusztáv) — — — — — — — — 80—81
Egyetemünk életéből... A Szakszervezet története. Irta Kovács Gábor) 81
Egyetemünk oktatásából... (A hallgatóság gyüjteménye. Petrich Gézát Könczey Gábor fényképezte, az ábrát Szentiványi Ede rajzolta) 82
Egyetemünk oktatásából... (A hallgatóság gyüjteménye. Az ábrát Wenczel Gottfried rajzolta) — — — — — — — — — — — 83
Húzótüske vándorlása. 5. (Rajzolta Peternák Gusztáv) — — — — — 84
Név- és tárgymutató — — — — — — — — — — — — — — 85